

สำนักงาน เศรษฐกิจการเกษตร

Office of Agricultural Economics

รายงานประจำปี
Annual Report

2 5 6 4
2 0 2 1

สำนักงาน เศรษฐกิจการเกษตร

Office of Agricultural Economics

รายงานประจำปี
Annual Report

2 5 6 4
2 0 2 1

ดวงตราสัญลักษณ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ลักษณะของดวงตราสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นรูปกลม เส้นผ่าศูนย์กลางกว้าง 6 เซนติเมตร ตรงกลางเป็นรูปพระพิรุณประทับนั่งบนแท่นพระอาสน์ ห้อยพระบาทขวา พระหัตถ์ขวาถือเต้าหลังน้ำทิพย์ พระหัตถ์ซ้ายประทานพร อยู่ในซุ้มเรือนแก้ว ด้านข้างซุ้มทั้งสองประกอบด้วยต้นข้าว 6 ต้นซึ่งผูกเป็นลวดลายไทย (ลายรวงข้าว) มีพุทธภาษิตจารึกอยู่บนผ้าแพรประกอบอยู่ด้านล่างซุ้มเรือนแก้วว่า “สพเพล์ สงฆภูตานิ สามคฺติ วุฑฺฒิสาธิกา” รอบนอกดวงตราด้านล่างมีคำว่า “สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร”

ความหมายของดวงตรา

1. พระพิรุณหรือพระวรุณในไตรเทพว่าเป็นโอรสของพระกัศปเทพบิดรและนางทิดิเทพมารดา นามเต็มว่า “วรุณาทิตย” เป็นพระเชษฐาองค์แรกในพวกอทิตยทั้ง 8 ทรงทำหน้าที่เป็นโลกบาลปรัศจิมทิศ ในพระเวทว่าเป็นใหญ่ในการน้ำ (ฝน) และเทพเจ้าแห่งทะเลและอากาศตามพระอิริยาบถในดวงตรา ประทับนั่งห้อยพระบาทขวามบนแท่นพระอาสน์ เพื่อคอยสอดส่องและพิจารณาถึงความทุกข์ - สุข ของประชากรในด้านการเกษตร พระหัตถ์ขวากำลังหลังน้ำทิพย์เพื่อยังความเจริญให้แก่พืชพันธุ์ธัญญาหารจะได้เจริญงอกงามและอุดมสมบูรณ์ พระหัตถ์ซ้ายประทานพรเพื่อให้กิจการต่างๆ สำเร็จลุล่วงด้วยดี ส่วนพระพักตร์เต็มไปด้วยพระเมตตาที่จะให้ความเป็นธรรม และการช่วยเหลือแก่ประชากรเกษตรทั้งปวง

2. ลวดลายไทยรูปปลายรวงข้าว 6 ต้น ประกอบอยู่ทั้งสองด้านของซุ้มเรือนแก้ว หมายความว่า สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ประกอบด้วยหน่วยงานใหญ่ๆ ซึ่งเรียกว่ากอง 6 หน่วยงานหรือกอง และต้นข้าว ทั้ง 6 ต้น ได้รับน้ำทิพย์จากพระพิรุณ จนเจริญงอกงามแตกช่อแตกรวงเป็นเมล็ดข้าวพร้อมที่จะขยายกระจายพันธุ์ต่อไป เช่นเดียวกับกองทั้ง 6 กอง ซึ่งแต่ละกองย่อมแยกออกเป็นหน่วยงานต่าง ๆ คอยให้ความรู้และให้ การช่วยเหลือในแต่ละด้านของการเกษตรแก่ประชากรไทย อันยังความเจริญให้แก่ประเทศชาติสืบไป

3. พุทธภาษิต จารึกบนผ้าแพร ความว่า “สพเพล์ สงฆภูตานิ สามคฺติ วุฑฺฒิสาธิกา” หมายความว่า “ความพร้อมเพรียงของปวงชนผู้เป็นหมู่ ยังความเจริญให้สำเร็จ”

4. ตัวหนังสือ “สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร” เพื่อแสดงว่าเป็นเครื่องหมายของส่วนราชการนี้

สาร

เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ปี 2564 ถือเป็นอีกปีหนึ่งที่ทั่วโลกและประเทศไทยยังต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ยังคงยืดเยื้อและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ซึ่งส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรม ภาคบริการ และภาคเกษตรต้องเร่งปรับตัวและเตรียมพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนผ่านจากชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ไปสู่ชีวิตวิถีถัดไป (Next Normal) ซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้ดำเนินการขับเคลื่อนงานที่สำคัญตามนโยบายของรัฐบาล สอดคล้องกับบริบทการเปลี่ยนแปลงและเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ พร้อมบูรณาการกับทุกหน่วยงานในการผลักดัน 5 ยุทธศาสตร์หลักของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ประกอบด้วย ตลาดนำการผลิต เทคโนโลยีเกษตร 4.0 แนวทาง 3'S (Safety-Security-Sustainability) บริหารเชิงรุกแบบบูรณาการโมเดล “เกษตร-พาณิชย์ทันสมัย” และเกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางศาสตร์พระราชา ตลอดจนขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy Model: BCG Model) ด้านการเกษตร ที่มีความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals: SDGs) ให้ภาคเกษตรเติบโตอย่างต่อเนื่องและมั่นคง

สำหรับปี 2565 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรในฐานะเนวิเกเตอร์ (Navigator) ด้านเศรษฐกิจการเกษตร มีความพร้อมและมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติภารกิจเพื่อผลักดันให้ภาคเกษตรเติบโตอย่างเต็มศักยภาพ และแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรในทุกมิติ ทั้งด้านการพัฒนา Big Data สารสนเทศด้านการเกษตร งานวิจัยที่มีความทันสมัย แผนพัฒนาการเกษตรในด้านต่าง ๆ เพื่อให้ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายและการวางแผนที่มีประสิทธิภาพ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนติดตามและประเมินผลโครงการสำคัญ เพื่อการทบทวนและปรับปรุงการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

สุดท้ายนี้ ผลสำเร็จจากการดำเนินงานของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จะเกิดขึ้นไม่ได้ หากไม่ได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ในนามของคณะผู้บริหารสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ขอขอบคุณเกษตรกร สถาบันเกษตรกร หน่วยงานภาคีทุกภาคส่วน ที่ให้ความร่วมมือด้วยดีตลอดมา และขอขอบคุณข้าราชการและเจ้าหน้าที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรทั้งส่วนกลางและภูมิภาค ที่ร่วมเป็นกำลังสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็ง เพื่อให้ภารกิจของหน่วยงานบรรลุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ร่วมกัน

จิ. จรรจนกษร,

(นายฉันทานนท์ วรรณเขจร)

เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

คณะผู้บริหาร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

นายฉันทานนท์ วรรณเขจร
เลขาธิการ

นางสาวทัศนีย์ เมืองแก้ว
รองเลขาธิการ

นายวิมล อธิสุข
รองเลขาธิการ

นางกาญจนา เตงรุ่งโรจน์
รองเลขาธิการ

คณะผู้บริหาร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรส่วนกลาง

นายศรีไพร บุญยะเดช

สำนักงานเลขานุการกรม

นางสาวกัญญา สงรอด

กองนโยบายและแผนพัฒนา
การเกษตร

นางสาวศิริกัญญา สระสม

กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่าง
ประเทศ

นายชูพล สายพันธ์
ศูนย์ประเมินผล

นางพิชารัตน์ ลิมศิริกุล
ศูนย์สารสนเทศการเกษตร

นายพงศ์ไท ไทโยธิน
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

นางสาวกาญจนา ขวัญเมือง
ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ

คณะผู้บริหาร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 - 12

นายอวิชัย เตชะเชษฐ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1

นายประเสริฐศักดิ์ แสงสีกา

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2

นางสุจารีย์ พิชา

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 5

นางศศิญา ปานตัน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6

นางอังคณา พุกอศรี
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 7

นายนิกร แสงเกตุ
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8

นายไพฑูรย์ สีลาพัฒน์
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 9

นางสาวศิริพร จูประจักษ์
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10

คณะผู้บริหาร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 - 12

หมายเหตุ: ตำแหน่งว่าง

- ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 3
- ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 4

นางสาวอุษา โทณพลิน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11

นายณพล ศรีพันธุ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 12

คณะผู้เชี่ยวชาญ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

นางสาวกิสซา พ่องใส
ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล

นางสาวตาปี วัชรานุกร
ด้านนโยบายระบบเศรษฐกิจ
การเกษตร

นางเบญจวรรณ ศิริโพธิ์
ด้านนโยบายเศรษฐกิจการเกษตร
ระหว่างประเทศ

นางสาวกาญจนา ขวัญเมือง
ด้านเศรษฐกิจทรัพยากรธรรมชาติ
ทางการเกษตร

คณะผู้เชี่ยวชาญ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

หมายเหตุ: ตำแหน่งว่าง

- ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายพัฒนาการเกษตรชนบท
- ผู้เชี่ยวชาญด้านประเมินผลการพัฒนาการเกษตร
- ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบข้อมูลสถิติการเกษตร
- ผู้เชี่ยวชาญด้านสารสนเทศการเกษตร
- ผู้เชี่ยวชาญด้านตรวจสอบภายใน
- ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาระบบบริหาร

นายเอกราช ตรีลภ

ด้านเศรษฐกิจการผลิต
และการตลาด

นายกฤษ เอี่ยมฐานนท์

ด้านเศรษฐกิจการแปรรูปสินค้าเกษตร
และอุตสาหกรรมเกษตร

	หน้า
ดวงตราสัญลักษณ์สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	3
สารจากเลขาธิการ	4
คณะผู้บริหาร	5
ส่วนที่ 1 : ข้อมูลภาพรวมของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	
• วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัฒนธรรมองค์กร	18
• อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ	20
• โครงสร้างของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	31
ส่วนที่ 2 : ผลการปฏิบัติราชการ	
• การประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	34
ส่วนที่ 3 : รายงานทางการเงิน	
• งบแสดงผลการดำเนินการทางการเงิน	40
• งบแสดงฐานะทางการเงิน	41
• งบแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน	57
ส่วนที่ 4 : งานสำคัญในรอบปีงบประมาณ 2564	
ด้านนโยบาย มาตรการและแผนพัฒนาการเกษตร	60
• การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร	61
• การวิเคราะห์และประมาณการเศรษฐกิจการเกษตรปี 2564 และแนวโน้มปี 2565	68
• แนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตร เพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)	76

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ด้านสารสนเทศการเกษตร	80
• แนวทางการจัดทำมาตรฐานข้อมูลกลาง (Data Standard) ของฐานข้อมูลเกษตรกรกรกลาง (Farmer ONE)	81
• การศึกษาแนวทางการจัดทำข้อมูลเพื่อตอบตัวชี้วัดตามเป้าหมาย การพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ	83
• การสร้างและใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data) เพื่อสนับสนุนนโยบาย “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด	86
• ผลสำรวจข้อมูลไม่ผลเศรษฐกิจ ภาคเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ ปี 2564	88
ด้านวิจัยเศรษฐกิจการเกษตรและการบริหารจัดการสินค้าเกษตร	92
• ศึกษาวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร	93
• การแก้ปัญหาและบริหารจัดการสินค้าเกษตร	103
• การดำเนินงานกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ประจำปี 2564	107
ด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ	112
• ความร่วมมือระหว่างประเทศในการศึกษาการปรับตัวของภาคเกษตร ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	113
• การขับเคลื่อนความมั่นคงอาหารจากโลกสู่ไทย	115
• ความตกลงการค้าเสรีฉบับล่าสุดของไทย : RCEP (Regional Comprehensive Economic Partnership: RCEP)	117
ด้านติดตามและประเมินผลการพัฒนาการเกษตร	120
• การติดตาม	121
- แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	121
- โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	123
• การประเมินผล	125
- โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด	125
- โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	127
- โครงการส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่	129
- แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2560 – 2565	131

ส่วนที่ 5 : กิจกรรมในรอบปี

- ภาพข่าวกิจกรรมต่างๆ ของ สศก. ในรอบปีที่ผ่านมา 136

ภาคผนวก

- อัตราค่าจ้าง 158
- งบประมาณรายจ่ายประจำปี 159
- สถานที่ตั้งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ส่วนกลาง / ส่วนภูมิภาค 161

ส่วนที่

1

ภาพรวมของ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

วิสัยทัศน์

“องค์กรชั้นนำการพัฒนภาคเกษตร
และศูนย์กลางสารสนเทศการเกษตรแห่งชาติ
ภายในปี 2565”

พันธกิจ

1. เสนอแนะนโยบาย จัดทำแผนพัฒนา และมาตรการ
ทางการเกษตร รวมทั้งจัดทำทำที และร่วมเจรจาการค้า
สินค้าเกษตรและความร่วมมือด้านเศรษฐกิจการเกษตร
ระหว่างประเทศ
2. จัดทำและบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศการเกษตร
3. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยด้านเศรษฐกิจการเกษตร จัดทำรายงาน
สถานการณ์เศรษฐกิจการเกษตร ทั้งภายในประเทศและ
ต่างประเทศ
4. ติดตามและประเมินผลแผนงาน / โครงการที่สำคัญ
ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เป้าประสงค์

“สารสนเทศการเกษตรและ
แผนพัฒนาการเกษตรที่เป็นเลิศ
สนับสนุนการขับเคลื่อนภาคเกษตร
ไปสู่การพัฒนาอย่างสมดุล
และยั่งยืน”

กลยุทธ์

1. ยกระดับการจัดทำและบริหารจัดการสารสนเทศการเกษตรแห่งชาติ
2. พัฒนาระบบการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และประเมินผลด้านเศรษฐกิจการเกษตร
3. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดทำนโยบาย มาตรการ และแผนพัฒนาการเกษตร ให้เป็นที่ยอมรับและนำไปสู่การปฏิบัติ
4. พัฒนาสมรรถนะองค์กรและศักยภาพบุคลากร

ผลสัมฤทธิ์

ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลสารสนเทศการเกษตร นโยบาย และมาตรการด้านการเกษตร ไปใช้ประโยชน์ในการวางแผน เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาภาคเกษตรของประเทศ

คำนิยาม (SMART OAE)

S	Specialized	=	ความเชี่ยวชาญ
M	Moral	=	มีคุณธรรม
A	Accountable	=	มีความรับผิดชอบ
R	Rational	=	มีเหตุผล
T	Targetable	=	มีเป้าหมาย

อำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบาย มาตรการ และวางแผน พัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งจัดทำและให้บริการข้อมูลข่าวสารการเกษตรอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และทั่วถึง โดยศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเศรษฐกิจการเกษตร ติดตามและประเมินผล เพื่อให้การเกษตร ของประเทศมีความพร้อมสำหรับการแข่งขันในตลาดโลกและเพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยให้ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยเศรษฐกิจการเกษตรและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง
2. ศึกษาและวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร เสนอแนะนโยบาย มาตรการ และจัดทำ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งวิเคราะห์แผนงาน โครงการ และงบประมาณ ของกระทรวง
3. ศึกษาและวิจัยระบบเศรษฐกิจ การผลิต การตลาด ระบบการจัดฟาร์ม การทำธุรกิจเกษตร ตลอดจนภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตรกรและแรงงานภาคเกษตร
4. ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำ และเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศการเกษตร ข้อมูลเตือนภัยเศรษฐกิจ การเกษตร รวมทั้งเป็นศูนย์กลางระบบเครือข่ายและระบบการเชื่อมโยงสารสนเทศการเกษตร ของกระทรวง
5. ศึกษา วิเคราะห์ ติดตาม และประเมินผลความก้าวหน้า ความสำเร็จ ตลอดจนผลกระทบของ การดำเนินงานตามมาตรการ แผนงาน โครงการ และงบประมาณด้านการเกษตร
6. ศึกษา วิเคราะห์ สถานการณ์เศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ เสนอแนะนโยบาย และท่าทีใน การเจรจาทางการค้าและด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ ภายใต้ กรอบทวิภาคี พหุภาคี อนุภูมิภาค และภูมิภาค ตลอดจนวิเคราะห์ผลกระทบจากการลงนาม ภายใต้สนธิสัญญาระหว่างประเทศต่อภาคการเกษตรของไทย รวมทั้งเสนอแนะนโยบายและ จัดทำยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับเกษตรต่างประเทศ
7. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน หรือตามที่รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

กลุ่มตรวจสอบภายใน Internal Audit Unit

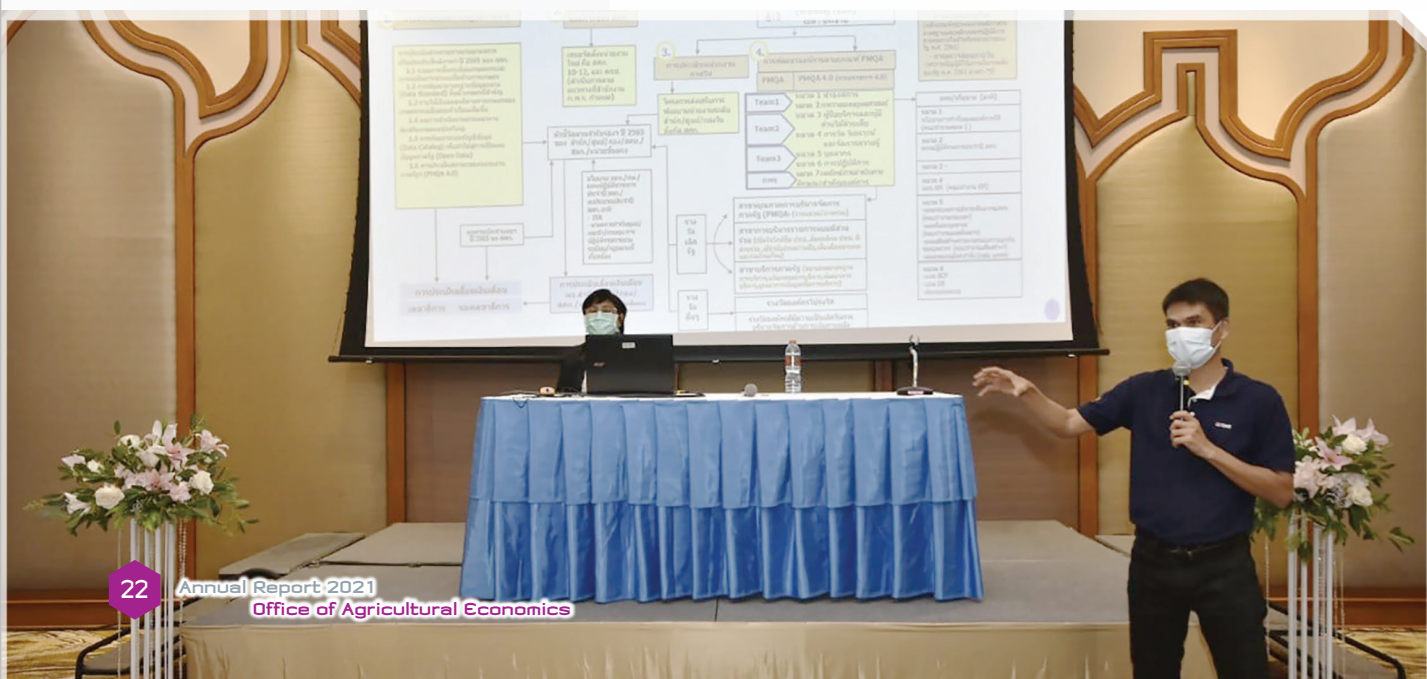
1. ดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบด้านการบริหารการเงิน และการบัญชีของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
2. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กลุ่มพัฒนาระบบบริการ Public Sector Development Group

1. เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่เลขาธิการเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงาน
2. ติดตาม ประเมินผล และจัดทำรายงานเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการภายในสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
3. ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบราชการร่วมกับหน่วยงานกลางต่าง ๆ และหน่วยงานภายในสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
4. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานเลขาธิการกรม Office of the Secretary

1. ปฏิบัติงานสารบรรณของสำนักงาน
2. ดำเนินการเกี่ยวกับงานช่วยอำนวยความสะดวกและงานเลขานุการของสำนักงาน
3. ศึกษา วิเคราะห์ และประสานการจัดทำแผนงาน โครงการ แผนปฏิบัติงาน และงบประมาณ รวมทั้งติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภายในสำนักงาน
4. ดำเนินการเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การบริหารงบประมาณ การพัสดุ อาคารสถานที่และยานพาหนะของสำนักงาน
5. บริหารงานทรัพยากรบุคคลและจัดระบบงาน รวมทั้งการฝึกอบรมและพัฒนาข้าราชการและลูกจ้างของสำนักงาน
6. ดำเนินการเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยและพัฒนาระบบคุณธรรมของสำนักงาน
7. ดำเนินการเกี่ยวกับการงานกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง งานนิติกรรมและสัญญาเกี่ยวกับความรับผิดชอบแพ่งและอาญา งานคดีปกครอง และงานคดีอื่นที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน
8. ประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ผลงานของสำนักงาน
9. ดำเนินการอื่นใดที่มีได้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการใดของสำนักงาน
10. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร Agricultural Development Policy and Planning Division

1. ศึกษา วิเคราะห์ และประมาณการเศรษฐกิจการเกษตร รวมทั้งวิเคราะห์ และเสนอแนะนโยบาย มาตรการ และจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์
2. ศึกษาและวิเคราะห์มาตรการ รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนาเขตเกษตรเศรษฐกิจ และแผนพัฒนาพื้นที่ เขตเศรษฐกิจเฉพาะ
3. ศึกษา วิเคราะห์ และเสนอแนะกรอบนโยบายในการจัดทำงบประมาณ รวมทั้งวิเคราะห์ความเหมาะสมเชิงเศรษฐกิจ จัดทำแผนงานและโครงการ ตลอดจนประมวลผลการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณของกระทรวง
4. ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อเสนอแนะนโยบาย มาตรการ แนวทาง การพัฒนาเกี่ยวกับประชากรเกษตร สิ้นเชื้อการเกษตร และการพัฒนาสถาบันเกษตรกร องค์กรเกษตรกร ตลอดจนสภาเกษตรกรแห่งชาติ
5. ศึกษา วิเคราะห์ จัดทำข้อเสนอแนะนโยบาย มาตรการ แนวทาง การพัฒนาระบบโลจิสติกส์และบริหารจัดการ ตลอดจนการเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อการพัฒนา ระบบโลจิสติกส์และการลงทุนด้านการเกษตร
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ International Agricultural Economics Division

1. ศึกษา วิเคราะห์ และติดตามสถานการณ์เศรษฐกิจ นโยบายเกษตรต่างประเทศ ตลอดจนข้อตกลง และเงื่อนไขทางการค้าสินค้า และการลงทุนภาคเกษตร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ด้านการเกษตร ความมั่นคงด้านอาหาร และความร่วมมือทางเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ ทั้งระดับทวิภาคี พหุภาคี และองค์การระหว่างประเทศ
2. ศึกษา วิเคราะห์ และเสนอแนะนโยบายและท่าทีในการเจรจาการค้าสินค้าเกษตรและการลงทุนภาคเกษตร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการเกษตร ความมั่นคงด้านอาหารและความร่วมมือทางเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ ภายใต้กรอบการค้าเสรี ข้อตกลงระหว่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ
3. เสนอแนะนโยบายและจัดทำยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการเกษตรต่างประเทศ
4. ติดตามการปฏิบัติงานตามพันธกรณี และวิเคราะห์ผลกระทบ เพื่อเสนอแนะแนวทาง และมาตรการรองรับผลกระทบเชิงบวกและลบ รวมทั้งมาตรการเยียวยา อันเนื่องมาจากการปฏิบัติตามพันธกรณี ข้อตกลงระหว่างประเทศ ตลอดจนประสานการดำเนินงาน และติดตามผลการดำเนินงานตามมาตรการรองรับผลกระทบที่เกิดขึ้น
5. ทำหน้าที่ประสานงานเกี่ยวกับการสำรองข้าวฉุกเฉิน
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์ประเมินผล

Center for Project and Programme Evaluation

1. ศึกษา พัฒนาเทคนิคและระบบการติดตามประเมินผล รวมทั้งให้คำปรึกษาด้านการติดตามและประเมินผลแก่หน่วยงานอื่นในสังกัดกระทรวง
2. ศึกษา วิเคราะห์ และดำเนินการติดตามความก้าวหน้าของการปฏิบัติงาน ตลอดจนประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการใช้จ่ายงบประมาณตามมาตรการ แผนงาน และโครงการต่างๆ ของกระทรวง รวมทั้งโครงการเงินกู้และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ
3. ศึกษา วิเคราะห์ และดำเนินการประเมินผลความสำเร็จและผลกระทบของการดำเนินงานตามมาตรการ แผนงาน โครงการต่างๆ ของกระทรวง รวมทั้งโครงการเงินกู้และเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ
4. เสนอผลการติดตามผลการประเมิน และข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ คณะกรรมการอื่นๆ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร Center of Agricultural Information

1. ศึกษา วิจัยและพัฒนา วางแผน และจัดทำข้อมูลการเกษตรเกี่ยวกับการผลิต การใช้ปัจจัยการผลิต และต้นทุนการผลิตของพืช ปศุสัตว์ ประมง ตลอดจนข้อมูลเศรษฐกิจการเกษตร รวมทั้งวิเคราะห์ผลและรายงานเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศทางการเกษตร
2. ศึกษา วิเคราะห์ และพัฒนาวิธีการพยากรณ์ข้อมูลการเกษตร รวมทั้งวิเคราะห์สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรและความเสียหายจากการเกิดภัยที่มีผลกระทบต่อด้านการเกษตร
3. ศึกษา วิเคราะห์ พัฒนา และจัดทำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์และระบบข้อมูลระยะไกลในการจำแนกสภาพการใช้ที่ดิน การประกอบกิจกรรมการเกษตร และแหล่งเหมาะสมของการผลิตสินค้าเกษตร เพื่อใช้สนับสนุนการวางแผนพัฒนาการเกษตรและการกำหนดเขตเกษตรเศรษฐกิจ
4. ศึกษา กำหนดวิธีการ และจัดทำทะเบียนเกี่ยวกับเกษตรกรและผู้ประกอบกิจการในด้านการเกษตร
5. ศึกษา พัฒนา และจัดวางระบบฐานข้อมูลการเกษตร ระบบการเชื่อมโยงเครือข่าย การสื่อสารข้อมูลระบบคอมพิวเตอร์ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางข้อมูลสารสนเทศการเกษตรของกระทรวง
6. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่ได้รับมอบหมาย

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 - 12 Regional Offices of Agricultural Economics 1-12

1. ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลการเกษตร รวมทั้งเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศ
2. ศึกษา วิเคราะห์ และรายงานผลการติดตาม ผลการประเมินความสำเร็จ และผลกระทบของ การดำเนินงานตามมาตรการ แผนงาน โครงการต่างๆ
3. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญในระดับท้องถิ่น
4. ศึกษาและวิเคราะห์ความเชื่อมโยงและความสอดคล้องของแผนพัฒนาการเกษตรในระดับกระทรวงที่นำไปสู่แผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจการเกษตรในระดับภูมิภาค รวมทั้งให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดทำแผนงานและโครงการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่
5. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร Bureau of Agricultural Economic Research

1. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเศรษฐกิจการผลิตการตลาดการแปรรูปตลอดห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
2. ศึกษา พัฒนาเทคนิคการวิเคราะห์ และจัดทำแบบจำลองการวิจัยด้านเศรษฐกิจการเกษตร
3. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเศรษฐกิจเทคโนโลยี ปัจจัยการผลิตและทรัพยากรธรรมชาติ
4. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยการบริหารจัดการธุรกิจเกษตรของสถาบันเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งการประกันภัยสินค้าเกษตร
5. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตรและแรงงานภาคเกษตรและระบบการจัดการฟาร์ม
6. ศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยงานวิชาการและนวัตกรรมด้านวิจัยเศรษฐกิจการเกษตรและสนับสนุนการปฏิบัติงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
7. ศึกษา วิเคราะห์ความเหมาะสมทางเศรษฐกิจของการใช้เงินกองทุนและโครงการที่เสนอขอใช้เงินกองทุนภาคเกษตร จัดทำแผนบริหารจัดการเงินกองทุน และติดตามประเมินผล
8. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย

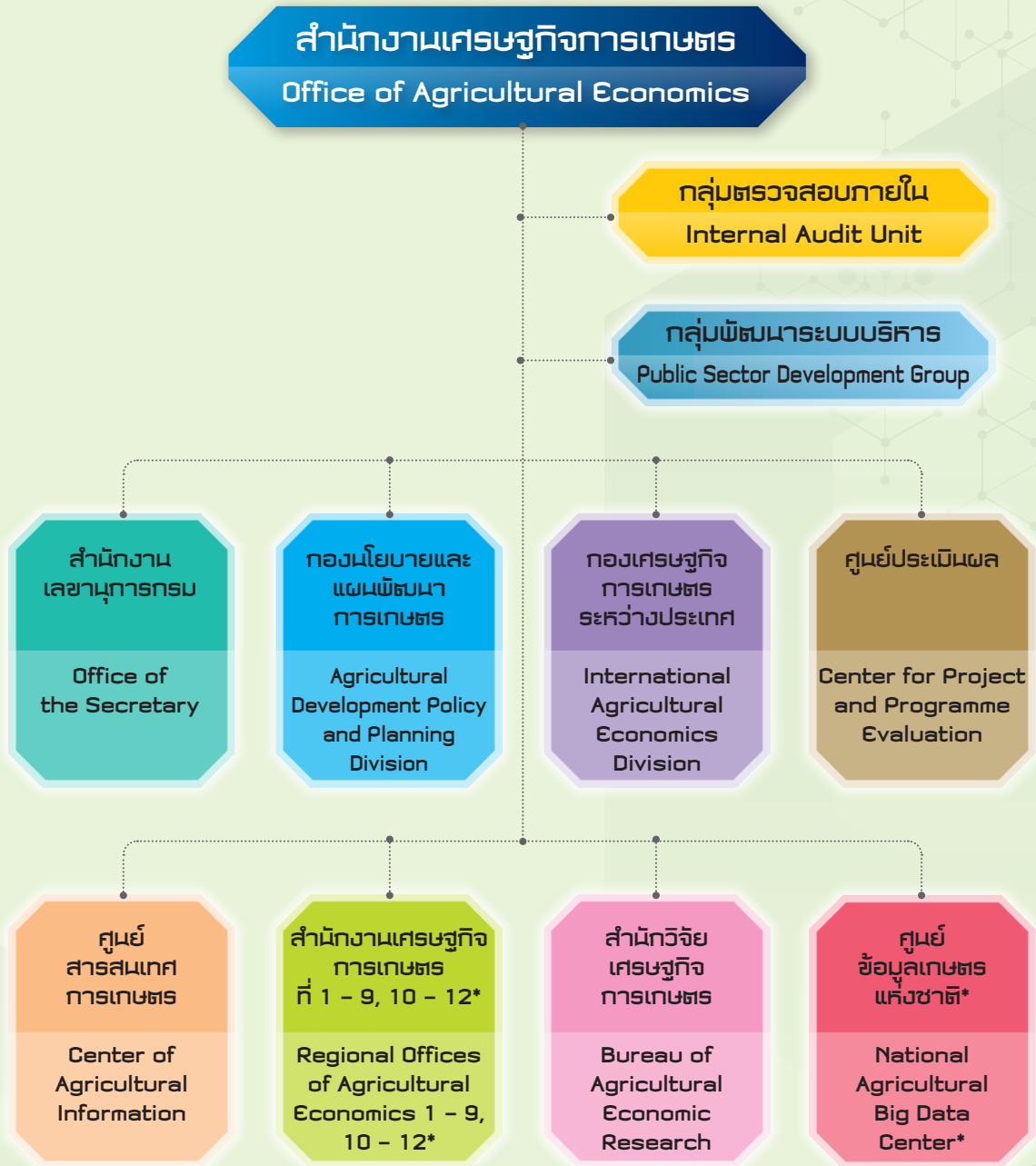
ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ National Agricultural Big Data Center

1. บูรณาการข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้าสู่ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ
2. จัดทำธรรมาภิบาลข้อมูลของศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ
3. ศึกษา พัฒนา เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ พยากรณ์สนับสนุน การตัดสินใจ ในการพัฒนาการเกษตร
4. ศึกษา วิเคราะห์สถานการณ์ ผลกระทบทางเศรษฐกิจ ภัยพิบัติทางการเกษตร รวมทั้งจัดทำรายงาน ข้อมูลประเด็นข้อสั่งการ
5. ให้บริการข้อมูล และจัดทำรายงานข้อมูล เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้ในทุกกระดับ
6. สร้างความตระหนักรู้ในด้านเทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งสร้างเครือข่ายข้อมูลเกษตร ขนาดใหญ่ ทั้งใน และนอกประเทศ
7. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

โครงสร้างสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

The Organization Structure of the Office of Agricultural Economics

* สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10 - 12 และศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ เป็นหน่วยงานจัดตั้งภายใน

* Regional Office of Agriculture Economics 10-12 and National Agricultural Big Data Center are unofficial organizations

ส่วนที่

2

ผลการปฏิบัติราชการ

การประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

การประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีการประเมิน 2 องค์ประกอบ ดังนี้

1. องค์ประกอบที่ 1 การประเมินประสิทธิผลการดำเนินงาน (Performance Base)
2. องค์ประกอบที่ 2 การประเมินศักยภาพในการดำเนินงาน (Potential Base)

การประเมินผล ปีละ 1 ครั้ง คือ รอบ 12 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2563 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2564 ซึ่งผลการปฏิบัติราชการของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในรอบปีงบประมาณที่ผ่านมา มีผลการดำเนินงาน และผลการประเมินตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการฯ ดังนี้

1. ผลการดำเนินงานตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ในแต่ละองค์ประกอบ (ผลประเมินตนเอง ณ วันที่ 1 ตุลาคม 2564) ดังนี้

องค์ประกอบ/ ตัวชี้วัด/น้ำหนัก	เป้าหมาย			ผลการดำเนินงาน	คะแนน	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก	
	ขั้นต้น (50)	มาตรฐาน (75)	ขั้นสูง (100)				
องค์ประกอบที่ 1 การประเมินประสิทธิผลการดำเนินงาน (Performance Base)							
1. ผลการดำเนินงาน ตามแนวทาง ส่งเสริมเกษตร แปลงใหญ่ (ร้อยละ 10)	ค่าเฉลี่ยผลการดำเนินงานของ 4 ตัวชี้วัดย่อย ดังนี้			ร้อยละของต้นทุน การผลิตที่ลดลง	89.17	8.91	
	1.1 ร้อยละของต้นทุนการผลิตลดลง						
	หน่วยงาน	ขั้นต้น (50)	มาตรฐาน (75)				ขั้นสูง (100)
	กรมส่งเสริมการเกษตร (กสก.)	ร้อยละ 6	ร้อยละ 10				ร้อยละ 12.59
	กรมการข้าว (กข.)	ร้อยละ 6.84	ร้อยละ 8.42				ร้อยละ 10
	กรมประมง (กป.)	ร้อยละ 6.75	ร้อยละ 7.75				ร้อยละ 8.75
	กรมปศุสัตว์ (ปศ.)	ร้อยละ 15.97	ร้อยละ 17.97				ร้อยละ 19.97
กรมหม่อนไหม (ม.ม.)	ร้อยละ 8	ร้อยละ 10.38	ร้อยละ 12.76				

องค์ประกอบ/ ตัวชี้วัด/น้ำหนัก	เป้าหมาย			ผลการดำเนินงาน	คะแนน	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
	ขั้นต้น (50)	มาตรฐาน (75)	ขั้นสูง (100)			
1. ผลการดำเนินงาน ตามแนวทาง ส่งเสริมเกษตร แปลงใหญ่ (ร้อยละ 10)	1.2 ร้อยละผลผลิตสินค้าเกษตรที่เพิ่มขึ้น				ร้อยละของผลผลิต สินค้าเกษตร ที่เพิ่มขึ้น ร้อยละ 21.05	
	หน่วยงาน	ขั้นต้น (50)	มาตรฐาน (75)	ขั้นสูง (100)		
	กรมส่งเสริมการเกษตร (กสก.)	ร้อยละ 10	ร้อยละ 14.56	ร้อยละ 19.12		
	กรมการข้าว (กข.)	ร้อยละ 7.5	ร้อยละ 9.33	ร้อยละ 11.15		
	กรมประมง (กป.)	ร้อยละ 7.42	ร้อยละ 8.42	ร้อยละ 9.42		
	กรมปศุสัตว์ (ปศ.)	ร้อยละ 33.98	ร้อยละ 34.98	ร้อยละ 35.98		
	กรมหม่อนไหม (ม.ม.)	ร้อยละ 8	ร้อยละ 10	ร้อยละ 12		
	1.3 ร้อยละของแปลงที่ได้ราคาผลผลิตเพิ่มขึ้น				ร้อยละของ แปลงที่ได้ราคา ผลผลิตเพิ่มขึ้น ร้อยละ 10.26	
	หน่วยงาน	ขั้นต้น (50)	มาตรฐาน (75)	ขั้นสูง (100)		
	กรมส่งเสริมการเกษตร (กสก.)	ร้อยละ 5	ร้อยละ 7	ร้อยละ 8.99		
	กรมการข้าว (กข.)	ร้อยละ 4	ร้อยละ 5	ร้อยละ 6		
	กรมประมง (กป.)	ร้อยละ 3.64	ร้อยละ 4.14	ร้อยละ 4.64		
	กรมปศุสัตว์ (ปศ.)	ร้อยละ 17.12	ร้อยละ 18.12	ร้อยละ 19.12		
	กรมหม่อนไหม (ม.ม.)	ร้อยละ 5	ร้อยละ 5.54	ร้อยละ 6.07		

องค์ประกอบ/ ตัวชี้วัด/น้ำหนัก	เป้าหมาย			ผลการดำเนินงาน	คะแนน	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก		
	ขั้นต้น (50)	มาตรฐาน (75)	ขั้นสูง (100)					
1. ผลการดำเนินงานตามแนวทางส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่ (ร้อยละ 10)	1.4 ร้อยละของแปลงที่ได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐานการผลิต			ร้อยละของแปลงใหญ่ที่ได้รับการรับรองคุณภาพและมาตรฐานการผลิต				
	หน่วยงาน	ขั้นต้น (50)	มาตรฐาน (75)				ขั้นสูง (100)	
	กรมส่งเสริมการเกษตร (กสก.)	ร้อยละ 60	ร้อยละ 78.64				ร้อยละ 97.28	ร้อยละ 88.89
	กรมการข้าว (กข.)	ร้อยละ 60	ร้อยละ 68.49				ร้อยละ 76.97	ร้อยละ 78.38
	กรมประมง (กป.)	ร้อยละ 95.68	ร้อยละ 97.43				ร้อยละ 99.18	ร้อยละ 100
	กรมปศุสัตว์ (ปศ.)	ร้อยละ 25.95	ร้อยละ 27.15				ร้อยละ 28.24	ร้อยละ 41.85
กรมหม่อนไหม (ม.ม.)	ร้อยละ 60	ร้อยละ 69.09	ร้อยละ 78.18	ร้อยละ 0				
2. การพัฒนามาตรฐานข้อมูลกลาง (Data Standard) ข้อมูลบุคคลของฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ร้อยละ 15)	กรอบ Data Standard ของฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง	กระทรวงเกษตรฯ ประกาศใช้ Data Standard และให้บริการตรวจสอบสถานะการขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับหน่วยงานภายนอก	รายงานการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลกลาง ข้อมูลบุคคลของฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ภายหลังการปรับปรุงอย่างน้อย 3 รูปแบบ (อ้างอิงการใช้ประโยชน์ทะเบียนเกษตรกรตามที่กระทรวงระบุ)	มาตรฐานข้อมูลกลาง (Data Standard) ข้อมูลบุคคลของฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ประกาศใช้เมื่อ 23 ก.ย. 2564 และให้บริการตรวจสอบสถานะการขึ้นทะเบียนเกษตรกรกับหน่วยงานภายนอก เช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติ และจัดทำรายงานการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลกลางฯ	100	15		
3. รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรของเกษตรกรเฉลี่ยต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้น (บาท/ครัวเรือน/ปี) (ร้อยละ 15)	59,460 บาท/ครัวเรือน/ปี	67,695.73 บาท/ครัวเรือน/ปี	75,931.46 บาท/ครัวเรือน/ปี	79,485.62 บาท/ครัวเรือน/ปี	100	15		

องค์ประกอบ/ ตัวชี้วัด/น้ำหนัก	เป้าหมาย			ผลการดำเนินงาน	คะแนน	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
	ขั้นต้น (50)	มาตรฐาน (75)	ขั้นสูง (100)			
4. การจัดทำ สารสนเทศ ต้นทุนการผลิต ภาคเกษตร จำนวน 8 ชนิด (ร้อยละ 15)	วิเคราะห์ ประมวลผล ข้อมูล และนำเสนอ คณะกรรมการ สารสนเทศการเกษตร	เสนอผู้บริหาร เห็นชอบเผยแพร่ ข้อมูลต้นทุน ทั้ง 4 ประเภท ต้นทุน 8 ชนิด สินค้าเกษตร ผ่าน application/ website	จัดทำทวิเคราะห์ ข้อมูลต้นทุน การผลิตเพื่อการ วางแผน การผลิต และเผยแพร่ ผ่าน application / website รายงาน การนำข้อมูล ไปใช้ประโยชน์	เสนอผู้บริหารเห็นชอบ เผยแพร่ ข้อมูลต้นทุน ทั้ง 4 ประเภท ต้นทุน 8 ชนิด สินค้าเกษตร และ จัดทำทวิเคราะห์ ข้อมูล ต้นทุนการผลิต และเผยแพร่รายงาน การนำข้อมูลไปใช้ ประโยชน์ ผ่าน Application Farm D	100	15
5. ความสำเร็จ ของการติดตาม ประเมินผล ประเมินผล โครงการสำคัญ ตามนโยบาย กระทรวง เกษตรและ สหกรณ์ (ร้อยละ 15)	รายงานการติดตาม ประเมินผล ได้รับ ความเห็นชอบจาก ผู้บริหาร ของ กษ. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 80	รายงานการติดตาม ประเมินผล ได้รับ ความเห็นชอบจาก ผู้บริหารของ กษ. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 90	รายงานการติดตาม ประเมินผล ได้รับ ความเห็นชอบจาก ผู้บริหารของ กษ. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 100	รายงานการติดตาม ประเมินผล ได้รับ ความเห็นชอบจาก ผู้บริหารของ กษ. ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้ประโยชน์ ร้อยละ 100	100	15

องค์ประกอบที่ 2 การประเมินศักยภาพในการดำเนินงาน (Potential Base)

1. การพัฒนา องค์การสู่ดิจิทัล : การพัฒนาระบบ บัญชีข้อมูล (Data Catalog) เพื่อนำไปสู่ การเปิดเผย ข้อมูลภาครัฐ (Open Data) (ร้อยละ 15)	มีรายชื่อชุดข้อมูล ที่สัมพันธ์กับ กระบวนการทำงาน ตามภารกิจที่เลือก	ชุดข้อมูลมีคำอธิบาย ข้อมูล (Metadata) ที่สอดคล้อง ตาม มาตรฐานที่ สพร. กำหนด (14 รายการ) ทุกชุดข้อมูล ในกระบวนการทำงาน	มีระบบบัญชีข้อมูล และจัดทำข้อมูลเปิด ที่ถูกจัดในหมวดหมู่ สาธารณะอย่างน้อย ร้อยละ 50 ของชุด ข้อมูลเปิดในบัญชี ข้อมูล สามารถ เข้าถึงข้อมูลได้ ตามมาตรฐาน คุณลักษณะแบบเปิด ที่ สพร.กำหนด	มีระบบบัญชีข้อมูล (https://oae.gdcatalog.go.th/data set/) และจัดทำข้อมูลเปิด ที่ถูกจัดในหมวดหมู่ สาธารณะอย่างน้อย ร้อยละ 50 ของ ชุดข้อมูลเปิดในบัญชี ข้อมูล สามารถเข้าถึง ข้อมูลได้ ตาม มาตรฐาน คุณลักษณะแบบเปิด ที่ สพร.กำหนด	98.40	14.76
---	---	---	---	--	-------	-------

องค์ประกอบ/ ตัวชี้วัด/น้ำหนัก	เป้าหมาย			ผลการดำเนินงาน	คะแนน	คะแนน ถ่วง น้ำหนัก
	ขั้นต้น (50)	มาตรฐาน (75)	ขั้นสูง (100)			
2. การประเมิน สถานะของ หน่วยงานภาครัฐฯ (PMQA 4.0) (ร้อยละ 15)	325.00 คะแนน	363.78 คะแนน	392.88 คะแนน	393.73 คะแนน	100	15
คะแนนผลการดำเนินงานภาพรวมของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร						98.67

2. ผลการประเมินส่วนราชการตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ของสำนักงานเศรษฐกิจ การเกษตร รอบ 12 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2563 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2564

มีผลการดำเนินงานทุกตัวชี้วัดเป็นไปตามแผน และมีผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ร้อยละ 98.67 ทำให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีผลการประเมินภาพรวม อยู่ใน “ระดับคุณภาพ”

หมายเหตุ สรุปลผลการประเมิน
ระดับคุณภาพ
ระดับมาตรฐานขั้นสูง
ระดับมาตรฐานขั้นต่ำ
ระดับต้องปรับปรุง

ผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ร้อยละ 90.00 - 100.00
ผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ร้อยละ 75.00 - 89.99
ผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ตั้งแต่ร้อยละ 60.00 - 74.99
ผลคะแนนเฉลี่ยทุกองค์ประกอบ ต่ำกว่าร้อยละ 60.00

ส่วนที่
3

รายงานทางการเงิน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

บแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2564

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2564	2563
รายได้			
รายได้จากงบประมาณ	14	846,274,038.67	834,884,279.68
รายได้จากการขายสินค้าและบริการ		29,700.00	1,600.00
รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	15	1,181,034.73	114,313,572,961.66
รายได้อื่น	16	243,000.00	250,000.00
รวมรายได้		847,227,773.40	115,148,708,841.34
ค่าใช้จ่าย			
ค่าใช้จ่ายบุคลากร	17	382,924,390.98	385,202,649.79
ค่าบำเหน็จบำนาญ	18	211,544,040.90	206,014,348.20
ค่าตอบแทน	19	8,821,470.00	9,390,130.00
ค่าใช้สอย	20	109,018,973.02	137,467,281.48
ค่าวัสดุ	21	16,399,419.23	13,489,291.18
ค่าสาธารณูปโภค	22	12,598,989.46	14,786,100.82
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	23	62,823,570.56	58,626,011.00
ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	24	50,969,842.50	113,302,836,000.00
ค่าใช้จ่ายอื่น	25	1,030,382,154.61	643,495.79
รวมค่าใช้จ่าย		1,885,482,851.26	114,128,455,308.26
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสุทธิ		(1,037,755,077.86)	1,020,253,533.08

หมายเหตุ : งบการเงินอยู่ระหว่างการตรวจสอบรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

งบแสดงฐานะทางการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2564

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2564	2563
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	5	3,954,936.40	8,148,304.97
ลูกหนี้ระยะสั้น	6	1,584,607.47	1,012,508,236.44
วัสดุคงเหลือ	7	4,314,682.08	3,580,948.02
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		6,227.43	7,200.61
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		9,860,453.38	1,024,244,690.04
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (สุทธิ)	8	542,626,099.82	546,910,450.13
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (สุทธิ)	9	35,781,984.68	42,419,931.60
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		578,408,084.50	589,330,381.73
รวมสินทรัพย์		588,268,537.88	1,613,575,071.77

หมายเหตุ : งบการเงินอยู่ระหว่างการตรวจสอบรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

งบแสดงฐานะทางการเงิน ณ วันที่ 30 กันยายน 2564

(หน่วย : บาท)

	หมายเหตุ	2564	2563
หนี้สิน			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้ระยะสั้น	10	15,155,583.77	10,831,719.45
เงินรับฝากระยะสั้น	11	2,266,376.43	4,542,870.50
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	12	-	400.00
รวมหนี้สินหมุนเวียน		17,421,960.20	15,374,989.95
หนี้สินไม่หมุนเวียน			
เงินอุดหนุนจากรัฐบาล		1,100,000.00	1,100,000.00
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	13	145,217.86	163,530.84
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		1,245,217.86	1,263,530.84
รวมหนี้สิน		18,667,178.06	16,638,520.79
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		569,601,359.82	1,596,936,550.98
สินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน			
ทุน		280,717,475.29	280,717,475.29
รายได้สูง (ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม		288,883,884.53	1,316,219,075.69
รวมสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน		569,601,359.82	1,596,936,550.98

หมายเหตุ : งบการเงินอยู่ระหว่างการตรวจสอบรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 30 กันยายน 2564

หมายเหตุ 1 ข้อมูลทั่วไป

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ก่อตั้งตามพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. 2522 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีภารกิจเกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร เสนอแนะนโยบายมาตรการ และจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ วิเคราะห์ ติดตามประเมินผลแผนงานโครงการและงบประมาณ วิจัยระบบเศรษฐกิจการผลิต การตลาด ระบบการจัดทำฟาร์ม การทำธุรกิจเกษตร ภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตรและแรงงานภาคเกษตร จัดทำเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศการเกษตร รวมทั้งเป็นศูนย์กลางระบบเครือข่ายและระบบเชื่อมโยงสารสนเทศการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ตั้งอยู่เลขที่ 50 บริเวณมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

กรอบกฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้แก่พระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. 2522

ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 หน่วยงานได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีจำนวน 626,094,049.98 บาท (ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 จำนวน 614,821,800.00 บาท) โดยแยกเป็นงบลงทุน จำนวน 110,682,886.40 บาท และงบประจำ จำนวน 515,411,163.58 บาท เพื่อใช้จ่ายในแผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน แผนงานยุทธศาสตร์การเกษตรสร้างมูลค่า แผนงานยุทธศาสตร์เสริมสร้างพลังทางสังคม แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก และแผนงานบูรณาการพัฒนาด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีหน่วยงานระดับหน่วยเบิกจ่ายภายใต้สังกัดจำนวน 13 แห่ง เป็นหน่วยเบิกจ่ายในส่วนกลาง 1 แห่ง และในส่วนภูมิภาค 12 แห่ง ซึ่งรายงานการเงินที่แสดงเป็นรายงานการเงินภาพรวมระดับกรมของหน่วยเบิกจ่าย ทั้ง 13 แห่ง นอกจากนี้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีเงินทุนหมุนเวียนที่ไม่เป็นนิติบุคคลแต่อยู่ในความควบคุมของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จำนวน 2 กองทุน เงินกองทุนหมุนเวียนที่อยู่ในความควบคุมของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีดังนี้

1. กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ จัดตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2547 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรปฏิรูปผลิตผลทางการเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพ ตลอดจนการแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและอาหาร และช่วยเหลือให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนการผลิตจากสินค้า

ที่ไม่มีศักยภาพสูงสินค้าที่มีศักยภาพ กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ ได้รับงบประมาณจัดสรรประจำปีผ่านงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยเงินของกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรฯ จะนำฝากไว้ที่กระทรวงการคลัง และสามารถดำเนินการเบิกจ่ายเงินจากคลังผ่านระบบ GFMS ได้โดยตรงภายใต้รหัสหน่วยงาน 8087

2. กองทุนเพื่อพัฒนาการผลิตถั่วเหลือง จัดตั้งขึ้นตามระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยกองทุนเพื่อพัฒนาการผลิตถั่วเหลือง พ.ศ. 2535 โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายในการช่วยเหลือ สนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตถั่วเหลือง และลดต้นทุน การผลิต การปรับปรุงประสิทธิภาพการตลาด การแปรรูปถั่วเหลือง การถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เหมาะสม รวมทั้งเร่งรัดการขยายการผลิตถั่วเหลืองให้เพียงพอกับความต้องการใช้ภายในประเทศ เงินของกองทุนเพื่อพัฒนา การผลิตถั่วเหลือง เป็นเงินที่ผู้นำเข้าถั่วเหลืองส่งเข้ากองทุนตามเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนดในการอนุญาตให้นำเข้าถั่วเหลือง

นอกจากนี้ยังมีกองทุนที่ไม่ได้อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร แต่ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณประจำปีผ่านเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จำนวน 1 กองทุน คือ กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

หมายเหตุที่ 2 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งรวมถึงหลักการและนโยบายบัญชีภาครัฐ และแสดงรายการในรายงานการเงินตามรูปแบบการนำเสนอรายงานการเงิน ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0410.2/ว479 ลงวันที่ 2 ตุลาคม 2563 เรื่อง รูปแบบการนำเสนอรายงานการเงินของหน่วยงานของรัฐ

รายงานการเงินนี้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิม เว้นแต่จะได้เปิดเผยไว้เป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

รายงานการเงินของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ซึ่งถือเป็นหน่วยงานที่เสนอรายงานตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ รวมรายการบัญชีที่เกิดขึ้นทั้งที่หน่วยงานในส่วนกลาง และหน่วยงานในส่วนภูมิภาคไม่ว่ารายการดังกล่าวจะเกิดจากเงินงบประมาณ หรือเงินนอกงบประมาณทุกประเภทที่หน่วยงาน มีอำนาจในการบริหารจัดการตามกฎหมาย รายการที่ปรากฏในรายงานการเงิน รวมถึงสินทรัพย์ หนี้สิน รายได้ และค่าใช้จ่าย ซึ่งเป็นของรัฐบาล และอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลในภาพรวม แต่ให้หน่วยงาน เป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลรักษาและบริหารจัดการให้แก่รัฐบาล ภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และรวมถึงองค์ประกอบของรายงานการเงิน ซึ่งอยู่ภายใต้การควบคุมของหน่วยงานที่ใช้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานเอง

รอบระยะเวลาบัญชีตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ของปีก่อน ถึงวันที่ 30 กันยายน ของปีปัจจุบัน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้จัดทำรายงานการเงินโดยรวมรายการบัญชีของหน่วยเบิกจ่าย ทั้ง 13 หน่วยเบิกจ่าย แต่ไม่ได้รวมรายการของเงินทุนหมุนเวียนที่ไม่เป็นนิติบุคคล จำนวน 2 กองทุน ซึ่งจัดทำรายงานแยกต่างหากจากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ตามหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค 0410.2/ว2 ลงวันที่ 28 มกราคม 2562 เรื่อง แนวปฏิบัติในการจัดทำรายงานการเงินภาพรวมสำหรับหน่วยงานของรัฐ ซึ่งกำหนดให้ไม่ต้องนำเงินทุนหมุนเวียนที่ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคลมารวมในการจัดทำรายงานการเงินภาพรวม แต่ไม่ต้องส่งรายงานการเงินภาพรวมดังกล่าวให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบ

หมายเหตุที่ 3 มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่

มาตรฐานการบัญชีภาครัฐและนโยบายการบัญชีภาครัฐ ที่จะมีผลบังคับใช้ในงวดอนาคต มีผลบังคับใช้สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 ตุลาคม 2563

- ◆ มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ ฉบับที่ 23 เรื่อง รายได้จากรายการไม่แลกเปลี่ยน ผู้บริหารของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้ประเมินและเห็นว่า มาตรฐานการบัญชีภาครัฐ และนโยบายการบัญชีภาครัฐฉบับใหม่ข้างต้นจะไม่มีผลกระทบต่อรายงานการเงินในงวด ที่นำมาถือปฏิบัติ

หมายเหตุที่ 4 สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดตรงราชการ เป็นเงินที่หน่วยงานได้รับจากรัฐบาลเพื่อตรงจ่ายเป็นค่าใช้จ่าย ปลีกย่อยในการดำเนินงานของหน่วยงานตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติ และต้องคืนให้รัฐบาลเมื่อหมดความจำเป็น ในการใช้เงิน แสดงไว้เป็นเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดซึ่งมียอดตรงกันข้ามกับรายการเงินตรงราชการ รับจากคลังภายใต้หัวข้อหนี้สินไม่หมุนเวียน

4.2 ลูกหนี้

ลูกหนี้เงินยืม หมายถึง ลูกหนี้ภายในหน่วยงานกรณีให้ข้าราชการ พนักงาน หรือเจ้าหน้าที่ ยืมเงินไปใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่มีดอกเบี้ย เช่น ลูกหนี้เงินงบประมาณ ลูกหนี้เงินนอกงบประมาณ หน่วยงานจะรับรู้ลูกหนี้ตามมูลค่าที่จะได้รับ โดยไม่ต้องตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

4.3 วัสดุคงเหลือ

วัสดุคงเหลือ หมายถึง ของใช้สิ้นเปลืองที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้ในการดำเนินงานตามปกติ โดยทั่วไปมีมูลค่าไม่สูงและไม่มีลักษณะคงทนถาวร แสดงตามราคาทุน โดยวิธีเข้าก่อนออกก่อน

4.4 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

อาคารและสิ่งปลูกสร้าง รวมทั้งส่วนปรับปรุงอาคาร ทั้งอาคารและสิ่งปลูกสร้าง ที่หน่วยงาน มีกรรมสิทธิ์และไม่มีกรรมสิทธิ์ แต่หน่วยงานได้ครอบครองและนำมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน แสดงมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสม อาคารที่อยู่ระหว่างก่อสร้างแสดง ตามราคาทุน

อุปกรณ์ ได้แก่ ครุภัณฑ์ประเภทต่างๆ รับรู้เป็นสินทรัพย์เฉพาะรายการที่มีมูลค่า ต่อหน่วย ตั้งแต่ 10,000.00 บาท ขึ้นไป แสดงมูลค่าตามมูลค่าสุทธิตามบัญชีที่เกิดจากราคาทุนหักค่าเสื่อมราคา สะสม

ราคาทุนของที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ รวมถึงรายจ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรงเพื่อให้สินทรัพย์ อยู่ในสถานที่และสภาพที่พร้อมใช้งาน ต้นทุนในการต่อเติมหรือปรับปรุงซึ่งทำให้หน่วยงานได้รับประโยชน์ ตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์เพิ่มขึ้นจากมาตรฐานเดิม ถือเป็นราคาทุนของสินทรัพย์ ค่าใช้จ่าย ในการซ่อมแซมถือเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน

ค่าเสื่อมราคา บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน คำนวณโดยวิธี เส้นตรงตามจำนวนปีที่คาดว่าจะใช้ทรัพย์สินนั้น โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรกำหนดอายุการใช้งาน ของสินทรัพย์ตามหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค 0423.3/ว238 เพื่อใช้ในการคำนวณค่าเสื่อมราคา ดังนี้

อาคารสำนักงานและอาคารเพื่อประโยชน์อื่นที่มีโครงสร้างเป็นคอนกรีต	40 ปี
อาคารและบ้านพักอาศัยและอาคารเพื่อประโยชน์อื่นที่มีโครงสร้างเป็นไม้	30 ปี
สิ่งปลูกสร้างถาวร	25 ปี
สิ่งปลูกสร้างชั่วคราว	15 ปี
ครุภัณฑ์สำนักงาน	3 - 12 ปี
ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์	3 - 5 ปี
ครุภัณฑ์ยานพาหนะ	8 ปี
ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่	5 - 10 ปี
ครุภัณฑ์ก่อสร้าง	2 - 5 ปี
ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดิน และสินทรัพย์ระหว่างก่อสร้าง	

4.5 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน แสดงมูลค่าด้วยราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ไม่มีตัวตนบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์ ดังนี้

โปรแกรมคอมพิวเตอร์	2 - 20 ปี
--------------------	-----------

4.6 รายได้รอการรับรู้ระยะยาว

รายได้รอการรับรู้ระยะยาว เป็นสินทรัพย์ที่หน่วยงานได้รับบริจาคโดยมีผู้มอบให้หน่วยงานไว้ใช้ในการดำเนินงาน

รายได้รอการรับรู้จะถูกทยอยตัดบัญชีเพื่อรับรู้รายได้ตามเกณฑ์ที่เป็นระบบและสมเหตุสมผลตลอดระยะเวลาที่จำเป็นเพื่อจับคู่รายได้กับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ทยอยรับรู้รายได้ตามเกณฑ์สัดส่วนของค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ได้รับความช่วยเหลือหรือบริจาค

4.7 รายได้จากเงินงบประมาณ

รายได้จากเงินงบประมาณรับรู้ตามเกณฑ์ ดังนี้

- 1) เมื่อยื่นคำขอเบิกเงินจากกรมบัญชีกลางในกรณีเป็นการขอรับเงินเข้าบัญชีหน่วยงาน
- 2) เมื่ออนุมัติจ่ายเงินให้กับผู้มีสิทธิได้รับเงินแล้วในกรณีเป็นการจ่ายตรงให้กับผู้มีสิทธิรับเงิน
- 3) เมื่อยื่นคำขอเบิกเงินจากกรมบัญชีกลางในกรณีเป็นการเบิกหักผลส่งไม่รับตัวเงิน

หน่วยงานแสดงรายได้จากเงินงบประมาณในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงิน ตามจำนวนเงินงบประมาณที่ขอเบิกสุทธิจากเงินงบประมาณเบิกเกินส่งคืน งบประมาณเบิกแทนกันแสดงรายได้จากเงินงบประมาณในงบแสดงผลการดำเนินงานทางการเงินของหน่วยงานผู้เบิกแทน

4.8 รายได้แผ่นดิน

รายได้แผ่นดินเป็นรายได้ที่หน่วยงานไม่สามารถนำมาใช้จ่ายในการดำเนินงาน รับรู้เมื่อเกิดรายได้ด้วยยอดสุทธิหลังจากหักส่วนที่จัดสรรเป็นเงินนอกงบประมาณตามที่ได้รับยกเว้นรายได้แผ่นดิน และรายได้แผ่นดินนำส่งคลังไม่ต้องแสดงเป็นรายได้และค่าใช้จ่ายของหน่วยงาน แต่แสดงไว้ในหมายเหตุประกอบ งบการเงินเป็นรายงานแยกต่างหาก

4.9 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

รายได้ที่ได้รับความช่วยเหลือและบริจาคเป็นสินทรัพย์ที่ให้ประโยชน์แก่หน่วยงานเกินหนึ่งปี จะทยอยรับรู้เป็นรายได้ตามสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเพื่อการนั้นเกิดขึ้น หรือเกณฑ์การคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ที่ได้รับตลอดอายุของสินทรัพย์นั้น

หมายเหตุที่ 5 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

(หน่วย : บาท)

	2564	2563
เงินสดในมือ	-	-
เงินตราของราชการ	1,100,000.00	1,100,000.00
เงินฝากสถาบันการเงิน	1,113,327.40	5,084,071.87
เงินฝากคลัง	1,741,609.00	1,964,233.10
รวมเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	3,954,936.40	8,148,304.97

เงินสดในมือ เป็นเงินสดและเช็คธนาคาร นอกจากส่วนที่หน่วยงานถือไว้เพื่อใช้จ่ายสำหรับการดำเนินงานปกติตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานแล้ว ยังรวมถึงส่วนที่หน่วยงานได้รับไว้เพื่อรอจัดส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมาย ซึ่งไม่สามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์ของหน่วยงานได้

เงินตราของราชการ เป็นเงินสดที่หน่วยงานมีไว้เพื่อใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายปลีกย่อยในสำนักงาน ตามวงเงินที่ได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลัง ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินตราของราชการ พ.ศ. 2547 ซึ่งจะต้องส่งคืนคลังเมื่อหมดความจำเป็นในการใช้จ่าย ยอดคงเหลือสิ้นปีประกอบด้วย เงินสด เงินฝากธนาคารและใบสำคัญที่เบิกจากเงินตราของราชการแล้วรอเบิกเช็ค

เงินฝากคลัง เป็นเงินที่หน่วยงานฝากไว้กับกระทรวงการคลังภายใต้ข้อกำหนดตามกฎหมาย โดยไม่มีดอกเบี้ย ซึ่งสามารถเบิกถอนได้เมื่อต้องการใช้จ่ายตามรายการที่กำหนดไว้ในระเบียบที่ระบุข้อจำกัด ในการใช้จ่าย

เงินฝากคลัง จำนวน 1,741,609.00 บาท (ปี 2563 จำนวน 1,964,233.10 บาท) ซึ่งแสดงรวมอยู่ในเงินฝากคลังข้างต้น เป็นเงินนอกงบประมาณที่มีข้อจำกัดในการใช้จ่ายเพื่อจ่ายต่อไปให้บุคคลหรือหน่วยงานอื่นตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในกฎหมายอันเป็นที่มาของเงินฝากคลัสนั้น หน่วยงานไม่สามารถนำไปใช้จ่ายเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของหน่วยงานตามปกติได้ แต่มีหน้าที่ไว้เพื่อจ่ายตามวัตถุประสงค์ของเงินฝากคลัง ดังนี้

(หน่วย : บาท)

	2564	2563
เงินประกันสัญญา	1,711,909.00	1,962,633.10
ค่าธรรมเนียมการสมัครสอบแข่งขัน	29,700.00	1,600.00
รวม	1,741,609.00	1,964,233.10

หมายเหตุ 6 ลูกหนี้ระยะสั้น

	2564	2563
ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ	535,536.00	996,101.80
ลูกหนี้เงินยืมนอกงบประมาณ	-	20,955.00
เงินจ่ายล่วงหน้า	369,680.00	-
รายได้ค้างรับ	679,391.47	691,179.64
เงินรอรับคืน	-	1,010,800,000.00
รวมลูกหนี้ระยะสั้น	1,584,607.47	1,012,508,236.44

ลูกหนี้เงินยืมในงบประมาณ ณ วันสิ้นปี แยกตามอายุหนี้ ดังนี้

ลูกหนี้เงินยืม	(หน่วย : บาท)			
	ยังไม่ถึงกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	ถึงกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	เกินกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	รวม
2564	535,536.00	-	-	535,536.00
2563	974,501.80	-	21,600.00	996,101.80

ลูกหนี้เงินยืมนอกงบประมาณฝากธนาคารพาณิชย์ ณ วันสิ้นปี แยกตามอายุหนี้ ดังนี้

ลูกหนี้เงินยืม	(หน่วย : บาท)			
	ยังไม่ถึงกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	ถึงกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	เกินกำหนดชำระและการส่งใช้ใบสำคัญ	รวม
2564	-	-	-	-
2563	20,955.00	-	-	20,955.00

หมายเหตุ 7 วัสดุคงเหลือ

	2564	2563
วัสดุคงเหลือ	4,314,682.08	3,580,948.02
หัก ค่าเผื่อการปรับลดมูลค่าวัสดุ	-	-
วัสดุคงเหลือ สุทธิ	4,314,682.08	3,580,948.02

หมายเหตุ 8 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์

	2564	2563
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	482,810,410.91	474,226,346.32
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	(157,100,321.31)	(144,263,313.90)
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง-สุทธิ	325,710,089.60	329,963,032.42
อุปกรณ์	839,196,844.20	823,627,592.04
หัก ค่าเสื่อมราคาสะสม-อุปกรณ์	(656,660,153.98)	(615,110,048.03)
อุปกรณ์-สุทธิ	182,536,690.22	208,517,544.01
งานระหว่างก่อสร้าง	34,379,320.00	8,429,873.70
รวม ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์-สุทธิ	542,626,099.82	546,910,450.13

หมายเหตุ 9 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

	2564	2563
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	52,319,214.76	46,392,528.98
หัก ค่าตัดจำหน่ายสะสม - สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	(16,537,230.08)	(3,972,597.38)
รวมสินทรัพย์ไม่มีตัวตน - สุทธิ	35,781,984.68	42,419,931.60

หมายเหตุ 10 เจ้าหนี้ระยะสั้น

	2564	2563
เจ้าหนี้การค้า - บุคคลภายนอก	13,499,848.36	9,009,489.02
รับสินค้า/ใบสำคัญ	320,000.00	3,000.00
ค่าสาธารณูปโภคค้างจ่าย	651,251.65	963,711.33
ใบสำคัญค้างจ่าย	684,483.76	855,519.10
รวมเจ้าหนี้ระยะสั้น	15,155,583.77	10,831,719.45

หมายเหตุ 11 เงินรับฝากระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2564	2563
เงินรับฝากอื่น	393,211.80	2,580,237.40
เงินประกันผลงาน	147,070.63	-
เงินประกันอื่น	1,726,094.00	1,962,633.10
รวมเงินรับฝากระยะสั้น	2,266,376.43	4,542,870.50

หมายเหตุ 12 เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น

	(หน่วย : บาท)	
	2564	2563
รายได้แผ่นดินรอนำส่งคลัง	-	400.00
รวมเจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะสั้น	-	400.00

หมายเหตุ 13 เจ้าหนี้เงินโอนและรายการอุดหนุนระยะยาว

	(หน่วย : บาท)	
	2564	2563
รายได้รอการรับรู้	145,217.86	163,530.84
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	145,217.86	163,530.84

หมายเหตุ 14 รายได้จากงบประมาณ

	(หน่วย : บาท)	
	2564	2563
รายได้จากงบประมาณปีปัจจุบัน		
รายได้จากงบบุคลากร	333,850,045.37	335,534,824.60
รายได้จากงบลงทุน	40,282,431.60	67,083,258.62
รายได้จากงบดำเนินงาน	100,847,344.58	129,665,604.05
รายได้จากงบกลาง	249,535,883.84	244,163,781.82
รายได้จากงบเงินอุดหนุน	744,000.00	256,000.00
รายได้จากงบรายจ่ายอื่น	91,770,142.77	52,089,662.06
หัก เบิกเงินส่งคืนเงินงบประมาณ	(2,431,725.43)	(3,319,881.47)
รวม รายได้จากงบประมาณปีปัจจุบัน - สุทธิ	814,598,122.73	825,473,249.68

รายได้จากงบประมาณปีก่อน (เงินกันไว้เบิกเหลือมปีเบิกจ่ายปีปัจจุบัน)

รายได้จากงบลงทุน	18,542,502.90	8,179,250.00
รายได้จากงบดำเนินงาน	9,583,956.30	971,780.00
รายได้จากงบรายจ่ายอื่น	3,549,456.74	260,000.00
รวมรายได้จากงบประมาณปีก่อนๆ	31,675,915.94	9,411,030.00
รวมรายได้จากงบประมาณ	846,274,038.67	834,884,279.68

หมายเหตุ 15 รายได้จากการอุดหนุนและบริจาค

	2564	2563
รายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงินกู้ จากรัฐบาล	1,162,721.75	153,709,165,000.00
หัก เบิกเกินส่งคืนเงินกู้จากรัฐบาล	-	(39,395,785,000.00)
รายได้ระหว่างหน่วยงาน-หน่วยงานรับเงินกู้ จากรัฐบาล-สุทธิ	1,162,721.75	114,313,380,000.00
รายได้จากการอุดหนุนหน่วยงานภาครัฐ	-	-
รายได้จากการบริจาค	18,312.98	192,961.66
รวมรายได้จากการอุดหนุนและบริจาค	1,181,034.73	114,313,572,961.66

หมายเหตุ 16 รายได้อื่น

	2564	2563
รายได้อื่น	243,000.00	250,000.00
รวมรายได้อื่น	243,000.00	250,000.00

หมายเหตุ 17 ค่าใช้จ่ายบุคลากร

	2564	2563
เงินเดือน	232,046,509.07	232,614,888.60
ค่าล่วงเวลา	860,630.00	1,665,350.00
เงินตอบแทนเต็มขั้น	150,800.28	107,621.29
ค่าตอบแทนพนักงานราชการ	79,617,000.91	76,573,291.07
เงินช่วยค่าครองชีพ	1,200.00	7,200.00
ค่าจ้าง	24,261,540.00	27,758,460.00
ค่ารักษาพยาบาล	24,870,924.13	24,543,365.02
เงินช่วยเหลือพิเศษกรณีเสียชีวิต	-	-
เงินชดเชย กบข.	3,922,687.17	3,921,755.74
เงินสมทบ กบข.	5,884,030.77	5,882,633.67
เงินสมทบ กสจ.	680,007.60	755,812.80
เงินสมทบกองทุนประกันสังคม	1,754,195.00	2,351,080.00
เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน	156,566.00	131,614.00
ค่าเช่าบ้าน	6,318,604.44	6,333,773.01
ค่าตอบแทนรถประจำตำแหน่ง	1,264,200.00	1,175,554.84
เงินช่วยการศึกษาบุตร	1,135,495.61	1,380,249.75
รวมค่าใช้จ่ายบุคลากร	382,924,390.98	385,202,649.79

หมายเหตุ 18 ค่าบำเหน็จบำนาญ

	2564	2563
บำนาญปกติ	148,013,549.94	138,860,066.99
เงินช่วยเหลือรายเดือนผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ	1,157,368.60	1,190,262.40
เงินช่วยเหลือค่าครองชีพผู้รับเบี้ยหวัดบำนาญ	10,060,672.40	10,206,172.40
เงินช่วยพิเศษกรณีผู้รับบำนาญตาย	341,200.02	360,812.07
เงินบำเหน็จ	752,986.00	3,715,367.00
เงินบำเหน็จตกทอด	2,655,643.43	5,584,008.82
เงินบำเหน็จดำรงชีพ	8,604,505.10	11,371,636.55

เงินช่วยการศึกษาบุตร	316,501.00	269,530.00
ค่ารักษาพยาบาล	25,417,654.41	23,087,253.97
บำเหน็จบำนาญอื่น	14,223,960.00	11,369,238.00
รวมค่าบำเหน็จบำนาญ	211,544,040.90	206,014,348.20

หมายเหตุ 19 ค่าตอบแทน

		(หน่วย : บาท)
	2564	2563
ค่าตอบแทนเฉพาะงาน	8,821,470.00	9,390,130.00
รวมค่าตอบแทน	8,821,470.00	9,390,130.00

หมายเหตุ 20 ค่าใช้สอย

		(หน่วย : บาท)
	2564	2563
ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม	5,645,610.85	14,364,483.71
ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง	18,143,974.94	30,400,010.06
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	13,019,939.67	11,184,954.23
ค่าแก๊สและน้ำมันเชื้อเพลิง	405,561.13	733,651.57
ค่าจ้างเหมาบริการ	54,167,052.34	61,401,620.44
ค่าจ้างที่ปรึกษา	5,168,500.00	-
ค่าใช้จ่ายในการประชุม	2,316,578.50	3,833,781.49
ค่าเบี้ยประกันภัย	131,848.24	132,530.31
ค่าเช่า	2,823,639.28	3,176,177.92
ค่าครุภัณฑ์มูลค่าต่ำกว่าเกณฑ์	1,573,589.09	5,613,093.70
ค่าใช้จ่ายผลึกส่งเป็นรายได้แผ่นดิน	134,314.15	49,187.00
ค่าประชาสัมพันธ์	5,346,800.83	6,101,417.55
ค่าใช้สอยอื่น	141,564.00	476,373.50
รวมค่าใช้สอย	109,018,973.02	137,467,281.48

หมายเหตุ 21 ค่าวัสดุ

	2564	2563
ค่าวัสดุ	16,399,419.23	13,489,291.18
รวมค่าวัสดุ	<u>16,399,419.23</u>	<u>13,489,291.18</u>

หมายเหตุ 22 ค่าสาธารณูปโภค

	2564	2563
ค่าไฟฟ้า	7,846,855.95	9,632,584.41
ค่าประปา	413,063.33	406,390.44
ค่าโทรศัพท์	981,205.29	1,041,916.30
ค่าบริการสื่อสารและโทรคมนาคม	2,772,200.89	3,109,940.57
ค่าบริการไปรษณีย์โทรเลขและขนส่ง	585,664.00	595,269.10
รวมค่าสาธารณูปโภค	<u>12,598,989.46</u>	<u>14,786,100.82</u>

หมายเหตุ 23 ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย

	2564	2563
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	11,858,866.21	14,941,247.73
อุปกรณ์	46,915,589.97	41,612,386.50
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	4,049,114.38	2,072,376.77
รวมค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	<u>62,823,570.56</u>	<u>58,626,011.00</u>

หมายเหตุ 24 ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค

	2564	2563
เงินอุดหนุนเพื่อการดำเนินงาน - อปท.	744,000.00	256,000.00
ค่าใช้จ่ายอุดหนุน - หน่วยงานภาครัฐ	50,000,000.00	-
ค่าใช้จ่ายช่วยเหลือตามมาตรการของรัฐบาล	225,842.50	113,302,580,000.00
รวม ค่าใช้จ่ายจากการอุดหนุนและบริจาค	<u>50,969,842.50</u>	<u>113,302,836,000.00</u>

หมายเหตุ 25 ค่าใช้จ่ายอื่น

(หน่วย : บาท)

	2564	2563
กำไร/ขาดทุนสุทธิจากการจำหน่ายสินทรัพย์	19,045,108.89	383,417.46
ค่าใช้จ่ายอื่น	1,011,337,045.72	260,078.33
รวม ค่าใช้จ่ายอื่น	1,030,382,154.61	643,495.79

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยรับงบประมาณโครงการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เมื่อปีงบประมาณ 2563 โครงการดังกล่าว สิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2563 ในปีงบประมาณ 2564 ได้รับคืนเงินเหลือจ่ายจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) และเงินคืนสิทธิของเกษตรกรที่คืนสิทธิ์ในโครงการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

วงแสดงการเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน 2564

	ทุน	รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสะสม	รวมสินทรัพย์ สุทธิ/ส่วนทุน (หน่วย : บาท)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 - ตามที่รายงานไว้เดิม	280,717,475.29	292,515,873.65	573,233,348.94
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน		3,449,668.96	3,449,668.96
ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี			-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2562 - หลังการปรับปรุง	280,717,475.29	295,965,542.61	576,683,017.90
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2563			-
การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ทุนเพิ่ม/ลด			-
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด		1,020,253,533.08	1,020,253,533.08
กำไร/ขาดทุนจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน			-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2563	280,717,475.29	1,316,219,075.69	1,596,936,550.98
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 - ตามที่รายงานไว้เดิม	280,717,475.29	1,316,219,075.69	1,596,936,550.98
ผลสะสมจากการแก้ไขข้อผิดพลาดปีก่อน		10,419,886.70	10,419,886.70
ผลสะสมของการเปลี่ยนแปลงนโยบายการบัญชี			-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2563 - หลังการปรับปรุง	280,717,475.29	1,326,638,962.39	1,607,356,437.68
การเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์สุทธิ/ส่วนทุนสำหรับปี 2564			-
การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้ทุนเพิ่ม/ลด			-
รายได้สูง/(ต่ำ) กว่าค่าใช้จ่ายสำหรับงวด		(1,037,755,077.86)	(1,037,755,077.86)
กำไร/ขาดทุนจากการปรับมูลค่าเงินลงทุน			-
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 30 กันยายน 2564	280,717,475.29	288,883,884.53	569,601,359.82

หมายเหตุ : งบการเงินอยู่ระหว่างการตรวจสอบรับรองจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ส่วนที่

4

งานสำคัญ ในรอบปีงบประมาณ 2564

ด้านนโยบาย มาตรการ และแผนพัฒนาการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีภารกิจในการเสนอแนะนโยบาย จัดทำยุทธศาสตร์ แผนพัฒนา และมาตรการทางการเกษตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์และปัจจัยต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศให้เติบโตอย่างต่อเนื่องและมีเสถียรภาพ ยกกระดับคุณภาพชีวิตและรายได้ของเกษตรกร ทำให้เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ รวมทั้งอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเกษตร ให้มีความสมดุลและยั่งยืน โดยภารกิจหลักด้านนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร อาทิ การจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ แผนปฏิบัติการราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การพัฒนาการเกษตรในเขตเกษตรเศรษฐกิจและพื้นที่เฉพาะ การพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร และการจัดทำงบประมาณของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตลอดจนการวิเคราะห์และประมาณการเศรษฐกิจการเกษตร โดยในปี 2564 มีผลงานเด่น ดังนี้

1. การขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร

ยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ซึ่งใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนระดับต่าง ๆ รวมทั้งจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สอดคล้องและบูรณาการ เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยมีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560 ได้เห็นชอบการจัดทำแผน 3 ระดับ ได้แก่ แผนระดับที่ 1 คือ ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งเป็นกรอบทิศทางในภาพใหญ่ที่ครอบคลุมทิศทางการพัฒนาประเทศในการที่จะสร้างความสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน แผนระดับที่ 2 เป็นกลไกสำคัญในการถ่ายทอดแนวทางการขับเคลื่อนประเทศในมิติต่าง ๆ ของยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ และแผนระดับที่ 3 เป็นแผนเชิงปฏิบัติที่มีการระบุการดำเนินงาน/โครงการ ที่ชัดเจนตามภารกิจของหน่วยงานในการสนับสนุนการดำเนินงานของแผนระดับที่ 2 และยุทธศาสตร์ชาติ ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้และมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันในทุกระดับของแผน โดยมีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2564 เห็นชอบให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ โดยยึด 4 แนวทาง คือ (1) การมองเป้าหมายร่วมกัน (2) การวิเคราะห์ห่วงโซ่คุณค่าที่ส่งผลให้บรรลุเป้าหมายของแผนแม่บทย่อยและจัดทำข้อเสนอโครงการสำคัญ (3) การจัดลำดับความสำคัญของข้อเสนอโครงการ และ (4) การจัดทำแผนปฏิบัติราชการ

1.1 แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ระยะ 5 ปี และรายปี)

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรร่วมกับผู้บริหารและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) โดยได้ประกาศใช้แผนปฏิบัติราชการดังกล่าว เมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2564 และเพื่อให้การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม จึงได้มีการถ่ายทอดแผนปฏิบัติราชการระยะ 5 ปี เป็นแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. 2566) ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2564 โดยการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ระยะ 5 ปี และรายปี) ดำเนินการภายใต้วิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี” ประกอบด้วยประเด็นการพัฒนา 5 ประเด็น ได้แก่

ประเด็นที่ 1 เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร ประเด็นที่ 2 ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร ประเด็นที่ 3 สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร ประเด็นที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และ ประเด็นที่ 5 พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัยด้านการเกษตร ทั้งนี้ แผนปฏิบัติราชการฯ จะเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงาน การจัดทำแผนงาน/โครงการ และการจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งเป็นเครื่องมือสำหรับผู้บริหารในการกำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายระดับชาติต่อไป

1.2 นโยบายและแผนเฉพาะกิจที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร

• การขับเคลื่อนภาคเกษตรด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้การขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG Model) เป็นโมเดลเศรษฐกิจใหม่สู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน และกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติตั้งแต่ปี 2564 เป็นต้นไป โดยให้หน่วยงานพิจารณาดำเนินแผนงาน/โครงการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 – 2570 ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว (BCG Model) ด้านการเกษตร โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมเป็นคณะกรรมการ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักแผนงานและ

โครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร เป็นฝ่ายเลขานุการร่วม มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดแนวทาง มาตรการ หรือกลไกการดำเนินงาน ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เป็นไปตามแผนงานภายใต้กรอบแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อน การพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG พ.ศ. 2564 - 2570 ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร พิจารณาแผนงาน/โครงการ งบประมาณ และวางระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว ด้านการเกษตร

การพัฒนาภาคเกษตร ภายใต้โมเดลเศรษฐกิจ BCG ครอบคลุมใน 5 สาขา คือ การเกษตร และอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงาน วัสดุและเคมีชีวภาพ การท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ และเศรษฐกิจหมุนเวียน โดยเชื่อมโยงกับการยกระดับเศรษฐกิจฐานราก เพื่อสร้างขีดความสามารถ ในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการให้สามารถเติบโตอย่างต่อเนื่อง และลดความเหลื่อมล้ำในสังคม มีเป้าหมายหลัก คือ **“ปรับเปลี่ยนระบบการเกษตรของประเทศไทยสู่ 3 สูง คือ ประสิทธิภาพสูง ด้วยการใช้นวัตกรรมและนวัตกรรมผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่น มุ่งยกระดับผลผลิตเกษตรสู่มาตรฐานสูง ด้วยระบบการผลิตที่ยั่งยืน ครอบคลุมทั้งด้านคุณภาพผลผลิต โภชนาการ ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม สังคม และวัฒนธรรม เพื่อให้การทำการเกษตรเป็นอาชีพที่สร้างรายได้สูงด้วยการผลิตสินค้าเกษตรที่เน้น ความเป็นพรีเมียม มีความหลากหลาย และกำหนดราคาขายได้ตามคุณภาพของผลผลิตเกษตร”** ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้จัดทำ BCG Value Chain ภาคเกษตรในภาพรวม เพื่อใช้เป็นกรอบในการขับเคลื่อนระดับพื้นที่ และได้กำหนดแนวทางการพัฒนา 4 แนวทาง คือ (1) อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรทางการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน (2) ส่งเสริมเกษตรสมัยใหม่ การผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง (3) พัฒนาเกษตรกร มีอาชีพและเสริมสร้างความเชี่ยวชาญของบุคลากรภาครัฐ และ (4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก

ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรด้วยโมเดล เศรษฐกิจ BCG ในระดับพื้นที่ โดยคัดเลือกจังหวัดนำร่อง 5 จังหวัด และสินค้าเป้าหมายในแต่ละจังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดลำปาง สินค้าเป้าหมาย ได้แก่ ข้าวและไม้ จังหวัดขอนแก่น สินค้าเป้าหมาย ได้แก่ อ้อยและหม่อนไหม จังหวัดราชบุรี สินค้าเป้าหมาย ได้แก่ มะพร้าว น้ำหอม อ้อย สุกร โคเนื้อ พืชผักเศรษฐกิจ และกุ้งก้ามกราม จังหวัดจันทบุรี สินค้าเป้าหมาย ได้แก่ ทุเรียน มังคุด และปทุมมา และจังหวัดพัทลุง สินค้าเป้าหมาย ได้แก่ ข้าว ซึ่งจะขยายผลให้ครอบคลุมทุกจังหวัดในระยะต่อไป

• การพัฒนาการเกษตรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor : EEC)

คณะกรรมการบริหารการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (กบอ.) ได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2563 โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นคณะทำงาน สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นฝ่ายเลขานุการร่วม มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาภาคการเกษตรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกหรืออีอีซี จัดทำแผนงาน/โครงการให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับนโยบายการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พร้อมทั้งติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานการขับเคลื่อนแผนพัฒนาภาคการเกษตรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก จัดประชุมคณะทำงานฯ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาการเกษตรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2566 – 2570 และประชุมหารือในระดับพื้นที่เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจาก ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่อีอีซี โดยเมื่อวันที่ 4 ตุลาคม 2564 คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ได้มีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาการเกษตรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2566 - 2570 เพื่อใช้เป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนา การเกษตรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกตลอดทั้งห่วงโซ่คุณค่า ซึ่งมีวิสัยทัศน์ คือ “ต้นแบบการพัฒนา ภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลิตภาพ และการเข้าถึงตลาดสินค้ามูลค่าสูง” กรอบแนวคิดการพัฒนา คือ ใช้ตลาดนำการผลิต (Demand Pull) ใช้เทคโนโลยีผลักดันการสร้างรายได้ (Technology Push) กำหนดประเภทสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพและโอกาสทางการตลาด และกำหนดพื้นที่ที่พร้อมปรับเปลี่ยนการใช้ประโยชน์ให้เหมาะสมกับดินและน้ำ มีเป้าหมายเพื่อ (1) ยกระดับรายได้เกษตรกรในพื้นที่อีอีซีให้เทียบเท่ากับกลุ่มอุตสาหกรรมและบริการ (2) ยกระดับการใช้เทคโนโลยีในภาคการเกษตร และ (3) มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของอีอีซีในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น

โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนา 5 คลัสเตอร์สินค้าเกษตรสำคัญ ที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรม S-curve และ New S-curve ได้แก่ คลัสเตอร์ผลไม้ คลัสเตอร์ประมงเพาะเลี้ยง คลัสเตอร์พืชสำหรับอุตสาหกรรมชีวภาพ คลัสเตอร์พืชสมุนไพร และคลัสเตอร์สินค้าเกษตรมูลค่าสูง **แผนปฏิบัติการฯ ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์** ได้แก่ (1) ยกระดับผลิตภาพการผลิต โดยใช้เทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ (2) ยกระดับผลิตภณท์ให้มีมูลค่าเพิ่ม ด้วยนวัตกรรมและการตลาด และ (3) พัฒนาศูนย์บริการเกษตรกร และสร้างบรรยากาศเข้าสู่กิจการเกษตรสมัยใหม่

สำหรับการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาการเกษตรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ. 2566 - 2570 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้ประสานและรวบรวมแผนงาน/โครงการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง งบประมาณรวม 2,845.5509 ล้านบาท โดยมีโครงการที่สำคัญ เช่น โครงการระเบียบเชิงเศรษฐกิจผลไม้ภาคตะวันออก (EFC) โครงการการพัฒนาสมุนไพรอย่างครบวงจรในพื้นที่อีอีซี นาร่อง ฟ้าทะลายโจร กัญชง/กัญชา โครงการต้นแบบการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเศรษฐกิจเชิงพาณิชย์ในพื้นที่อีอีซี เป็นต้น เสนอปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อนำส่งไปยังคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งเป็นเจ้าภาพหลัก ทั้งนี้ การพัฒนาการเกษตรในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกที่เน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม จะเป็นต้นแบบและสามารถขยายผลไปสู่การพัฒนาการเกษตรในพื้นที่อื่น ๆ ได้ต่อไป

• การสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนให้แก่เกษตรกรด้วยการผลิตไฟฟ้า และพลังงานความร้อนจากพืชพลังงาน เพื่อชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยคณะกรรมการส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตที่เหมาะสม เพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแนวทางสร้างความมั่นคง อย่างยั่งยืนให้แก่เกษตรกรด้วยโรงไฟฟ้าชีวมวล เมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2563 โดยมีรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ผู้ทรงคุณวุฒิ และหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ร่วมเป็นคณะทำงาน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน และกรมป่าไม้ เป็นฝ่ายเลขานุการร่วม มีอำนาจหน้าที่ในการศึกษาวิเคราะห์แนวทางส่งเสริมการปลูกพืชพลังงานชีวมวลในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกพืชเป้าหมาย และกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานในการสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนให้แก่เกษตรกรด้วยโรงไฟฟ้าชีวมวล ภายใต้หลักการตลาดนำการผลิต ซึ่งได้มีการจัดประชุมคณะทำงานฯ เพื่อร่วมกันพิจารณาแนวทางสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนให้แก่เกษตรกรด้วยโรงไฟฟ้าชีวมวล โดยการวิเคราะห์พื้นที่ส่งเสริมที่มีศักยภาพสำหรับการปลูกพืชพลังงาน ร่วมกับพื้นที่ตั้งสถานีไฟฟ้าทั่วประเทศ ข้อมูลโรงไฟฟ้าชีวมวล การรับซื้อและเงื่อนไขการรับซื้อไม้โตเร็ว โดยนำแผนการสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวลของกระทรวงพลังงานมาใช้ในการคาดการณ์ปริมาณความต้องการไม้เศรษฐกิจ (ไม้โตเร็ว) สำหรับใช้เป็นวัตถุดิบป้อนเข้าสู่โรงไฟฟ้าชีวมวลในพื้นที่เป้าหมาย เพื่อจัดทำแผนส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจให้มีปริมาณที่เพียงพอและสม่ำเสมอแก่โรงไฟฟ้าชีวมวลชุมชนในแต่ละแห่ง โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมกันระหว่างเกษตรกร โรงไฟฟ้าชีวมวล และชุมชน

ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพลังงาน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้จัดทำบันทึกความร่วมมือการสร้างสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืนให้แก่เกษตรกร ด้วยการผลิตไฟฟ้าและพลังงานความร้อนจากพืชพลังงาน

เพื่อชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก เพื่อเป็นกรอบ ในการดำเนินงานร่วมกัน มีเป้าหมายสำคัญ ในการสร้างความมั่นคงและยั่งยืนทางรายได้ให้กับเกษตรกรไทย และสร้างเสถียรภาพทางด้าน พลังงานให้แก่ประเทศ เบื้องต้นได้กำหนดระยะเวลาความร่วมมือ 4 ปี โดยมีแนวทาง การดำเนินงาน ร่วมกัน ประกอบด้วย (1) กำหนดแผนส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าและพลังงานความร้อนจากพืชพลังงาน เพื่อชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากทั้งแห่งเดิมและแห่งใหม่ในแต่ละภูมิภาค (2) กำหนดพื้นที่เป้าหมาย ที่มีศักยภาพ ประเภทวัตถุดิบ (ชนิดพืชและเศษวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร) และจัดทำแผนส่งเสริม การผลิตวัตถุดิบในพื้นที่ (3) ส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร และอำนวยความสะดวกในกรณี ที่จะจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล รวมทั้งสนับสนุนองค์ความรู้และให้คำแนะนำเกี่ยวกับการทำการเกษตร ในระบบเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) (4) จัดทำแนวทางการส่งเสริม และมาตรการจูงใจ ทั้งในส่วนของแหล่งผลิตวัตถุดิบและการจัดตั้งแหล่งผลิตไฟฟ้าและพลังงานความร้อนจากพืชพลังงาน (5) ประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมเกษตรกร ผู้ประกอบการแหล่งผลิตไฟฟ้าและพลังงานความร้อน จากพืชพลังงานทั้งรายใหม่และรายเดิมเพื่อเข้าร่วม โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมฯ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามบันทึกความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรม และจัดทำโครงการนำร่อง เพื่อให้ได้ต้นแบบในการพัฒนาและนำไปสู่การขยายผลในระยะต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนนโยบายและแผนการเกษตร
กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
โทร. 0 2940 6671-2

2. การวิเคราะห์และประมาณการเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2564 และแนวโน้มปี 2565

ในช่วงปี 2564 เศรษฐกิจไทยต้องเผชิญกับความท้าทายหลายประการ โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ทำให้รัฐบาลต้องประกาศใช้มาตรการล็อกดาวน์อย่างเข้มข้น ส่งผลให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจบางส่วนทั้งด้านการผลิต การค้า และการขนส่ง ต้องชะลอตัวหรือหยุดชะงัก รวมทั้งความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน และราคาน้ำมันที่มีแนวโน้มสูงขึ้น ตลอดจนความแปรปรวนของสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร ซึ่งเป็นรากฐานของประเทศ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีภารกิจประการหนึ่งในการวิเคราะห์และประมาณการภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ทำให้ทราบถึงโครงสร้างการเกษตร สถานการณ์ทางการเกษตร และทิศทางการเติบโตของภาคเกษตรในแต่ละปี ซึ่งสามารถใช้เป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบายสำหรับผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งเผยแพร่ต่อสาธารณชนทั่วไป โดยผลการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2564 และแนวโน้มปี 2565 มีรายละเอียดดังนี้

2.1 เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับประเทศ ปี 2564

การวิเคราะห์ทิศทางการเติบโตของเศรษฐกิจการเกษตรจะพิจารณาจากเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญ คือ ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร ซึ่งเป็นตัวชี้วัดการเปลี่ยนแปลงของผลผลิตสินค้าเกษตรทั้งประเทศเมื่อเปรียบเทียบกับผลผลิตเฉลี่ย ณ ปีฐาน (ปี 2548) ดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้เป็นตัวชี้วัดการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ ณ ไตรมาส เฉลี่ยทั้งประเทศเมื่อเปรียบเทียบกับราคาเฉลี่ยรายปี ณ ปีที่ผ่านมา และดัชนีรายได้เกษตรกร สะท้อนถึงรายได้รวมของเกษตรกรก่อนหักค่าใช้จ่าย และบ่งชี้ถึงความสามารถในการพึ่งพาตนเองของเกษตรกร โดยมีรายละเอียด ดังนี้

◆ ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรปี 2564 (ม.ค.-พ.ย.) อยู่ที่ระดับ 137.1 เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2563 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 134.9 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7 โดยดัชนีผลผลิตหมวดพืชผลเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.2 ขณะที่หมวดปศุสัตว์และหมวดประมงลดลงร้อยละ 1.7 และ 6.7 ตามลำดับ

◆ ดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ ปี 2564 (ม.ค.-พ.ย.) อยู่ที่ระดับ 140.5 เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2563 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 135.7 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.6 โดยดัชนีราคาหมวดพืชผลและหมวดปศุสัตว์เพิ่มขึ้นร้อยละ 4.8 และ 0.1 ตามลำดับ ขณะที่หมวดประมงลดลงร้อยละ 0.6

◆ ดัชนีรายได้เกษตรกรปี 2564 (ม.ค.-พ.ย.) อยู่ที่ระดับ 191.4 เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปี 2563 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 184.1 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.0 โดยดัชนีรายได้เกษตรกรหมวดพืชผลเพิ่มขึ้น 5.7 ขณะที่หมวดปศุสัตว์และหมวดประมงลดลงร้อยละ 1.5 และ 7.7 ตามลำดับ

ดัชนีเศรษฐกิจการเกษตร

รายการ	ค่าดัชนี (ม.ค.-พ.ย.)		อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
	ปี 2563	ปี 2564	
ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร	134.9	137.1	1.7
ดัชนีราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้	135.7	140.5	3.6
ดัชนีรายได้เกษตรกร	184.1	191.4	4.0

ที่มา: ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

2.2 ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับประเทศ ปี 2564

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2564 ขยายตัวร้อยละ 1.5 เมื่อเทียบกับปี 2563 โดยสาขาพืช สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาปศุสัตว์ ขยายตัวร้อยละ 3.3 3.7 และ 1.5 ตามลำดับ ส่วนสาขาปศุสัตว์ และสาขาประมง หดตัวร้อยละ 2.4 และ 3.0 ตามลำดับ

ปัจจัยบวก

◆ ปริมาณน้ำฝนที่เพิ่มขึ้นตั้งแต่ปลายปี 2563 ต่อเนื่องถึงปี 2564 ทำให้ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำที่สำคัญและแหล่งน้ำตามธรรมชาติมากขึ้น เพียงพอสำหรับการเพาะปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และทำประมง สภาพอากาศ ที่เอื้ออำนวยมากขึ้น และการเริ่มต้นฤดูฝนที่เร็วกว่าปี 2563 ทำให้เกษตรกรขยายพื้นที่ และทำการเพาะปลูกเพิ่มขึ้น ประกอบกับราคาสินค้าเกษตรหลายชนิดปรับตัวดีขึ้น จูงใจให้เกษตรกรเพิ่มการผลิตและบำรุงดูแลรักษามากขึ้น

◆ การดำเนินนโยบายและมาตรการของภาครัฐในการส่งเสริมอาชีพเกษตรกร อาทิ การเพิ่มช่องทางการตลาดทั้งตลาดออนไลน์และออฟไลน์ ทำให้เกษตรกรมีช่องทางในการจำหน่ายสินค้าเกษตรมากขึ้น มาตรการเยียวยาและฟื้นฟูเกษตรกรจากผลกระทบของโควิด-19 เช่น การส่งเสริมอาชีพเกษตรกร การพักชำระหนี้ และการประกันรายได้ ทำให้เกษตรกรสามารถทำการผลิตและบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้ออกสู่ตลาดได้ต่อเนื่อง

◆ มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐ อาทิ โครงการ “เราเที่ยวด้วยกัน” และโครงการ “คนละครึ่ง” รวมทั้งการผ่อนคลายมาตรการล็อกดาวน์หลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ในประเทศคลี่คลาย ทำให้คนไทยมีการเดินทางท่องเที่ยวและบริโภคสินค้ามากขึ้น ส่งผลให้ความต้องการสินค้าเกษตรและอาหารเพิ่มขึ้น

◆ การฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก และการผ่อนคลายมาตรการควบคุมการระบาดของโควิด-19 ของหลายประเทศ รวมถึงความเชื่อมั่นในคุณภาพมาตรฐานในสินค้าเกษตรของไทย ทำให้หลายประเทศยังคงมีความต้องการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารของไทย ส่งผลให้มีคำสั่งซื้อสินค้าเกษตรเข้ามาอย่างต่อเนื่อง ทำให้การส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ขยายตัว

ปัจจัยลบ

◆ พายุดีเปรสชันเตียนหนุ่ที่เข้าสู่ประเทศไทยในช่วงปลายเดือนกันยายน 2564 ทำให้มีฝนตกหนักต่อเนื่อง เกิดน้ำท่วมหลากในหลายพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่ชุมชนและพื้นที่เกษตรของภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

◆ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ยังคงยืดเยื้อ ส่งผลกระทบต่อกิจกรรมการผลิตของโรงงานแปรรูปบางแห่งต้องหยุดชะงักลง เกิดการขาดแคลนแรงงาน และการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ที่เป็นอุปสรรคในด้านการขนส่งสินค้า

◆ ความกังวลเกี่ยวกับการระบาดของโรคสัตว์ในประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลให้มีการควบคุมปริมาณการผลิตและมีการเผ่าระวังที่เข้มงวดยิ่งขึ้น

◆ ราคาปัจจัยการผลิตที่สูงขึ้น ทั้งราคาน้ำมัน ปุ๋ยเคมี และวัตถุดิบอาหารสัตว์ ส่งผลต่อต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตร

2.3 แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรระดับประเทศ ปี 2565

แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2565 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 2.0 – 3.0 โดยสาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปัจจัยสนับสนุน ได้แก่

- ◆ สภาพอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการทำการเกษตรและปริมาณฝนที่มีมากขึ้น ทำให้คาดว่าจะมีปริมาณน้ำเพียงพอสำหรับการเพาะปลูก
- ◆ การดำเนินนโยบายด้านการเกษตรที่ต่อเนื่อง ทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ การจัดทำฐานข้อมูลขนาดใหญ่และเพิ่มช่องทางให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ข้อมูลเพื่อการวางแผนการผลิต การแปรรูป และการตลาด โดยใช้หลักการตลาดนำการผลิต บริหารการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการผลิตและยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตร สร้างมาตรฐานสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ให้เป็นที่ยอมรับ ส่งเสริมการรวมกลุ่มผลิตและแปรรูปสินค้าเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและตอบโจทย์การบริโภค รวมทั้งพัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อการบริหารจัดการสินค้าเกษตร
- ◆ ศักยภาพในการผลิตและความเชื่อมั่นในคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรของไทย ทำให้ประเทศต่าง ๆ มีการนำเข้าสินค้าเกษตรและอาหารจากไทยเพิ่มขึ้น
- ◆ เศรษฐกิจไทยโดยรวมในปี 2565 มีทิศทางขยายตัวได้ รวมทั้งการใช้มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐอย่างต่อเนื่อง ช่วยสนับสนุนให้มีการบริโภคสินค้าและบริการมากขึ้น ส่งผลให้ความต้องการสินค้าเกษตรและอาหารเพิ่มขึ้น
- ◆ เศรษฐกิจโลกในปี 2565 มีแนวโน้มขยายตัวได้ รวมถึงความร่วมมือและข้อตกลงทางการค้าที่คาดว่าจะมีการกลับมาเจรจาอีกครั้ง เป็นโอกาสให้ประเทศไทยมีการส่งออกสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ได้มากขึ้น

อัตราการเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร (GDP ภาคเกษตร)

หน่วย: ร้อยละ

สาขา	ปี 2564	ปี 2565
ภาคเกษตร	1.5	2.0 – 3.0
พืช	3.3	2.7 – 3.7
ปศุสัตว์	-2.4	0.7 – 1.7
ประมง	-3.0	0.2 – 1.2
บริการทางการเกษตร	3.7	3.0 – 4.0
ป่าไม้	1.5	1.5 – 2.5

ที่มา: ประมาณการโดยกองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (ณ เดือนพฤศจิกายน 2564)

2.4 ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับภูมิภาค ปี 2564 และแนวโน้มปี 2565

การวิเคราะห์และจัดทำรายงานภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับภูมิภาค แบ่งเป็น 6 ภาค ดังนี้

1) ภาคเหนือ

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2564 ขยายตัวร้อยละ 2.2 เมื่อเทียบกับปี 2563 โดยสาขาพืช ซึ่งเป็นสาขาการผลิตหลักขยายตัวจากผลผลิตข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ยางพารา และลำไยที่เพิ่มขึ้น สาขาปศุสัตว์ขยายตัวจากผลผลิตไก่เนื้อ โคเนื้อ และไข่ไก่ที่เพิ่มขึ้น สาขาประมงขยายตัวจากปริมาณการจับสัตว์น้ำตามแหล่งน้ำธรรมชาติและผลผลิตปลานิลที่เพิ่มขึ้น สาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวจากกิจกรรมการจ้างเตรียมดินและการเก็บเกี่ยวข้าวนาปี ข้าวนาปรัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงานที่เพิ่มขึ้น และสาขาป่าไม้ขยายตัวจากปริมาณการผลิตไม้สักที่เพิ่มขึ้น สำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2565 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 2.4 – 3.4 โดยสาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ มีแนวโน้มขยายตัว

2) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2564 ขยายตัวร้อยละ 1.0 เมื่อเทียบกับ ปี 2563 โดยสาขาพืชขยายตัวจากผลผลิตข้าวเหนียวนาปี ข้าวนาปรัง มันสำปะหลัง ยางพารา อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และสับปะรดที่เพิ่มขึ้น และสาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวจากการจ้างบริการเตรียมดินและเก็บเกี่ยวที่เพิ่มขึ้นตามพื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปรัง มันสำปะหลัง และอ้อยโรงงานที่เพิ่มขึ้น ขณะที่สาขาปศุสัตว์หดตัวจากผลผลิตไก่เนื้อ สุกร และไข่ไก่ที่ลดลง สาขาประมงหดตัวจากผลผลิตปลานิล ปลาดุก และการจับสัตว์น้ำตามแหล่งน้ำธรรมชาติที่ลดลง และสาขาป่าไม้หดตัวจากการตัดไม้ยูคาลิปตัสและไม้ยางพาราลดลง สำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2565 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 1.7 – 2.7 โดยสาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ มีแนวโน้มขยายตัว

3) ภาคกลาง

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2564 ขยายตัวร้อยละ 0.3 เมื่อเทียบกับปี 2563 โดยสาขาพืชขยายตัวจากผลผลิตข้าว มันสำปะหลัง โรงงาน สับปะรด โรงงาน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ที่เพิ่มขึ้น สาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวจากการจ้างบริการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยวข้าวและพืชไร่เพิ่มขึ้น และสาขาป่าไม้ขยายตัวจากผลผลิตไม้ยูคาลิปตัส ไม้ยางพารา รั้งนก และผลิตภัณฑ์จากป่าที่เพิ่มขึ้น ขณะที่สาขาปศุสัตว์หดตัวจากผลผลิตสุกรซึ่งเป็นสินค้าสำคัญมีปริมาณลดลง และสาขาประมงหดตัวจากปริมาณผลผลิตกุ้งขาวแวนนาไมที่ลดลงตามพื้นที่เพาะเลี้ยงที่ลดลง สำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2565 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 1.0 – 2.0 โดยสาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้มีแนวโน้มขยายตัว

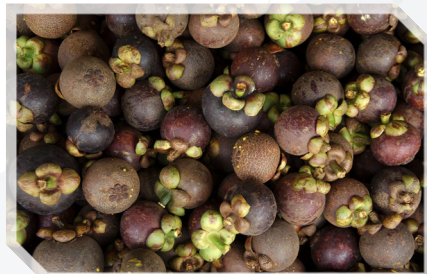

4) ภาคตะวันออก

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2564 หดตัวร้อยละ 0.8 เมื่อเทียบกับปี 2563 โดยสาขาพืชหดตัวจากผลผลิตมันสำปะหลัง และยางพารา ที่ลดลง สาขาปศุสัตว์หดตัวจากปริมาณการเลี้ยงสุกรที่ลดลง และสาขาประมงหดตัวจากปริมาณสัตว์น้ำขึ้นทำเทียบเรือที่ลดลง ขณะที่สาขาบริการทางการเกษตรขยายตัวจากการจ้างบริการเตรียมดินที่เพิ่มขึ้น ตามเนื้อที่เพาะปลูกมันสำปะหลัง สับปะรด และข้าว และสาขาป่าไม้ขยายตัว เนื่องจากมีการตัดโค่นต้นยางเพื่อปรับเปลี่ยนไปปลูกไม้ผลเพิ่มขึ้น สำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2565 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 9.0 – 10.0 โดยสาขาพืช สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้มีแนวโน้มขยายตัว ขณะที่สาขาปศุสัตว์มีแนวโน้มหดตัว

5) ภาคใต้

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2564 ขยายตัวร้อยละ 2.1 เมื่อเทียบกับปี 2563 เป็นผลมาจากสาขาพืชและสาขาปศุสัตว์ที่ขยายตัว โดยสินค้าที่มีผลผลิตเพิ่มขึ้น ได้แก่ มันสำปะหลัง พุรีเยน ปาล์มน้ำมัน ยางพารา ข้าว โคเนื้อ สุกร และไก่เนื้อ ขณะที่สาขาประมงหดตัวจากปริมาณสัตว์น้ำขึ้นทำเทียบเรือและกุ้งเพาะเลี้ยงที่ลดลง สาขาบริการทางการเกษตรหดตัวจากจ้างบริการเครื่องจักรเพื่อตัดโค่นไม้

ยางพาราและการปรับเปลี่ยนพื้นที่ เพื่อปลูกไม้ยืนต้นและไม้ผล
ลดลง ส่วนสาขาป่าไม้หดตัว เนื่องจากการตัดโค่นไม้ยางพารา
ลดลง และโรงงาน ไม้ยางพาราแปรรูปหลายแห่งประสบปัญหา
ขาดแคลนแรงงาน ไม่สามารถรับซื้อไม้ยางพาราได้ตามปกติ
สำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2565 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 0.7 – 1.7 โดยสาขาพืช
สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้มีแนวโน้มขยายตัว

6) ภาคใต้ชายแดน

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2564 ขยายตัวร้อยละ 2.8 เมื่อเทียบกับปี 2563 โดยสาขาพืช
ขยายตัวจากผลผลิตยางพารา ปาล์มน้ำมัน ข้าว มะพร้าว และทุเรียน ที่เพิ่มขึ้น สาขาประมงขยายตัว
จากปริมาณสัตว์น้ำขึ้นทำเทียบเรือที่เพิ่มขึ้น และสาขาปศุสัตว์ขยายตัวจากปริมาณโคเนื้อที่เพิ่มขึ้น
ขณะที่สาขาบริการทางการเกษตรและสาขาป่าไม้หดตัว เนื่องจากเกษตรกรชะลอการตัดโค่นยางพารา
ทำให้การจ้างเครื่องจักรกลในการตัดโค่นและปรับพื้นที่ลดลง ส่งผลให้ปริมาณไม้ยางพาราลดลงด้วย
สำหรับแนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตรปี 2565 คาดว่าจะขยายตัวอยู่ในช่วง 1.7 - 2.7 โดยสาขาพืช
สาขาปศุสัตว์ และสาขาประมง มีแนวโน้มขยายตัว ขณะที่สาขาบริการทางการเกษตรและสาขาป่าไม้
มีแนวโน้มหดตัว

ทั้งนี้ การวิเคราะห์และประมาณการภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับภูมิภาคจะสะท้อน
ให้เห็นถึง ทิศทางการเติบโตของภาคเกษตรในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำ
แผนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจการเกษตรในระดับภูมิภาคได้อย่างเหมาะสมต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนวิเคราะห์และประมาณการเศรษฐกิจการเกษตร
กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
โทร. 0 2940 6488

3. แนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินนโยบายการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรของประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยในระยะเวลาที่ผ่านมาการผลิตสินค้าเกษตรบางชนิดยังไม่สอดคล้องกับลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ และความต้องการของตลาด รวมทั้งประสิทธิภาพการผลิตยังอยู่ในระดับต่ำ ดังนั้นการนำ Agri-Map มาใช้ในการบริหารจัดการการผลิต จะทำให้การใช้ประโยชน์ที่ดินมีความเหมาะสมมากขึ้น สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และสร้างความสมดุลระหว่างอุปสงค์ (Demand) และอุปทาน (Supply) ของสินค้าเกษตร ซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรทั้งส่วนกลางและภูมิภาคได้ร่วมกันดำเนินการศึกษาข้อมูลด้านเศรษฐกิจการเกษตร และแนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ ดังนี้

3.1 การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตรทางเลือกที่มีอนาคต (Future Crop)

มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลด้านเศรษฐกิจ อาทิ ต้นทุนการผลิต ผลตอบแทน อุปสงค์และอุปทาน วิถีตลาด โอกาสทางการตลาด ผู้ประกอบการรับซื้อ ปริมาณและคุณภาพที่ตลาดต้องการ มาตรการจูงใจความเป็นไปได้ในการเข้าร่วมโครงการของเกษตรกร และจัดทำแนวทางบริหารจัดการสินค้าเกษตรทางเลือกที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ตาม Agri-Map ภายใต้หลักการตลาดนำการผลิต โดยมีการสัมภาษณ์และจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น (Focus Group) จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปวิเคราะห์และกำหนดเขตพื้นที่ส่งเสริมการผลิตสินค้าทางเลือกที่มีอนาคต (Future Crop) ทดแทนสินค้าเกษตรชนิดเดิมในพื้นที่เหมาะสมน้อย (S3) และ ไม่เหมาะสม (N) ที่เกษตรกรได้รับผลตอบแทนต่ำ หรือประสบปัญหาขาดทุนจากการผลิต ซึ่งดำเนินการใน 73 จังหวัด (ยกเว้น กรุงเทพมหานคร ปัตตานี ยะลา นราธิวาส) มีสินค้าเกษตรเป้าหมายในการปรับเปลี่ยน 6 ชนิด ได้แก่ ข้าวนาปี ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง สับปะรด ยางพารา และปาล์มน้ำมัน สำหรับแนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพ

ของพื้นที่ และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด แบ่งเป็น 2 กลุ่ม 1) กรณีเกษตรกรสนใจปรับเปลี่ยน ภาครัฐควรกำหนดมาตรการจูงใจให้แก่เกษตรกร อาทิ การประกันราคา การซื้อ ปัจจัยการผลิต/เครื่องจักร การเกษตร ในราคาต่ำกว่าตลาด ทั่วไป การจัดหาตลาดรองรับผลผลิต การทำเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) การพักชำระหนี้ และการประกันภัยพืชผล 2) กรณีเกษตรกรไม่สนใจปรับเปลี่ยน เนื่องจาก เกษตรกรไม่มี เงินทุน ประกอบกับขาดความรู้ในการผลิตสินค้าชนิดใหม่ และไม่มั่นใจว่าจะผลิตได้ตาม คุณภาพที่ตลาดต้องการ ดังนั้น ควรถ่ายทอดองค์ความรู้ในการปรับปรุงดินให้มีคุณสมบัติ เหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต รวมทั้งส่งเสริมให้ เกษตรกรจัดสรรพื้นที่บางส่วน เพื่อทดลองผลิตสินค้า ทางเลือก ที่เหมาะสมตาม Agri-Map และมีโอกาสทางการตลาด เพื่อเปรียบเทียบกับการผลิตสินค้าเดิม อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการสินค้าทางเลือกให้มีประสิทธิภาพตลอด โซ่อุปทาน หน่วยงานภาครัฐ ที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการ ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ และปรับแนวคิดในการผลิตพืช ทางเลือกที่มี ศักยภาพทางเศรษฐกิจ สนับสนุนเงินทุน ดอกเบี้ยต่ำ สนับสนุนองค์ความรู้และเทคโนโลยีนวัตกรรม ด้านการผลิต ส่งเสริมการรวมกลุ่มและสนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์แปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า สร้างเรื่องราว (Story) ของสินค้า/ ตราสัญลักษณ์ ส่งเสริมการขายผ่านตลาดออนไลน์ รวมทั้ง ประชาสัมพันธ์สินค้า ให้เป็นที่รู้จักเพื่อเพิ่มโอกาสทางการตลาด ให้มากขึ้น

3.2 การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่ ประสบภัยพิบัติซ้ำซาก

มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและถอดบทเรียนการบริหารจัดการสินค้าเกษตร และการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ที่ประสบปัญหาภัยพิบัติทางการเกษตรซ้ำซาก รวม 12 พื้นที่ทั่วประเทศ โดยรวบรวมข้อมูลจากผลการดำเนินงานของหน่วยงาน และภาคีเครือข่ายต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาทั้งก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และการฟื้นฟูหลังประสบภัยอย่างมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จ เพื่อนำไปเป็นต้นแบบการบริหารจัดการให้กับพื้นที่อื่นๆ ต่อไป ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ และการบริหารจัดการพื้นที่ประสบภัยพิบัติซ้ำซาก ประกอบด้วย 1) มีระบบชลประทาน 2) มีแหล่งน้ำอื่น ๆ และปริมาณน้ำต้นทุนเพียงพอที่จะสนับสนุนการปลูกเพาะพืช เลี้ยงปศุสัตว์ และการทำประมง 3) กรณีพื้นที่ประสบอุทกภัย ต้องมีแนวเขตสำหรับกักเก็บน้ำ มีทางระบายน้ำเข้าออกที่สามารถส่งน้ำและควบคุมระดับน้ำให้อยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชน และเส้นทางสัญจร 4) กฎระเบียบ หรือเงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการบริหารจัดการพื้นที่กับหน่วยงานภาครัฐ อาทิ การปฏิบัติตามคำแนะนำ และให้ความร่วมมือต่าง ๆ และ 5) กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน และหน่วยงานทุก ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านการบริหารจัดการน้ำ

ภาครัฐควรสร้างกลไกความร่วมมือการแก้ไขปัญหาจากภาคีเครือข่ายต่างๆ ทั้งภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และประชาชน การกำหนดแผนงานโครงการระยะยาวที่ชัดเจน เพื่อให้การแก้ไขปัญหาประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน เช่น สร้างประตูปรับน้ำ แก้มลิงกักเก็บน้ำ ธนาคารน้ำใต้ดิน เพิ่มจำนวนคลองส่งน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำที่ต้องการระบาย รวมทั้งบำรุงรักษาขุดลอกคูคลองที่ตื้นเขินให้พร้อม

ใช้งานเพื่อลดการสูญเสียน้ำระหว่างทาง ส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ และติดตามให้คำแนะนำ เพื่อให้กลุ่มมีความเข้มแข็ง สามารถบริหารจัดการน้ำทั้งการอุปโภค บริโภค และการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ วางแผนบูรณาการบริหารจัดการน้ำทั้งลุ่มน้ำอย่างเป็นระบบ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม ตั้งแต่เริ่มดำเนินโครงการ สนับสนุนข้อมูลและองค์ความรู้การบริหารจัดการพื้นที่ประสบภัยพิบัติ การใช้น้ำอย่างคุ้มค่า และปรับเปลี่ยนทัศนคติของเกษตรกรให้มีการเตรียมพร้อมในการรับมือ และแก้ไขปัญหาด้วยตนเองมากขึ้น ตลอดจนพัฒนาระบบการเตือนภัยและสร้างการรับรู้อย่างทั่วถึง และทันต่อสถานการณ์ **ด้านการบริหารจัดการสินค้าเกษตร** ควรดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการบริหารจัดการสินค้าระดับจังหวัด เพื่อวางแผนและขับเคลื่อนแบบบูรณาการสินค้าและพื้นที่เป้าหมายเดียวกัน ส่งเสริมลดการใช้สารเคมีเพื่อยกระดับการผลิตสินค้าคุณภาพมาตรฐานปลอดภัย การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิต สนับสนุนปัจจัยการผลิต และเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ สนับสนุนเมล็ดพันธุ์ที่เหมาะสมกับสภาพของพื้นที่ และทนต่อความแห้งแล้ง การประกันภัยพืชผลให้กับสินค้าที่เกษตรกรปรับเปลี่ยนมาผลิต จัดหาตลาดรับซื้อผลผลิตและขยายช่องทางตลาดให้หลากหลาย เช่น ตลาดออนไลน์ เครือข่ายสหกรณ์ นอกจากนี้ ควรสนับสนุนการรวมกลุ่มเพื่อบริหารจัดการผลผลิต และสร้างอำนาจต่อรองทางตลาดในรูปแบบ Contract Farming การปรับเปลี่ยนไปผลิตพืชใช้น้ำน้อย เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเขียว เป็นต้น การสร้างอาชีพเสริมอื่นๆ เช่น การเลี้ยงโค กระบือ การทำประมง เพื่อเพิ่มรายได้ รวมทั้งการทำเกษตรแบบผสมผสานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และการติดตามประเมินผลโครงการ

ทั้งนี้ ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการสินค้าเกษตรทั้ง 2 เรื่องดังกล่าว ผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถใช้เป็นข้อมูลประกอบการกำหนดนโยบาย และมาตรการด้านการเกษตร รวมถึงจัดทำแผนงาน/โครงการที่เหมาะสมกับบริบทในแต่ละพื้นที่ สำหรับเกษตรกรสามารถใช้เป็นข้อมูลเพื่อวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ และปรับเปลี่ยนการผลิตเป็นสินค้าเกษตรทางเลือกที่มีแนวโน้มทางการตลาดที่ดี และให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่าเชิงเศรษฐกิจ

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนแผนพัฒนาเกษตรเศรษฐกิจการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก
โทร. 0 5532 2650 ต่อ 16

ด้านสารสนเทศการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีภารกิจในการจัดทำ รวบรวม และเป็นศูนย์กลางการเผยแพร่ข้อมูลสารสนเทศการเกษตรของประเทศ โดยตระหนักถึงคุณภาพเกี่ยวกับ ความถูกต้อง ครบถ้วน ทันสมัย สามารถ เข้าถึงได้ง่าย เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนา การเกษตรของประเทศไทย รวมทั้งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ โดยตอบสนองความต้องการผู้ใช้งานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ ทั้งภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษา เกษตรกร และผู้สนใจ ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูล ปริมาณการผลิต การใช้ปัจจัยการผลิตและต้นทุนการผลิต ราคาสินค้าเกษตร ปฏิทินการผลิตสินค้าเกษตร ภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตรกร การใช้ ที่ดินทางการเกษตร ข้อมูลเชิงพื้นที่ และการพยากรณ์ปริมาณการผลิต ตามมาตรฐานการจัดทำข้อมูลสถิติที่เป็นทางการ (Official statistics) ซึ่งได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อีกทั้งยังมุ่งมั่นพัฒนารูปแบบ กระบวนการจัดทำ ตลอดจนการนำเสนอด้วยเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยมี ผลงานสารสนเทศการเกษตรที่สำคัญ ดังนี้

1. แนวทางการจัดทำมาตรฐานข้อมูลกลาง (Data Standard) ของฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง (Farmer ONE)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง หรือ Farmer ONE มาตั้งแต่ปี 2560 ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงทะเบียนเกษตรกรกับหน่วยงานรับขึ้นทะเบียน คือ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมปศุสัตว์ และกรมประมง โดยข้อมูลของหน่วยงานจะมีโครงสร้างข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ที่แตกต่างกันไปตามภารกิจของหน่วยงาน รวมถึงข้อมูลมีการใช้รหัสอ้างอิงที่ต่างกัน รูปแบบข้อมูลและชนิดข้อมูลมีความแตกต่างกัน ทำให้ไม่สามารถบูรณาการข้อมูลเข้าด้วยกัน และแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้ง่าย ดังนั้นสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรในฐานะหน่วยงานที่เป็นนายทะเบียน จึงเสนอกรอบการกำหนดมาตรฐานข้อมูลกลาง (Data Standard) ข้อมูลบุคคล และข้อมูลที่อยู่ จากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง โดยเป็นรายการข้อมูลพื้นฐานสำหรับแบบฟอร์มกลาง (Single Form) ซึ่งเป็นหน้าแรกของแบบการขึ้นทะเบียนเกษตรกรแต่ละหน่วยงาน ต่อที่ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนพัฒนาฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง ภายใต้ความร่วมมือด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในการสนับสนุนการพัฒนาฐานข้อมูลเกษตรกรกลาง (Farmer ONE) โดยที่ประชุมได้เห็นชอบกรอบการกำหนดมาตรฐานข้อมูลกลาง (Data Standard) ข้อมูลบุคคล และข้อมูลที่อยู่ของฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง เนื่องจากเป็นข้อมูลที่สำคัญในลำดับแรกที่จะคัดกรอง ยืนยันตัวตนของเกษตรกร อันจะนำไปสู่การใช้ประโยชน์ในการตรวจสอบ และการกำหนดกรอบโครงการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรในโอกาสต่างๆ

มาตรฐานข้อมูลกลางนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยศูนย์สารสนเทศทางการเกษตร ซึ่งเป็นหน่วยประสานงานหลัก ได้จัดทำและพัฒนาขึ้นโดยยึดหลักการกำหนดมาตรฐานตามกรอบแนวทางเชื่อมโยงรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ หรือ TH e-GIF ที่พัฒนาขึ้นตามนโยบายของรัฐบาล ในการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลและการเชื่อมโยงการปฏิบัติการรวมทางอิเล็กทรอนิกส์หรือกระบวนการทำงานระหว่างระบบสารสนเทศภาครัฐที่มีความแตกต่างกันได้อย่างอัตโนมัติ เพื่อให้หน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานภายนอกใช้อ้างอิงร่วมกันในการบูรณาการ เชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การยกระดับการบริการให้กับประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว

ทั้งนี้ การดำเนินการจัดทำมาตรฐานดังกล่าว จะถูกนำไปขยายผลเพื่อใช้ในการปรับปรุงระบบฐานข้อมูลอื่นภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีการจัดเก็บข้อมูลบุคคลและข้อมูลที่อยู่ เพื่อให้ข้อมูลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีมาตรฐานเดียวกับหน่วยงานอื่น ๆ สามารถเชื่อมโยง แลกเปลี่ยนเพิ่มมูลค่าของข้อมูลให้สามารถใช้ประโยชน์ต่อยอดการพัฒนาด้านการเกษตรและด้านอื่น ๆ ของประเทศไทยต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนเทคโนโลยีสารสนเทศ
ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
โทร. 0 2940 7038-9

2. การศึกษาแนวทางการจัดทำข้อมูลเพื่อตอบตัวชี้วัดตาม เป้าหมายการพัฒนายั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ

องค์การสหประชาชาติ (United Nation: UN) ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาทั้งในระดับชาติ และระดับสากลที่ทุกประเทศ จะดำเนินการร่วมกันให้บรรลุเป้าหมายได้ภายในปี 2573 โดยอาศัย กรอบความคิดที่มองการพัฒนาเป็นมิติ (Dimensions) ของ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้มีความเชื่อมโยงกัน เรียกว่า เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) ประกอบด้วย 17 เป้าหมาย

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน SDGs เป้าหมายที่ 2 ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหาร และยกระดับโภชนาการ และส่งเสริม เกษตรกรรมที่ยั่งยืน ที่ต้องรายงานผลไปยังสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทุกปี ประกอบกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) โดยศูนย์สารสนเทศทางการเกษตร ในฐานะหน่วยงาน กำกับดูแลโครงการระบบข้อมูลสารสนเทศความมั่นคงทางอาหารในภูมิภาคอาเซียน หรือ ASEAN Food Security Information System (AFSIS) Project ได้มีความร่วมมือกับ กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมง (Ministry of Agriculture Forestry and Fisheries: MAFF) ประเทศญี่ปุ่น ในการสนับสนุน งบประมาณและผู้เชี่ยวชาญ ให้ดำเนินโครงการ Supporting Agricultural Survey on Promoting Sustainable Agriculture in ASEAN Region หรือโครงการ SAS-PSA ระยะเวลาดำเนินโครงการ 9 เดือน (วันที่ 1 ธันวาคม 2563 ถึง 31 สิงหาคม 2564) เพื่อสนับสนุนการสำรวจข้อมูลการพัฒนาการเกษตร แบบยั่งยืนและใช้เป็นต้นแบบในการสำรวจและรายงานข้อมูลของประเทศไทย ตามตัวชี้วัด SDGs 2.4.1 ร้อยละของพื้นที่เกษตรที่มีการทำการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน ซึ่งองค์การสหประชาชาติ หรือ UN กำหนดให้ประเทศที่มีระดับความอดอยากหิวโหยมากกว่าร้อยละ 5 ภายใต้เป้าหมายย่อยที่ 2.4 สร้างหลักประกันว่าจะมีระบบการผลิตอาหารที่ยั่งยืนและดำเนินการตามแนวปฏิบัติทางการเกษตร ที่มีภูมิคุ้มกันที่จะเพิ่มผลิตภาพและการผลิต ภายในปี พ.ศ. 2573

ตั้งนั้น ในปี 2564 สศก. จึงได้ดำเนินการ
นำร่องสำรวจ (Pilot survey) ข้อมูลเพื่อสนับสนุน
การจัดทำ ตัวชี้วัด SDGs 2.4.1 โดยใช้แบบสอบถาม
และการประมวลผลตามระเบียบวิธีขององค์การ
อาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and
Agriculture Organization of the United
Nations-FAO) และที่สำคัญ คือ การเพิ่มข้อคำถาม
ที่เกี่ยวข้องกับ COVID-19 ในแบบสำรวจด้วย
และได้เลือกสำรวจข้อมูลในจังหวัดฉะเชิงเทรา
เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีการผลิตสินค้าเกษตร
ที่หลากหลาย ทั้งพืชไร่ พืชสวน ปศุสัตว์ และประมง
ซึ่งการคำนวณตัวชี้วัดที่ 2.4.1 โดย FAO ประกอบด้วย
ตัวชี้วัดใน 3 มิติ ได้แก่ มิติด้านเศรษฐกิจ ด้าน
สิ่งแวดล้อมและด้านสังคม แต่ละตัวชี้วัดย่อย FAO
ได้กำหนดเกณฑ์การวัด และวิธีการจัดเก็บข้อมูล
โดยใช้แบบสัมภาษณ์เกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร
และแบ่งสถานะของแต่ละตัวชี้วัด เป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับ Green (desirable) หมายถึง อยู่ในระดับ
ที่น่าพอใจ Yellow (acceptable) หมายถึงอยู่ในระดับยอมรับได้ และ Red (unsustainable) หมายถึง
อยู่ในระดับไม่ยั่งยืน

สศก. ได้ใช้กรอบตัวอย่างข้อมูลจากข้อมูลเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ได้ขึ้นทะเบียนเกษตรกรในปี 2563 จากฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง (Farmer One) ของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ซึ่งจำนวนเกษตรกรตัวอย่างสำหรับโครงการนำร่องนี้ จำนวน 135 ตัวอย่าง ตามงบประมาณที่ได้รับ จาก 4 อำเภอในจังหวัดฉะเชิงเทรา ได้แก่ อำเภอพนมสารคาม สนาบชัยเขต บ้านโพธิ์ และเมืองฉะเชิงเทรา แล้วนำมาคำนวณตัวชี้วัดตามแบบของ FAO จำนวน 11 ตัวชี้วัดย่อย ที่อยู่ภายใต้ตัวชี้วัด 2.4.1 ได้แก่ 1) มูลค่าผลผลิตต่อเนื้อที่ถือครองทางการเกษตร 1 เฮกตาร์ 2) รายได้สุทธิของเกษตรกร 3) กลยุทธ์การรับมือกับความเสี่งหรือผลกระทบภายนอก 4) การประสบปัญหาการเสื่อมสภาพของดิน 5) การจัดสรรน้ำ 6) การใช้ปุ๋ย 7) การใช้ยากำจัดศัตรูพืช 8) การยอมรับแนวปฏิบัติที่สนับสนุนความหลากหลายทางชีวภาพ ในระบบนิเวศ 9) อัตราค่าจ้างแรงงานเกษตร 10) ระดับความไม่มั่นคงทางอาหาร 11) การถือครองที่ดินโดยมีเอกสารสิทธิ์ที่ได้รับการรับรองทางกฎหมาย

สำหรับการดำเนินงานที่ต่อเนื่องมาจากโครงการนี้ สศก.จึงได้จัดประชุม นำรายงานผลการสำรวจ และการคำนวณตัวชี้วัดดังกล่าวหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติ กองนโยบายเทคโนโลยีเพื่อการเกษตรและเกษตรกรรมยั่งยืน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งได้รับมอบหมายจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้เป็น Focal Point ของตัวชี้วัด 2.4.1 ดังกล่าว เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ และนำไปใช้เป็นแนวทางในการสำรวจข้อมูลเพื่อสนับสนุนการจัดทำตัวชี้วัด SDGs 2.4.1 ในระดับจังหวัดและระดับประเทศต่อไป ทั้งนี้ สศก. ได้เผยแพร่ผลการดำเนินโครงการดังกล่าวผ่านทางเว็บไซต์ของระบบข้อมูลสารสนเทศความมั่นคงทางอาหารในภูมิภาคอาเซียน (ASEAN Food Security Information System: AFSIS) หรือ www.apftfsis.org เพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ นำไปใช้ประโยชน์ สำหรับการวางนโยบายและแผนด้วยแล้ว ต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนพยากรณ์ข้อมูลการเกษตร
ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
โทร. 0 2940 5409

3. การสร้างและใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data) เพื่อสนับสนุนนโยบาย “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด”

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน) มีนโยบายให้เกิดความร่วมมือในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต ภายใต้นโยบาย “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” กำหนดให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นฝ่ายผลิต (Production division) ในขณะที่กระทรวงพาณิชย์เป็นฝ่ายการตลาด (Marketing division) ขับเคลื่อนนโยบายไปสู่ผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมและให้ผลผลิตทางการเกษตรมีตลาดในการจัดจำหน่ายและรองรับ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต ซึ่งมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานกรรมการร่วม มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาภาคเกษตรไทยไปสู่เป้าหมายการเป็นศูนย์กลางสินค้าเกษตร และอาหารคุณภาพของโลก

การดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิตภายใต้คณะกรรมการร่วม ได้มีการแต่งตั้ง **คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการสร้างและใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data)** ซึ่งมีเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานคณะอนุกรรมการร่วม มีอำนาจหน้าที่หลักในการจัดทำระบบ Single Big Data ด้านการผลิตและการตลาดของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูป เพื่อให้กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน และจัดทำข้อมูลให้ตรงกลุ่มผู้ใช้งาน รวมถึงการสร้างความแม่นยำให้กับข้อมูล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลของทั้ง 2 กระทรวงร่วมกัน ให้มีความเชื่อมโยงกัน พัฒนาระบบฐานข้อมูลสินค้าเกษตร และการวิเคราะห์ข้อมูลให้สามารถตอบโจทย์ความต้องการของผู้ใช้งาน เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว และเป็นมิตรต่อผู้ใช้งาน (User Friendly) โดยกำหนดแนวทางการทำงานร่วมกัน คือ การสร้าง Big Data เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด เพื่อใช้ในการวางแผน การผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกร ให้มีคุณภาพ มาตรฐานปลอดภัย และสร้างมูลค่าเพิ่ม สินค้าเกษตรให้ตรงกับความต้องการของตลาดในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อให้เกษตรกรสามารถขายสินค้าเกษตรได้ในราคาสูง มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืน และยกระดับให้เกษตรกรสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก (Local to Global) โดยมีเป้าหมายในการจัดทำรายงานแสดงผลในรูปแบบสรุปข้อมูล (Dashboard) สินค้าเกษตรที่ร้อยเรียงตลอดห่วงโซ่การผลิต จำนวน 6 สินค้า ได้แก่ ข้าว ปาล์ม น้ำมัน ยางพารา ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลังโรงงาน และทุเรียน

ทั้งนี้ ในการทำงานร่วมกันภายใต้**คณะกรรมการขับเคลื่อนการสร้างและใช้ข้อมูลจากฐานเดียวกัน (Single Big Data)** สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยนายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะประธานร่วม ได้ร่วมประชุมคณะกรรมการร่วมเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิตอย่างต่อเนื่อง โดยผลการขับเคลื่อนการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ Single Big Data ได้จัดทำระบบฐานข้อมูลรวม “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจรองรับนโยบายเกษตรผลิตพาณิชย์ตลาด และเผยแพร่ Dashboard สินค้าเกษตรที่ร้อยเรียงตลอดห่วงโซ่การผลิต พร้อมระบบเตือนภัย (Warning System) โดย Dashboard ซึ่งขณะนี้ได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว จำนวน 3 สินค้า ได้แก่ มันสำปะหลังโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และทุเรียน โดยหน้า Dashboard ประกอบด้วย 4 หน้าจอการแสดงผล ได้แก่ 1) ราคาสินค้าเกษตร (Price) แสดงราคารายห่วงโซ่คุณค่าของสินค้า เช่น ราคาที่เกษตรกรขายได้ ณ ไร่นา ราคา ณ จุดรับซื้อ ราคาขายส่ง และราคาส่งออก เป็นต้น 2) สถานการณ์การส่งออกสินค้าเกษตรของไทย (Export Situation) ภาพรวมสถานการณ์การส่งออกของไทย 3) โอกาสของการส่งออกสินค้าเกษตร (Export Opportunity & Competition) ภาพรวมมูลค่าการส่งออกและนำเข้าของประเทศคู่ค้าและประเทศคู่แข่งรายสินค้า และ 4) สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตรของไทย (Production) ภาพรวมเนื้อที่เพาะปลูกและผลผลิตของไทยรายจังหวัด

ทั้งนี้ ได้มีการเผยแพร่ Dashboard บนเว็บไซต์ www.คิดค้า.com และนำตัวเชื่อมข้อมูล (Link Banner) เผยแพร่บนเว็บไซต์กระทรวงพาณิชย์ www.moc.go.th และเว็บไซต์ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ www.nabc.go.th สำหรับแผนการดำเนินงานในปี 2565 ตั้งเป้าหมายให้สามารถเผยแพร่ Dashboard สินค้าเกษตรเพิ่มขึ้นอีก 3 สินค้า ได้แก่ ข้าว ปาล์มน้ำมัน และยางพารา รวมถึงการศึกษาแนวทางความเป็นไปได้ในการจัดทำ Dashboard สินค้าที่มีศักยภาพอื่น ๆ และพืชแห่งอนาคต (Future Crop) ที่ไทยมีศักยภาพ พร้อมรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อเผยแพร่ควบคู่กับ Dashboard สินค้าเกษตร อาทิ กฎระเบียบเกี่ยวกับการส่งออกและนำเข้า ข้อมูลการผลิตของประเทศคู่แข่ง และแนวโน้มความต้องการของตลาดจากกระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกต่อผู้ใช้บริการข้อมูล และเผยแพร่ให้ผู้ที่สนใจใช้ประโยชน์ต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนงานบริการข้อมูล
ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ
โทร. 02 579 8161

4. ผลสำรวจข้อมูลไม้ผลเศรษฐกิจ ภาคเหนือ ภาคตะวันออก และภาคใต้ ปี 2564

ไม้ผลเป็นพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้ให้กับประเทศไทยจำนวนมากปีละหลายแสนล้านบาท กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงมีแนวทางในการพัฒนาและการบริหารจัดการ สินค้าไม้ผลพืชเศรษฐกิจแต่ละภาค ให้เป็นระบบในการจัดการ ข้อมูลตั้งแต่การผลิต การตลาด บริหารจัดการทั้งภายใน ประเทศและต่างประเทศ จึงมีคำสั่งคณะทำงานจัดทำข้อมูล ไม้ผลเศรษฐกิจ แต่งตั้งคณะทำงานสำรวจข้อมูลไม้ผลเศรษฐกิจ รายภาค 1) คณะทำงานสำรวจข้อมูลไม้ผลเศรษฐกิจภาคเหนือ จัดทำข้อมูลไม้ผลเศรษฐกิจ 2 ชนิด ได้แก่ ลิ้นจี่ และลำไย 2) คณะทำงานสำรวจข้อมูลไม้ผลเศรษฐกิจภาคตะวันออก และ 3) คณะทำงานสำรวจข้อมูลไม้ผลเศรษฐกิจภาคใต้ ทั้งภาคตะวันออก และภาคใต้ ให้จัดทำข้อมูลไม้ผลเศรษฐกิจ 4 ชนิด ได้แก่ทุเรียน มังคุด เงาะ และลองกอง ซึ่งทั้ง 3 ภาค ได้ดำเนินการจัดทำข้อมูล ผ่านคณะทำงานฯแต่ละภาค เพื่อนำ ข้อมูลมาบริหารจัดการวางแผนตั้งแต่ต้นฤดูกาลเก็บเกี่ยว ผลผลิต วิธีการจัดทำข้อมูลของแต่ละภาคจะเริ่มต้นจาก การพยากรณ์ข้อมูลผลผลิตครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ในระยะเริ่ม ออกดอก สำหรับครั้งที่ 3 จะเป็นการสำรวจข้อมูลการออกดอก ติดตามจริงในพื้นที่กับเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลแต่ละภาคแต่ละ สินค้าตามช่วงการผลิตไม้ผลแต่ละภาค โดยข้อมูลที่จัดทำ แต่ละครั้งจะนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการพัฒนาและบริหารจัดการผลไม้ (Fruit Board)

ผลการสำรวจข้อมูลไม้ผลแต่ละภาคสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการสำรวจข้อมูลไม้ผลเปรียบเทียบปี 2563 และ 2564 ภาคเหนือ

สินค้า	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)			เนื้อที่ให้ผล (ไร่)		
	2563	2564	% +/-	2563	2564	% +/-
ลำไย	1,264,515	1,272,396	0.62	1,135,667	1,195,500	5.27
ในฤดู	1,047,488	1,038,062	-0.90	918,640	961,166	4.63
นอกฤดู	217,027	234,334	7.97	217,027	234,334	7.97
ลิ้นจี่	91,740	90,444	-1.41	86,462	84,913	-1.79
สินค้า	ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)		
	2563	2564	% +/-	2563	2564	% +/-
ลำไย	806,414	973,603	20.73	710	814	14.65
ในฤดู	559,854	683,435	22.07	609	711	16.75
นอกฤดู	246,560	290,168	17.69	1,136	1,238	8.98
ลิ้นจี่	29,425	30,716	4.39	340	362	6.39

หมายเหตุ : ลำไย 8 จังหวัดภาคเหนือ (จ.เชียงราย จ.พะเยา จ.ลำปาง จ.ลำพูน จ.เชียงใหม่ จ.ตาก จ.แพร่ จ.น่าน)
ลิ้นจี่ 4 จังหวัดภาคเหนือ (จ.เชียงราย จ.พะเยา จ.เชียงใหม่ จ.น่าน)

ตารางที่ 2 ผลการสำรวจข้อมูลไม้ผลเปรียบเทียบปี 2563 และ 2564 ภาคตะวันออก

สินค้า	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)			เนื้อที่ให้ผล (ไร่)		
	2563	2564	% +/-	2563	2564	% +/-
ทุเรียน	364,389	400,187	9.82	289,191	305,355	5.59
เงาะ	112,768	109,435	-2.96	108,765	104,544	-3.88
มังคุด	197,349	196,872	-0.24	194,640	193,568	-0.55
ลองกอง	41,440	36,858	-11.06	41,045	36,684	-10.62
สินค้า	ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)		
	2563	2564	% +/-	2563	2564	% +/-
ทุเรียน	550,035	612,876	11.42	1,902	2,007	5.52
เงาะ	210,637	209,915	-0.34	1,937	2,008	3.67
มังคุด	212,345	220,938	4.05	1,091	1,141	4.58
ลองกอง	22,484	22,601	0.52	548	616	12.41

หมายเหตุ : ไม้ผล 4 สินค้า 3 จังหวัดภาคตะวันออก (จ.จันทบุรี จ.ตราด จ.ระยอง)

ตารางที่ 3 ผลการสำรวจข้อมูลไม้ผลเปรียบเทียบปี 2563 และ 2564 ภาคใต้

สินค้า	เนื้อที่ยืนต้น (ไร่)			เนื้อที่ให้ผล (ไร่)		
	2563	2564	% +/-	2563	2564	% +/-
ทุเรียน	586,398	631,917	7.76	437,993	465,613	6.31
เงาะ	246,311	242,754	-1.44	230,826	228,795	-0.88
มังคุด	74,681	73,477	-1.61	72,458	71,202	-1.73
ลองกอง	145,867	135,034	-7.43	143,515	133,212	-7.18
สินค้า	ผลผลิต (ตัน)			ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)		
	2563	2564	% +/-	2563	2564	% +/-
ทุเรียน	518,896	576,969	11.19	1,185	1,239	4.56
เงาะ	122,616	163,092	33.01	531	713	34.27
มังคุด	43,119	66,171	53.46	595	929	56.13
ลองกอง	34,396	36,189	5.21	240	272	13.33

หมายเหตุ : ไม้ผล 4 สินค้า 14 จังหวัดภาคใต้ (จ.ชุมพร จ.ระนอง จ.สุราษฎร์ธานี จ.พังงา จ.ภูเก็ต จ.กระบี่ จ.ตรัง จ.นครศรีธรรมราช จ.พัทลุง จ.สงขลา จ.สตูล จ.ปัตตานี จ.ยะลา จ.นราธิวาส)

ลำไย ภาคเหนือ ผลผลิตในฤดูออกสู่ตลาดในช่วงเดือนมิถุนายน-กันยายน ออกมากที่สุดในเดือนสิงหาคม

ลิ้นจี่ ภาคเหนือ ผลผลิตจะออกสู่ตลาดในช่วงเดือนเมษายน-สิงหาคม ออกมากที่สุดในเดือนพฤษภาคม

ทุเรียน มังคุด เงาะ และลองกอง ภาคตะวันออก ผลผลิตจะออกสู่ตลาดช่วงปลายเดือนมกราคมถึงต้นเดือนตุลาคม ออกมากที่สุดช่วงเดือนพฤษภาคม

ทุเรียน มังคุด เงาะ และลองกอง ภาคใต้ ผลผลิตจะออกสู่ตลาดช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม ออกมากที่สุดช่วงเดือนกรกฎาคม ถึง สิงหาคม

สรุปผลการบริหารจัดการข้อมูล

ในแต่ละพื้นที่นำข้อมูลไปบริหารจัดการโดย 1) **บริหารจัดการเชิงคุณภาพ** คณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรอันเนื่องมาจากผลิตผลการเกษตรระดับจังหวัด (คพจ.) แต่ละจังหวัดนำข้อมูลแต่ละสินค้าไปบริหารจัดการผลไม้แบบเบ็ดเสร็จด้วยตัวเอง 2) **บริหารจัดการเชิงปริมาณ** มุ่งเน้นจัดสมดุลอุปสงค์ อุปทาน โดยเชื่อมโยงข้อมูลให้เกิดความสมดุล ระหว่างการผลิตกับความต้องการของตลาด โดยสำรวจความต้องการไม้ผลแต่ละชนิด ตามช่วงเวลาความต้องการของผู้ประกอบการ (ผู้รวบรวม ส่งออก สหกรณ์ โรงงานแปรรูปฯ ห้างสรรพสินค้าทั้งผลสดและแปรรูป) นำไปบริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็น

รูปธรรมช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกในแต่ละพื้นที่ ในกรณีผลผลิตมีปัญหา จัดเตรียมแผนเผชิญเหตุรองรับผลผลิตช่วงออกมากด้วยตนเอง หากไม่สามารถแก้ไขได้เองต้องใช้คณะ Fruit Board ช่วยประสานกระจายผลผลิต และข้อมูลที่คณะทำงานฯ แต่ละภาคดำเนินการแต่ละครั้งเมื่อผ่านการพิจารณาของคณะทำงานฯ แล้วจะนำเสนอคณะ Fruit Board ทุกครั้งเพื่อให้กระทรวงพาณิชย์นำไปบริหารจัดการหาตลาดต่างประเทศ ตามแผนโดยมาตรการเชิงรุก เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด เชื่อมโยงหาตลาดรองรับผลผลิตช่วยระบายสินค้าออกจากแหล่งผลิต แต่ละภาคนำข้อมูลไปบริหารจัดการผลผลิตดังนี้ **ภาคเหนือ ลิ้นจี่** ส่งออก 2,265 ตัน กระจายในประเทศ 25,620 ตัน แปรรูป 2,831 ตัน **ลำไย** บริหารจัดการเฉพาะผลผลิตในฤดู ส่งออก 144,054 ตัน กระจายในประเทศ 101,671 ตัน แปรรูป 437,710 ตัน **ภาคตะวันออก** นำข้อมูลไปบริหารจัดการผลผลิตทั้งหมด **ทุเรียน** ส่งออก 432,965 ตัน กระจายในประเทศ 91,897 ตัน แปรรูป 50,680 ตัน **เงาะ** ส่งออก 36,634 ตัน กระจายในประเทศ 145,629 ตัน แปรรูป 16,445 ตัน **มังคุด** ส่งออก 51,079 ตัน กระจายในประเทศ 45,812 ตัน แปรรูป 9,905 ตัน **ลองกอง** ส่งออก 3,807 ตัน กระจายในประเทศ 16,260 ตัน แปรรูป 13 ตัน ปี 2564 ที่ผ่านมา คพจ. ในภาคตะวันออก สามารถนำข้อมูลมาบริหารจัดการผลผลิตได้ด้วยตนเองทุกจังหวัดช่วยกระจายผลผลิตออกนอกพื้นที่ช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมากช่วยเหลือเกษตรกรได้ **ภาคใต้** นำข้อมูลไปบริหารจัดการผลผลิตเฉพาะผลผลิตที่เก็บเกี่ยวช่วงเดือนมิถุนายน ถึง ตุลาคม 2564 โดย **ทุเรียน** ส่งออก 321,063 ตัน กระจายในประเทศ 190,027 ตัน แปรรูป 21,573 ตัน **เงาะ** กระจายในประเทศ 62,679 ตัน แปรรูป 2,160 ตัน **มังคุด** ส่งออก 71,769 ตัน กระจายในประเทศ 81,725 ตัน แปรรูป 1,097 ตัน **ลองกอง** ส่งออก 800 ตัน กระจายในประเทศ 32,566 ตัน วางแผนบริหารจัดการผ่าน คพจ. ช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกมังคุดและเงาะ ในช่วงผลผลิตออกมากและมีราคาตกต่ำในจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมที่

ส่วนสารสนเทศการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6 จังหวัดชลบุรี
โทร. 0 3835 2435

ด้านวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร และการบริหารจัดการสินค้าเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีภารกิจหลักในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยด้านเศรษฐกิจการเกษตร จัดทำรายงานสถานการณ์เศรษฐกิจการเกษตรทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ การสนับสนุนในรูปแบบกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรฯ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ผลิตสินค้าที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า รวมถึงทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการสินค้าเกษตรที่สำคัญระดับประเทศ เพื่อขับเคลื่อน วางนโยบาย เสนอมาตรการ เพื่อแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการสินค้าเกษตร สำหรับปี 2564 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้ดำเนินการศึกษาวิจัยด้านเศรษฐกิจการเกษตร และทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ และคณะอนุกรรมการต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการสินค้าเกษตร ดังนี้

1. ศึกษาวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร

ภารกิจของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ที่สำคัญประการหนึ่งคือ การศึกษาวิจัยเศรษฐกิจการผลิต การตลาด การแปรรูป ตลอดจนห่วงโซ่อุปทานสินค้าเกษตร วิจัยเศรษฐกิจเทคโนโลยี ปัจจัยการผลิต และทรัพยากรธรรมชาติทางการเกษตร และภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนเกษตรกร เพื่อเสนอแนะแนวทาง มาตรการในการแก้ไขปัญหา และการบริหารจัดการสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 นโยบายรัฐบาล และนโยบาย ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยผลงานวิจัยของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจะต้องมีการนำเสนอ ในเวทีงานสัมมนาวิชาการเพื่อรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อปรับปรุงงานวิจัยให้มีความสมบูรณ์รวมทั้งจะต้องผ่านความเห็นจากคณะกรรมการพิจารณาโครงการวิจัยและประเมินผล ก่อนจัดพิมพ์เผยแพร่ ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา ตลอดจนเกษตรกร ได้นำไปใช้ประโยชน์ โดยในปี 2564 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรผลงานวิจัยที่สำคัญ ดังนี้

1.1 การศึกษาโซ่อุปทานข้าวเจ้า

ข้าวเจ้า เป็นชนิดข้าวที่ไทยสามารถผลิตได้มากที่สุด และเกี่ยวข้องกับเกษตรกรรมมากกว่า 5.18 ล้านครัวเรือน โดยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2559 – 2563) ไทยผลิตข้าวเจ้าได้สูงถึงร้อยละ 47.61 ของผลผลิตข้าวทั้งหมด (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2563) และสามารถส่งออกข้าวสารเจ้า (ข้าวขาว) สูงถึงร้อยละ 49.19 ของปริมาณการส่งออกข้าวสารทั้งหมด มีมูลค่าการส่งออกคิดเป็น ร้อยละ 39.55 ของมูลค่าการส่งออกข้าวสารทั้งหมด อย่างไรก็ตามการผลิตข้าวของไทยส่วนใหญ่ ยังต้องพึ่งพาสภาพภูมิอากาศเป็นสำคัญ ประกอบกับพฤติกรรมผู้บริโภคของผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลทำให้ราคาข้าวเจ้าในช่วงที่ผ่านมาขาดเสถียรภาพ เกษตรกรประสบภาวะการขาดทุนอยู่บ่อยครั้ง โดยเฉพาะในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก ประกอบกับเกษตรกรส่วนใหญ่ยังขาดอำนาจในการต่อรอง

ทางด้านราคา ดังนั้นเพื่อให้การบริหารจัดการสินค้าข้าวเจ้ามีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนต่อไปในอนาคต สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จึงทำการศึกษาโซ่อุปทานสินค้าข้าวเจ้า โดยเริ่มตั้งแต่การศึกษาโครงสร้างโซ่อุปทานข้าวเจ้า ต้นทุนการผลิตและผลตอบแทนของเกษตรกรไปจนถึงส่วนเหลือการตลาด และต้นทุนโลจิสติกส์ตลอดโซ่อุปทานข้าวเจ้าโดยดำเนินการสำรวจข้อมูลด้านการผลิตและการตลาดข้าวเจ้า ปีเพาะปลูก 2563/64 จากเกษตรกร ทำข้าว โรงสี ผู้ค้าส่งหรือค้าปลีก หยง และผู้ส่งออกข้าว ในพื้นที่ 10 จังหวัด ได้แก่ นครสวรรค์ พิษณุโลก พิจิตร กำแพงเพชร สุพรรณบุรี สุโขทัย พระนครศรีอยุธยา เพชรบูรณ์ ชัยนาท และกรุงเทพฯ

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรผู้ปลูกข้าวเจ้า มีต้นทุนรวมต่อไร่ 4,917.89 บาท ได้รับผลตอบแทนเฉลี่ยไร่ละ 5,586.91 บาท ส่งผลให้เกษตรกรมีกำไรเฉลี่ยไร่ละ 669.02 บาท โดยหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 61.71 นำผลผลิตไปจำหน่ายให้กับโรงสีโดยตรง และผลผลิตส่วนที่เหลือร้อยละ 38.29 จะจำหน่ายผ่านท่าข้าวและพ่อค้ารวบรวม สำหรับการวิเคราะห์ส่วนเหลือการตลาดพบว่า ในกรณีจำหน่ายข้าวเจ้าภายในประเทศจะมีมูลค่าส่วนเหลือการตลาดรวม 3,279.25 บาท ต่อตันข้าวเปลือก และ ในกรณีจำหน่ายข้าวเจ้าเพื่อการส่งออกจะมีมูลค่าส่วนเหลือการตลาดรวม 3,125.25 บาทต่อตันข้าวเปลือก ซึ่งจากทั้งสองกรณี พบว่า โซ่อุปทานในส่วนของโรงสีจะมีมูลค่าส่วนเหลือการตลาดมากที่สุด เนื่องจากโรงสีจะได้รับรายได้เพิ่มจากการจำหน่ายผลพลอยได้ (รำข้าว และแกลบ) ร่วมด้วย สำหรับการวิเคราะห์ต้นทุนโลจิสติกส์ พบว่า ต้นทุนด้านการกระจายสินค้าและการขนส่งมีค่าใช้จ่ายที่สูง โดยเฉพาะการขนส่งข้าวสารจากโรงสีไปยังโกดังสินค้าของผู้ส่งออก หรือผู้ค้าข้าวสารที่อยู่ในเขตกรุงเทพฯและปริมณฑล เนื่องจากการขนส่งโดยใช้ระบบการขนส่งทางถนนเป็นหลัก นอกจากนี้จากการศึกษาครั้งนี้ยังพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีต้นทุนการผลิตข้าวเจ้าที่สูง โดยเฉพาะต้นทุนในส่วนของคุณภาพแรงงานและค่าปุ๋ย ประกอบกับเกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่สามารถเข้าถึงเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีได้ ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มกัน

ทำนาแบบแปลงใหญ่ เพื่อให้เกษตรกรมีการใช้ปัจจัยการผลิตร่วมกัน และมีอำนาจการต่อรองมากขึ้น รวมถึงควรมีการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีการผลิตใหม่ๆ ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ควบคู่กับการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเคมีในสัดส่วนที่เหมาะสมตามค่าการวิเคราะห์ดิน การเร่งพัฒนาพันธุ์ข้าวเจ้า ที่ให้ผลผลิตสูงและกระจายสู่ชุมชนอย่างทั่วถึง สำหรับในส่วนของด้านการตลาด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรดำเนินโครงการสนับสนุนสินเชื่อและหรือชดเชยดอกเบี้ยให้กับสถาบันเกษตรกรและผู้ประกอบการ ค้าข้าวอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้มีแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในการรองรับผลผลิตจากเกษตรกร โดยเฉพาะ ในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก ซึ่งข้อเสนอแนะจากงานวิจัยดังกล่าว ได้นำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการ

พิจารณาของคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าว แห่งชาติ (นบข.) ที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนด กรอบนโยบาย/มาตรการเกี่ยวกับสินค้าข้าว รวมทั้งหน่วยงานที่มีภารกิจเกี่ยวข้องสามารถนำ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา ไปปรับปรุงกระบวนการทำงานเพื่อให้เกษตรกร ได้รับประโยชน์สูงสุด

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนวิจัยเศรษฐกิจพืชไร่และธัญพืช
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
โทร. 0 2579 7554

1.2 การบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตปุ๋ยอินทรีย์

ปัจจุบันผู้บริโภคมีแนวโน้มให้ความสนใจต่อสุขภาพ ความปลอดภัยด้านอาหาร และสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ดังนั้นผู้ประกอบการจึงต้องใส่ใจการผลิตเพื่อให้ได้มาตรฐาน โดยเริ่มตั้งแต่การคัดเลือกวัตถุดิบ และปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย เมล็ดพันธุ์ ดิน น้ำ สารกำจัดวัชพืชและศัตรูพืช เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ รวมถึงกระบวนการผลิต เพื่อให้ได้สินค้าที่ได้มาตรฐาน มีความปลอดภัย และมีคุณภาพ ตามความต้องการของผู้บริโภค ในขณะที่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังมุ่งเน้นการผลิตสินค้าเกษตรในเชิงการพาณิชย์ และมีการใช้ปุ๋ยเคมีและสารเคมีในอัตราสูง ส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาต่างๆ เช่น ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น เกิดอันตรายต่อเกษตรกรผู้ผลิต และมีสารปนเปื้อนและสิ่งตกค้างในสภาพแวดล้อม เป็นต้น ดังนั้นการผลิตตามแนวทางเกษตรอินทรีย์จึงเป็นอีกทางเลือกสำหรับเกษตรกร เนื่องจากใช้หลักการพึ่งพิงความสมดุลตามธรรมชาติ ทำให้สินค้ามีความปลอดภัยและได้รับการตอบรับที่ดีจากผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ อีกทั้งยังสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและยกระดับรายได้ให้กับเกษตรกร ดังนั้น สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้เห็นถึงความสำคัญในประเด็นดังกล่าว จึงทำการศึกษารูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ โดยใช้แนวคิดจากแบบจำลองธุรกิจ (Business Model Canvas: BMC) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยต่างๆ 9 ประการ ที่จะต้องดำเนินการ เพื่อให้ธุรกิจประสบความสำเร็จ โดยสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงลึกจากสถาบันเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินธุรกิจผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ปี 2563

จากการศึกษา พบว่า แนวทางการพัฒนาการดำเนินธุรกิจการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ของสถาบันเกษตรกรตามส่วนประกอบของแบบจำลองธุรกิจ BMC ทั้ง 9 ประการ สามารถสรุปดังนี้ **1) คุณค่าของปุ๋ยอินทรีย์** เป็นปุ๋ยอินทรีย์ที่มีคุณภาพสูง ช่วยลดปริมาณการใช้ปุ๋ยเคมีและปรับสภาพดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ ทำให้พืชมีการเจริญเติบโตและให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น อีกทั้งช่วยให้การกำหนดราคาขายผลผลิตมีความเหมาะสมมากขึ้น **2) กลุ่มลูกค้าหลัก** ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกของสถาบันเกษตรกร และลูกค้ากลุ่มอื่นๆ บางส่วน ได้แก่เกษตรกรทั่วไป เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการของภาครัฐ และกลุ่มพ่อค้า **3) ช่องทางการเข้าถึงลูกค้า** ลูกค้าส่วนใหญ่มีการติดต่อสื่อสารโดยตรง ผ่านประธานกลุ่ม/กรรมการ/สมาชิก การประชุม โทรศัพท์ และการบอกต่อ นอกจากนี้ มีสหกรณ์ฯ บางกลุ่มใช้สื่อวิทยุและการจัดทำแผ่นพับเพื่อการเข้าถึงลูกค้า

ส่วนกลุ่มเกษตรกรนิยมใช้หอกระจายข่าวชุมชน สำหรับวิสาหกิจชุมชนบางกลุ่มมีการเข้าพบที่บ้านของสมาชิก และการสื่อสารแบบออนไลน์ โดยสหกรณ์ฯ ได้จัดตั้งกลุ่มไลน์สมาชิกโดยบางกลุ่มมีการจัดทำ QR Code ส่วนวิสาหกิจชุมชนมีการเข้าถึงลูกค้าผ่านกลุ่มไลน์สมาชิกและเฟซบุ๊ก 4) **ความสัมพันธ์กับลูกค้า** ส่วนใหญ่มีการให้คำแนะนำผ่านที่ประชุมกลุ่มฯ การจัดอบรมและศึกษาดูงาน รวมถึงการสอบถามเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ 5) **กิจกรรมหลักที่จำเป็นต่อการผลิต** ได้แก่ การคัดเลือกวัตถุดิบ วิธีการผลิตที่ได้มาตรฐาน การใช้เครื่องจักรกล เทคโนโลยีและแรงงาน การตรวจสอบคุณภาพ การสร้างเครือข่ายการกระจายปุ๋ยอินทรีย์ การให้บริการ และการพัฒนาสูตรการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ 6) **การจัดสรรทรัพยากรหลัก** ได้แก่ แรงงาน เงินทุน เครื่องจักรกลและแรงงาน วัตถุดิบ องค์ความรู้เรื่องการผลิต ข้อกำหนดและมาตรฐานต่างๆ 7) **การสร้างเครือข่ายหรือหุ้นส่วนหลัก** ได้แก่ กลุ่มผู้จำหน่ายวัตถุดิบ กลุ่มผู้ใช้ปุ๋ยอินทรีย์ กลุ่มผู้ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ และหน่วยงานราชการ 8) **โครงสร้างต้นทุน** ได้แก่ ค่าวัตถุดิบ ค่าจ้างแรงงาน ค่าบริหารจัดการ ค่าขนส่งวัตถุดิบ และค่าส่งเสริมการขาย และ 9) **รูปแบบรายได้** การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ของสถาบันเกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายปุ๋ยอินทรีย์เพียงอย่างเดียว ซึ่งมีความคุ้มค่าการลงทุนและมีผลกำไรจากการจำหน่ายปุ๋ยอินทรีย์

จากแบบจำลองธุรกิจ BMC ดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้การดำเนินธุรกิจการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ของสถาบันเกษตรกรประสบความสำเร็จ นั้น จะต้องให้ความสำคัญในเรื่องต่างๆ ดังนี้ 1) กระบวนการผลิตจะต้องเป็นการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ที่มีคุณภาพสูงและมีมาตรฐานรับรอง 2) ราคาโดยเปรียบเทียบไม่ควรสูงกว่าปุ๋ยชนิดอื่น 3) ควรส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เกษตรกรรุ่นใหม่เข้ามามีส่วนร่วม 4) การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ปุ๋ยอินทรีย์ให้มีความหลากหลาย เหมาะสมต่อการใช้งาน 5) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายด้านวัตถุดิบเพื่อให้สามารถหาซื้อได้ง่าย และ 6) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรปรับลดขั้นตอนการขึ้นทะเบียนและการจดทะเบียนการค้าปุ๋ยอินทรีย์ให้สามารถดำเนินการได้สะดวกและรวดเร็ว ซึ่งผลของการศึกษาและข้อเสนอแนะจากงานวิจัยดังกล่าวได้นำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการกำหนดนโยบาย หรือมาตรการต่างๆ ของคณะกรรมการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ และคณะกรรมการส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตที่เหมาะสมเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ซึ่งมีสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการฯ

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนวิจัยเศรษฐกิจเทคโนโลยี
กฤษฎีกาการเกษตรและสิ่งแวดล้อม
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
โทร. 0 2579 6580

1.3 การวิเคราะห์พฤติกรรมการณ์การตัดสินใจปลูกพืชของเกษตรกรภายใต้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในประเทศไทยส่งผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตรที่พึ่งพาธรรมชาติ การสร้างการปรับตัวที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศด้วยระบบเกษตรกรรมที่เท่าทันต่อภูมิอากาศ (Climate Smart Agriculture: CSA) จึงเป็นแนวทางที่สำคัญในการขับเคลื่อนเพื่อลดผลกระทบ และสร้างความมั่นคงทางด้านอาหาร ซึ่งประกอบไปด้วย 3 เสาหลัก ได้แก่ 1) เพิ่มผลผลิตการผลิตและรายได้เกษตรกรอย่างยั่งยืน 2) เกษตรกรปรับตัวรับมือกับความเสียหายจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและมีความสามารถที่จะฟื้นตัวจากผลกระทบที่เกิดจากภาวะฝนแล้ง/น้ำท่วม และ 3) การผลิตที่ลดก๊าซเรือนกระจก การสนับสนุนและการสร้างความสามารถในการปรับตัวรับมือกับความเสียหายจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ถือเป็นภารกิจหนึ่งภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศภาคเกษตร พ.ศ. 2560-2564 โดยการดำเนินงานผ่านมาตรการของทางภาครัฐที่มุ่งเน้นให้เกษตรกรสามารถวางแผนการผลิตและบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และเตรียมพร้อมรับมือต่อผลกระทบที่เกิดขึ้น อาทิ การส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อย แทนการปลูกข้าวนาปรังเพื่อลดผลกระทบจากภาวะภัยแล้งหรือฤดูกาลที่น้ำมีจำกัด

อย่างไรก็ตาม จากข้อเท็จจริงพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ยังคงตัดสินใจปลูกข้าวนาปรังที่มีความเสี่ยงต่อความเสียหายมากกว่าเลือกปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อยชนิดอื่น จากปัญหาข้างต้น ทำให้เกิดการตั้งคำถามว่าเหตุใดเกษตรกรยังคงตัดสินใจเลือกปลูกข้าวนาปรังทั้งที่มีความเสี่ยงสูง สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรจึงได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการณ์การตัดสินใจเลือกปลูกพืชในฤดูกาลปลูกข้าวนาปรังของเกษตรกร เพื่อให้ทราบถึงช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และการปรับตัวของเกษตรกรผู้ปลูกข้าวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และทราบถึงการศึกษาอิทธิพลของข้อมูลข่าวสารต่อการตัดสินใจปลูกพืชทางเลือกของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ว่าเกษตรกรจะเลือกปลูกพืชชนิดใดระหว่างข้าวนาปรังและพืชที่ใช้น้ำน้อย โดยได้เลือกศึกษาจังหวัดอุทัยธานี เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีความเปราะบางสูงด้านพื้นที่ภัยแล้งและพื้นที่น้ำท่วม รวมทั้งมีความเปราะบางทางด้านเศรษฐกิจและสังคม หรือมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวของประชากรอยู่ในระดับต่ำ (รายงานการศึกษาของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ United Nations Development Programme:UNDP, 2561)

โดยได้เลือกเกษตรกรในพื้นที่อำเภอทัพทันเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา เนื่องจากเป็นแหล่งพื้นที่ปลูกข้าว ประกอบกับในฤดูนาปรังมีปริมาณน้ำชลประทานจำกัด เกษตรกรต้องวางแผนการปลูกพืชและเลือกพืชที่จะปลูกให้เหมาะสมกับปริมาณน้ำ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ในสนามที่ประดิษฐ์ขึ้น (Artefactual field experiment) โดยให้เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างได้เล่นเกม เพื่อดูการตัดสินใจเลือกปลูกพืชระหว่างข้าวนาปรังและถั่วเขียว ภายใต้สถานการณ์ที่ได้รับข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกัน โดยมีชุดข้อมูลข่าวสารที่เกษตรกรตัวอย่างได้รับ 2 ชุดข้อมูล คือ 1) การพยากรณ์อากาศเฉพาะปลูกข้าวนาปรัง และ 2) การยกเลิกมาตรการชดเชยความเสียหายจากภัยแล้งสำหรับข้าวนาปรัง โดยการทดลองจะแบ่งเกษตรกรตัวอย่างออกเป็น 4 กลุ่ม ซึ่งแต่ละกลุ่มได้รับข้อมูลที่แตกต่างกัน ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มควบคุม เกษตรกรตัวอย่างจะไม่ได้รับการให้ข้อมูลใด ๆ

กลุ่มที่ 2 เกษตรกรตัวอย่างได้รับข้อมูลการพยากรณ์อากาศ (ปริมาณน้ำฝนในฤดูเพาะปลูก) แต่ไม่ให้ข้อมูลการยกเลิกมาตรการชดเชยความเสียหายจากภัยแล้ง

กลุ่มที่ 3 เกษตรกรตัวอย่างได้รับข้อมูลการยกเลิกมาตรการชดเชยความเสียหายจากภัยแล้งข้าวนาปรัง แต่ไม่ได้รับข้อมูลการพยากรณ์อากาศ

กลุ่มที่ 4 เกษตรกรตัวอย่างได้รับข้อมูลครบทั้ง 2 ชุดข้อมูล คือ ข้อมูลการพยากรณ์อากาศ ร่วมกับข้อมูลการยกเลิกมาตรการชดเชยความเสียหายจากภัยแล้งข้าวนาปรัง

ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรกลุ่มที่ได้รับข้อมูลพยากรณ์อากาศในฤดูเพาะปลูกข้าวนาปรัง หรือ กลุ่มที่ 2 และ 4 มีความโน้มเอียงของการตัดสินใจเลือกปลูกถั่วเขียวมากกว่ากลุ่มที่ได้รับข้อมูลการยกเลิกมาตรการชดเชยความเสียหายจากภัยแล้งข้าวนาปรัง แสดงให้เห็นว่า หากเกษตรกรทราบปริมาณน้ำก่อนฤดูเพาะปลูกจะทำให้เกษตรกรสามารถวางแผนเลือกปลูกพืชตามชนิดที่เหมาะสมกับสถานการณ์น้ำ อันจะส่งผลให้ลดความสูญเสียจากภาวะภัยแล้ง และช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากปล่อยก๊าซมีเทนในช่วงของการขังน้ำในกระบวนการปลูกข้าวอีกด้วย ส่วนการติดตามข่าวสาร

ของเกษตรกรพบว่า เกษตรกรจะติดตามข่าวสารด้านการผลิตและนโยบายภาครัฐจากเจ้าหน้าที่เกษตรเป็นหลัก ด้านการตลาดจะติดตามข้อมูลจากในชุมชนและเพื่อนบ้าน ข้อมูลสภาพภูมิอากาศเกษตรกรติดตามจากโทรทัศน์ เพราะสะดวกและเข้าถึงได้ง่าย

จากผลการศึกษาทำให้เห็นว่าอิทธิพลของข้อมูลมีผลต่อการตัดสินใจปลูกพืชทางเลือกของเกษตรกร หากเกษตรกรทราบข้อมูลปริมาณน้ำฝนก่อนฤดูกาลเพาะปลูกจะทำให้เกษตรกรสามารถวางแผนเลือกปลูกพืชที่เหมาะสม อันจะส่งผลให้ลดความสูญเสียจากภาวะภัยแล้งได้ โดยช่องทางในการสื่อสารกับเกษตรกรที่เหมาะสม ได้แก่ โทรทัศน์ แอปพลิเคชัน โซเชียลมีเดียต่างๆ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารในชุมชนที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่เกษตรของรัฐในระดับพื้นที่ ซึ่งถือเป็นผู้มีบทบาทในการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องมีความใกล้ชิดกับเกษตรกร และเกษตรกรสามารถมีปฏิสัมพันธ์ด้วยได้ง่าย

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ส่วนวิจัยเศรษฐกิจเทคโนโลยี
 กริพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม
 สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
 โทร. 0 2579 6580

1.4 การศึกษาต้นทุนผลตอบแทนการเลี้ยงแพะขุน

แพะขุนเป็นสัตว์เศรษฐกิจที่เกษตรกรให้ความสนใจและนิยมเลี้ยงเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน เนื่องจากดูแลง่าย กินอาหารได้หลากหลาย มีต้นทุนค่าอาหารต่ำ อีกทั้งเป็นสัตว์ที่ทนทานต่อทุกสภาพแวดล้อม สามารถปรับตัวเข้ากับพื้นที่ต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เจริญเติบโตและขยายพันธุ์ได้รวดเร็ว การเลี้ยงแพะขุนใช้ระยะเวลาเพียง 5 - 6 เดือนต่อรุ่น หรือสามารถเลี้ยงได้ปีละ 2 รุ่น นอกจากนั้นการเลี้ยงแพะขุนยังมีช่องทางในการจำหน่ายได้หลายรูปแบบ เช่น การเลี้ยงพ่อแม่พันธุ์เพื่อจำหน่ายลูกพันธุ์ หรือจำหน่ายเป็นพ่อแม่พันธุ์ การเลี้ยงแพะที่หย่านมแล้วเพื่อขายให้เกษตรกรที่เลี้ยงแพะขุน การจำหน่ายแพะขุนมีชีวิต รวมถึงการจำหน่ายเนื้อแพะชำแหละ เป็นต้น นอกจากนั้นความต้องการเนื้อแพะในตลาดต่างประเทศเริ่มมีมากขึ้น โดยเฉพาะประเทศเวียดนาม จีน และมาเลเซีย ดังนั้นเพื่อเป็นการลดต้นทุนและยกระดับรายได้ให้กับเกษตรกร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จึงทำการศึกษาด้านต้นทุนผลตอบแทนการเลี้ยงแพะขุนในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี

จากการศึกษา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่นิยมเลี้ยงแพะขุนแบบผสมผสานระหว่างเลี้ยงแบบขังคอก และเลี้ยงแบบปล่อยในสวน (ยางพารา และปาล์มน้ำมัน) โดยการผลิตแพะมีต้นทุนขุนเฉลี่ยตัวละ 3,858 บาท โดยต้นทุนที่สูงที่สุด ได้แก่ ค่าพันธุ์เฉลี่ยตัวละ 2,206 บาท รองลงมา ได้แก่ ค่าอาหารเฉลี่ยตัวละ 1,146 บาท ค่าแรงงานเฉลี่ยตัวละ 260 บาท ค่ายารักษาเฉลี่ยตัวละ 60 บาท และค่าใช้จ่ายอื่นๆ เฉลี่ยตัวละ 186 บาท รายได้ที่เกษตรกรได้รับเฉลี่ยตัวละ 5,016 บาท/ตัว หรือกิโลกรัมละ 145 บาท (น้ำหนักเฉลี่ยตัวละ 34 กิโลกรัม) ทำให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนสุทธิเฉลี่ยตัวละ 1,158 บาท นอกจากนี้ พบว่า เกษตรกรที่เพิ่งเริ่มเลี้ยงส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ในการวางแผนเรื่องปริมาณความต้องการอาหารแพะต่อวัน

รวมถึงโภชนาการที่ได้รับจากวัตถุดิบอาหารสัตว์แต่ละชนิดที่หาได้ในแต่ละพื้นที่ ซึ่งส่งผลต่อต้นทุนในการเลี้ยงโดยตรง ดังนั้นเพื่อลดต้นทุนในการแพะขุน ภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการส่งเสริมและให้ความรู้ในเรื่องของวัตถุดิบอาหารสัตว์ที่เหมาะสมสำหรับการเลี้ยงแพะขุน รวมถึงการส่งเสริมการนำพืชที่เหลือใช้ทางการเกษตร หรือพืชผลที่มีในท้องถิ่นมาใช้ผลิตอาหารสัตว์เพื่อลดต้นทุนการผลิต รวมทั้งเกษตรกรควรปฏิบัติตามการบริหารจัดการฟาร์มแพะที่ดี เพื่อให้ได้มาตรฐานฟาร์มปลอดโรคและคุณภาพแพะที่ดีตามที่ตลาดต้องการ นอกจากนี้เกษตรกรควรรวมกลุ่มผลิตในระบบแปลงใหญ่ โดยการใช้เครื่องจักรกลการเกษตรและเทคโนโลยีร่วมกัน เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองด้าน

การจัดการปัจจัยการผลิตและการจำหน่าย ทั้งนี้ ควรให้ความสำคัญกับการจัดทำบัญชีฟาร์ม เพื่อให้ทราบต้นทุนการผลิตที่แท้จริง จะช่วยให้สามารถบริหารจัดการต้นทุนได้อย่างถูกต้อง แม้ว่าความต้องการแพะเนื้อจะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ความต้องการที่เพิ่มขึ้นนั้นมาจากความต้องการบริโภคของผู้บริโภคชาวต่างชาติ ดังนั้นเพื่อให้ตลาดเนื้อแพะขยายเติบโตเพิ่มขึ้น ภาครัฐ ภาคเอกชน และเกษตรกร ควรร่วมกันจัดกิจกรรมส่งเสริมการตลาด โดยเฉพาะการโฆษณา ประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร สร้างภาพลักษณ์ที่ดีในการบริโภคเนื้อแพะ กระตุ้นให้เกิดความต้องการบริโภคภายในประเทศมากขึ้น ซึ่งผลของการศึกษาและข้อเสนอแนะจากงานวิจัยดังกล่าว เกษตรกรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารจัดการและวางแผนการผลิตการตลาดแพะขุน รวมถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ สร้างความเข้มแข็งและยกระดับรายได้ให้กับเกษตรกรอย่างยั่งยืน ต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนวิจัยละประเมินผล
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8 จังหวัดสุราษฎร์ธานี
โทร. 0 7731 1373

2. การแก้ปัญหาและบริหารจัดการสินค้าเกษตร

การประกอบอาชีพเกษตรกรรมยังคงเผชิญกับความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ ทั้งจากภัยพิบัติทางธรรมชาติที่สร้างความเสียหายแก่ผลผลิตทางการเกษตร ความผันผวนของราคา ความไม่แน่นอนของตลาด รวมไปถึงวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกร รัฐบาลให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการสินค้าเกษตร โดยขับเคลื่อนการดำเนินงานในรูปคณะกรรมการกำกับดูแลสินค้าเกษตรที่สำคัญเป็นการเฉพาะ (รายสินค้า) เพื่อวางนโยบาย เสนอมาตรการ เพื่อแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตร การเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน สร้างมูลค่าเพิ่ม และยกระดับรายได้ให้กับเกษตรกร ตลอดจนการสร้างสมดุลด้านอุปสงค์และอุปทาน เพื่อรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร ซึ่งมีการจัดประชุมอย่างต่อเนื่องและมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการ สินค้าเกษตรที่สำคัญ รวม 6 คณะ ได้แก่ 1) คณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ (กนป.) 2) คณะกรรมการพืชน้ำมันและน้ำมันพืช (ถั่วเหลืองและมะพร้าว) 3) คณะกรรมการนโยบายยางธรรมชาติ (กนย.) 4) คณะกรรมการนโยบายและพัฒนาสับปะรดแห่งชาติ และ 5) คณะอนุกรรมการจัดการการผลิตและการตลาดกระเทียม หอมแดง หอมหัวใหญ่ และ 6) คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนนโยบายการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศด้านการเกษตร โดยในปี 2564 มีการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาและบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ ดังนี้

2.1 คณะกรรมการพืชน้ำมันและน้ำมันพืช

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพืชน้ำมันและน้ำมันพืช โดยมี นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธาน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะนโยบาย แผนการบริหาร การจัดการ การพัฒนาการผลิตและการตลาดพืชน้ำมันและน้ำมันพืชต่อคณะรัฐมนตรี รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ มาตรการ และเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยต่อการผลิต การจำหน่าย การแปรรูป การนำเข้า การส่งออก การใช้ทดแทนพลังงาน รวมทั้งการช่วยเหลือเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับพืชน้ำมันและน้ำมันพืช

โดยในปี 2564 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ ได้มีการลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์มะพร้าว และเสนอมาตรการต่างๆ เกี่ยวกับสินค้ามะพร้าว เพื่อสร้างสมดุลให้ผลผลิตมะพร้าวเพียงพอต่อความต้องการใช้ และไม่กระทบกับราคาที่เกษตรกรได้รับ รวมทั้งการสร้างมูลค่าเพิ่มและสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร ให้คณะกรรมการพืชน้ำมันฯ ความเห็นชอบแล้ว ดังนี้

- **การบริหารการนำเข้ามะพร้าวผลตามกรอบความตกลง AFTA ปี 2564**

ในช่วงที่ 1 เดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ และ ช่วงที่ 2 เดือน กันยายน - ธันวาคม (รวม 6 เดือน) โดยใช้ผลรับซื้อผลผลิตมะพร้าวในประเทศมาพิจารณาจัดสรรปริมาณนำเข้าให้แก่ผู้มีสิทธินำเข้า ในอัตราที่กำหนด

- **มาตรการปกป้องพิเศษ (Special Safeguard Measure: SSG) ภายใต้ความตกลงเขตศรขององค์การการค้าโลก (WTO) และความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (AFTA) สำหรับสินค้ามะพร้าว ปี 2564**

มะพร้าวผลที่นำเข้าเกินปริมาณ Trigger Volume 311,235 ตัน โดยให้กรมศุลกากรจัดเก็บอากรในอัตราร้อยละ 72 ดังนี้ หากเป็นการนำเข้าภายใต้ความตกลง WTO นอกโควตา จะขึ้นอากรจากร้อยละ 54 เป็นร้อยละ 72 และภายใต้ความตกลง AFTA จะขึ้นอากรจากร้อยละ 0 เป็นร้อยละ 72

ซึ่งจากการบริหารการนำเข้ามะพร้าวผลตามกรอบความตกลง AFTA ปี 2564 ช่วงที่ 2 (เดือนกันยายน - ธันวาคม 2564) จัดสรรปริมาณนำเข้าให้แก่ผู้มีสิทธินำเข้าในอัตรา 1 : 2.5 (นำเข้า 1 ส่วน ต่อการรับซื้อมะพร้าวผลในประเทศ 2.5 ส่วน) ทำให้ผู้ประกอบการแปรรูปมะพร้าวมีการรับซื้อผลผลิตภายในประเทศเพิ่มขึ้น ส่งผลให้มีปริมาณการนำเข้าลดลง โดยในปี 2564 (1 ม.ค. - 7 ธ.ค. 64) มีปริมาณการนำเข้ามะพร้าวผลเพียง 174,577.01 ตัน ซึ่งน้อยกว่าปริมาณ Trigger Volume ที่กำหนดไว้ (311,235 ตัน) ทำให้ในปี 2564 ไม่ต้องมีการประกาศใช้มาตรการปกป้องพิเศษ (SSG) สำหรับสำหรับสินค้ามะพร้าว และราคามะพร้าวมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ สำหรับการบริหารการนำเข้ามะพร้าวผลตามกรอบความตกลง AFTA ปี 2565 ในช่วงที่ 1 (ม.ค. - ก.พ. 65) คณะกรรมการพืชน้ำมันฯ มีมติเห็นชอบให้ใช้ผลการรับซื้อผลผลิตมะพร้าวในประเทศของผู้ประกอบการฯ ในช่วงวันที่ 7 สิงหาคม - 9 ธันวาคม 2564 มาพิจารณาจัดสรรปริมาณนำเข้าให้แก่ผู้มีสิทธินำเข้าในอัตรา 1 : 2.5 จำนวน

16 ราย ปริมาณจัดสรรนำเข้ารวม 64,515 ตัน ตามสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนวิจัยเศรษฐกิจพืชน้ำมันและพืชตระกูลถั่ว
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
โทร. 0 2579 0611

2.2 คณะกรรมการนโยบายและพัฒนาสับปะรดแห่งชาติ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายและพัฒนาสับปะรดแห่งชาติ โดยมี นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธาน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ กำหนดนโยบาย กำกับดูแล ติดตามการดำเนินการ เพื่อสร้างความยั่งยืน แก่อุตสาหกรรมสับปะรดไทยทั้งระบบ ซึ่งในปี 2564 คณะกรรมการฯ มีการดำเนินการ ดังนี้

- **เริ่มขอบแผนปฏิบัติการด้านสับปะรด พ.ศ. 2564 - 2565 ที่ครอบคลุม 3 ด้าน**

ได้แก่ 1) เพิ่มประสิทธิภาพและบริหารจัดการผลิต (หน่วยงานหลัก กระทรวงเกษตรและสหกรณ์) 2) เพิ่มศักยภาพอุตสาหกรรมแปรรูป (หน่วยงานหลัก กระทรวงอุตสาหกรรม) 3) เพิ่มศักยภาพการตลาดและการส่งออก (หน่วยงานหลัก กระทรวงพาณิชย์) โดยการขับเคลื่อนแผนดังกล่าว ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำหลักการเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy: BCG) มาเป็นแนวทางในการดำเนินการ รวมทั้งเพิ่มมูลค่าจากทุกส่วนของสับปะรดและสิ่งเหลือใช้ ไปดำเนินการให้เป็นรูปธรรมและมีเป้าหมายชัดเจน ได้ชัดเจน และรายงานผลการปฏิบัติงานให้คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาสับปะรดทุกไตรมาส ทั้งนี้ แผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว ได้ผ่านการพิจารณาของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) และนำเข้าสู่ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSOCR) เรียบร้อยแล้ว

- **กำหนดแนวทางการบริหารจัดการผลผลิตสับปะรด**

โดยใช้กลไกคณะกรรมการเพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรอันเนื่องมาจากผลผลิตการเกษตรระดับจังหวัด (คพจ.) และคณะทำงานด้านการตลาดระดับจังหวัด (เซลล์แมนจังหวัด) บริหารจัดการสอดคล้องกับนโยบาย “การตลาดนำการผลิต” โดยบริหารการผลิต (Supply Side) ให้สมดุลกับการตลาด (Demand Side) แบบเบ็ดเสร็จภายในจังหวัด เร่งแก้ปัญหาเชิงรุก ให้เห็นผลสัมฤทธิ์และเป็นรูปธรรม และรายงานให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะฝ่ายเลขานุการทราบทุกไตรมาส

- **แนวทางการกำนันতিকข้อตกลงซื้อสับปะรดโรงงาน (ทอบ)**

จัดทำขึ้นระหว่างโรงงานแปรรูปสับปะรดกับเกษตรกร โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้จัดประชุมหารือโดยมีผู้แทนโรงงานแปรรูปสับปะรด ผู้แทนเกษตรกร และหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งที่ประชุม เห็นด้วยกับการทำบันทึกข้อตกลงฯ ในเบื้องต้นให้ดำเนินการกับเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกร และมีความพร้อมก่อน

- **บริการจัดการสับปะรดทั้งระบบ**

ผ่านคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาสับปะรด โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม และปลัดกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานร่วม และมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเกษตรกร และภาคเอกชน เป็นอนุกรรมการ โดยมีสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม และกรมการค้าภายใน เป็นเลขานุการร่วม ซึ่งได้มีการประชุมและให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องหารือร่วมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาสับปะรดระยะต่อไป (ปี 2566-2570)

โดยในการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการด้านสับปะรด ประกอบกับแนวทางมาตรการที่กำลังดำเนินการ จะก่อให้เกิดผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมสับปะรดทั้งระบบ ให้เกษตรกรมีความมั่นคงทางรายได้ อุตสาหกรรมมีความยั่งยืน รักษาความสามารถในการแข่งขันด้านการส่งออกของไทยต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มเติมที่

ส่วนวิจัยเศรษฐกิจพืชสวน
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
โทร. 0 2579 0612

3. การดำเนินงานกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ ประจำปี 2564

กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ จัดตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า ในการปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต พัฒนาคุณภาพ การแปรรูป การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและอาหาร และการปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าที่ไม่มีศักยภาพสู่สินค้าที่มีศักยภาพ และนับตั้งแต่จัดตั้งกองทุนฯ จนถึงปัจจุบัน กองทุนฯ ได้พัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากกองทุนฯ มากที่สุด โดยกองทุนฯ ได้มีการจัดสรรเงินสนับสนุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรมาแล้วจำนวน 33 โครงการ รวมจำนวนเงิน 1,167.66 ล้านบาท ใน 12 สินค้า ที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า โดยมีเกษตรกรที่ได้รับประโยชน์จากความช่วยเหลือแล้วประมาณ 130,000 คน

ในปี 2564 กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

3.1. การจัดสรรเงินกองทุนฯ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกร

กองทุนฯ ได้อนุมัติโครงการที่ช่วยเหลือเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน จำนวน 2 โครงการ จำแนกเป็นสินค้าโคเนื้อ 1 โครงการ และสินค้าข้าว 1 โครงการ โดยได้ให้เงินสนับสนุนแก่เกษตรกรรวมทั้งสิ้น 31,291,560 บาท มีรายละเอียดดังนี้

1) โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตและการตลาดโคเนื้อสุรินทร์วากิวครบวงจรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันให้เกษตรกร

โดยคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มีมติเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2564 สนับสนุนเงิน จำนวน 21.88 ล้านบาท ให้แก่ กรมปศุสัตว์ดำเนินการเพิ่มศักยภาพการผลิตและการตลาดสินค้าโคเนื้อของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคขุนในพื้นที่จังหวัดสุรินทร์ ภายใต้ชื่อ “พันธุ์สุรินทร์วากิว” เป็นโคลูกผสมพันธุ์วากิวที่เป็นสายพันธุ์

จากประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นโคที่มีจุดเด่นในเรื่องของไขมันแทรกมาผสมเข้ากับโคพื้นเมือง ระยะเวลาดำเนินการโครงการ 10 ปี โดยมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนโคขุนสุรินทร์โกเบครบวงจร ตำบลสลักได อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ เป็นผู้ดำเนินโครงการ ทั้งนี้ โครงการนี้ได้เกิดขึ้นภายใต้ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ประกอบด้วย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หอการค้าจังหวัดสุรินทร์ และสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสุรินทร์ ที่ร่วมผลักดัน ส่งเสริม และสนับสนุนด้านการผลิตโคขุนผ่านคอกกลางของสมาชิก จำนวน 5 แห่ง ทั่วจังหวัดสุรินทร์ รวมถึงการจัดตลาดสำหรับการจำหน่ายผลิตภัณฑ์โคเนื้อของโครงการผ่านการจัดทำบันทึกความตกลงร่วมด้านการตลาด (MOU) ระหว่างกับบริษัทคู่ค้าไว้แล้ว จำนวน 2 ฉบับ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้แก่เกษตรกรว่า มีตลาดรองรับผลผลิตอย่างแน่นอน

2) โครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดีเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกลุ่มเกษตรกรทำนาเศรษฐกิจพอเพียงตำบลกุดน้ำใส

โดยคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ มีมติเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2564 อนุมัติเงินกองทุนฯ จำนวน 9.40 ล้านบาท ให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ดำเนินการส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรทำนาเศรษฐกิจพอเพียงตำบลกุดน้ำใส อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ผลิตและปลูกข้าวโดยใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวคุณภาพดี จำนวน 2 พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ กข.6 และพันธุ์หอมมะลิ 105 ผ่านการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักร สำหรับการคัดเมล็ดพันธุ์ข้าว และการแปรรูปเป็นข้าวสารบรรจุถุง พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนมาทำนาปลูกข้าวมาตรฐาน GAP เพื่อลดต้นทุนการผลิตลงร้อยละ 20 งดการใช้ปุ๋ยเคมี วัตถุมีพิษ เปลี่ยนมาใช้ปัจจัยการผลิตอินทรีย์ เป็นผลให้สามารถลดต้นทุนการผลิตได้ทั้งระบบ เพื่อให้เกษตรกรสมาชิกขายข้าวได้ราคาสูง คุณภาพดี และได้ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ โรงสีข้าวของกลุ่มเกษตรกรฯ ที่ได้รับมาตรฐาน GMP ระยะเวลาดำเนินโครงการ 8 ปี โดยโครงการนี้ยังได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ กรมการข้าว ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว และศูนย์ข้าวชุมชน จังหวัดขอนแก่น

3.2. การลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ MOU เรื่อง การสร้างความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาค้าและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าให้มีศักยภาพในการแข่งขันเพิ่มขึ้น

เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2564 ระหว่างกองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศและหน่วยงานต่างๆ จำนวน 9 หน่วยงาน ประกอบด้วย กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย สภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย สหกรณ์โคนมกำแพงแสน จำกัด และ บริษัท พรีเมียม บีฟ จำกัด

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบโดยตรงหรือโดยอ้อมจากการเปิดเสรีทางการค้าในทุกๆ กรอบการค้าเสรี (Free Trade Area : FTA) เพื่อให้เกษตรกรมีศักยภาพในการแข่งขันเพิ่มขึ้น โดยอาศัย

อำนาจหน้าที่ บทบาท ความรู้ และความเชี่ยวชาญของทุกหน่วยงานในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการดำเนินงานในกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ โดยความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เป็นประโยชน์ ตลอดจนความรู้ทางวิชาการระหว่างกัน สนับสนุนการจัดฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีต่าง ๆ ให้แก่เกษตรกร ผู้ประกอบการ บุคลากรภาครัฐ ตลอดจนการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงาน และเกษตรกรได้รับทราบเพื่อการปรับตัวในการพัฒนาภาคการเกษตรให้ยั่งยืนต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนบริหารกองทุนภาคการเกษตร
สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
โทร. 0 2561 4727

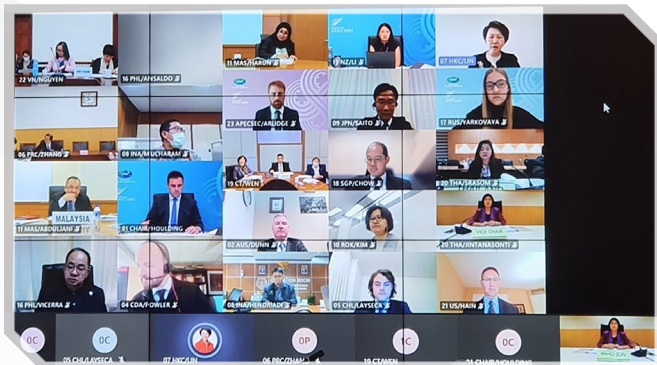
ด้านเศรษฐกิจ การเกษตรระหว่างประเทศ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร มีภารกิจรับผิดชอบด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ ในการศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำท่าทีการเจรจา รวมทั้งเป็นผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เข้าร่วมการประชุมในเวทีระหว่างประเทศในระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับนโยบายภาคเกษตร ข้อตกลง และเงื่อนไขด้านการค้าสินค้าและการลงทุนภาคเกษตร การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศด้านการเกษตร ความมั่นคงทางอาหาร และความร่วมมือทางเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศทั้งระดับทวิภาคี พหุภาคี และองค์การระหว่างประเทศ โดยในปี 2564 มีการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ ดังนี้

1. ความร่วมมือระหว่างประเทศในการศึกษาการปรับตัวของภาคเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์และธนาคารเพื่อพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank: ADB) ได้ดำเนินความร่วมมือศึกษาการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภาคเกษตร เพื่อการฟื้นตัวและความยั่งยืนในพื้นที่สูง (Climate Change Adaptation in Agriculture for Enhanced Recovery and Sustainability of Highlands) โดยมีสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (Asian Institute of Technology:AIT) เป็นที่ปรึกษาในการดำเนินงาน และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยกองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ เป็นหน่วยประสานงานหลักร่วมกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2 พื้นที่เป้าหมายจังหวัดน่าน ระยะเวลาดำเนินงาน 3 ปี (พ.ศ. 2564 - 2566) เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรประยุกต์ใช้แนวทางการเกษตรที่เท่าทันต่อสภาพภูมิอากาศ (Climate Smart Agriculture: CSA) สำหรับเป็นแนวทางการดำรงชีวิตทางเลือกใหม่ที่สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพในการประเมินความเสี่ยงของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และสาธิตแนวทาง CSA ที่คำนึงถึงความเท่าเทียมทางเพศ รวมถึงพัฒนาคุณภาพของผลผลิต และความเชื่อมโยงสู่ตลาด ตลอดจนพัฒนาศักยภาพของภาครัฐและชุมชนท้องถิ่นในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ความร่วมมือดังกล่าวได้มีพิธีเปิดเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2564 โดยมีนายเฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานในพิธีเปิด พร้อมด้วยผู้บริหารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้ทรงคุณวุฒิทั้งในประเทศและต่างประเทศ เข้าร่วม นอกจากนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับการดำเนินการโครงการการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภาคเกษตรเพื่อเพิ่มการฟื้นตัวและความยั่งยืนในพื้นที่สูง เพื่อทำหน้าที่เป็นกลไกในการกำกับดูแลและกำหนดทิศทางในการดำเนินโครงการ โดยมีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเป็นเลขานุการ ซึ่งกองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ ในฐานะฝ่ายเลขานุการ ได้จัดการประชุมคณะกรรมการฯ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

ในการจัดทำรายงานการศึกษาขั้นต้น (Inception Report) และแผนการดำเนินงานของโครงการตลอดระยะเวลาในการดำเนินการ

ในปี พ.ศ. 2564 คณะผู้เชี่ยวชาญจาก AIT ได้ลงพื้นที่ในตำบลบัวใหญ่ อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน เพื่อศึกษาข้อมูลความต้องการและสภาพความเป็นไปของพื้นที่จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่น และคัดเลือกที่ตั้งจุดสาธิตแนวทางการเกษตรที่เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

สำหรับการดำเนินการในขั้นตอนต่อไป สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในฐานะหน่วยประสานงานหลักการดำเนินความร่วมมือ จะได้กำกับติดตามการจัดทำแปลงสาธิต และการเสริมสร้างขีดความสามารถและองค์ความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่และเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมการทำเกษตรที่เท่าทันสภาพภูมิอากาศ และการผลิตที่ยั่งยืนที่ครอบคลุมตั้งแต่การพัฒนาการผลิตที่สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยคำนึงถึงคุณภาพของผลผลิต และการรองรับของตลาด ซึ่งผลที่คาดว่าจะได้จากโครงการความร่วมมือนี้ จะสามารถนำรูปแบบการทำเกษตรที่เท่าทันต่อสภาพภูมิอากาศนำไปขยายและประยุกต์ใช้ในพื้นที่สูงในภูมิภาคอื่น และสามารถใช้เป็นต้นแบบการดำเนินการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้กับประเทศเพื่อนบ้านได้อีกด้วย

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนนโยบายระหว่างประเทศเพื่อความมั่นคงทางอาหาร
กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
โทร. 0 2579 5830, 0 2579 5832

2. การขับเคลื่อนความมั่นคงอาหารจากโลกสู่ไทย

ความมั่นคงอาหารเป็นประเด็นสำคัญของโลก ที่ส่งผลกระทบต่อทุกประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทย ซึ่งคณะกรรมการความมั่นคงอาหารโลก (Committee on World Food Security หรือ CFS) ภายใต้องค์การอาหารและเกษตรและสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nations: FAO) ได้เห็นถึงความสำคัญของประเด็นดังกล่าว รวมถึงความท้าทายของสถานการณ์ปัจจุบันที่ส่งผลกระทบต่อ เช่น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเพิ่มขึ้นของประชากรโลก การเพิ่มขึ้นของเขตเมือง ทำให้คณะกรรมการความมั่นคงอาหารโลก ต้องมีการหารือร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับประเด็นความมั่นคงอาหารโลกและโภชนาการอย่างสม่ำเสมอ เพื่อศึกษา พัฒนา และรับรองข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและแนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับประเด็นด้านความมั่นคงทางอาหาร ในการประชุมคณะกรรมการความมั่นคงอาหารโลกเป็นประจำปีของทุกปี ในเดือนตุลาคม ณ สำนักงานใหญ่ FAO กรุงโรม ประเทศอิตาลี

สำหรับในปี 2564 มีการประชุมคณะกรรมการอาหารโลก จำนวน 3 ครั้ง ผ่านระบบการประชุมทางไกล โดยกองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมกับสำนักงานที่ปรึกษาการเกษตรต่างประเทศ ประจำกรุงโรม ประเทศอิตาลี เป็นผู้แทนประเทศไทย เข้าร่วมการประชุม เพื่อพิจารณาหัวข้อสำคัญ ประกอบด้วย 1) นโยบายแนวทางปฏิบัติด้านระบบอาหารและโภชนาการ (the CFS Voluntary guidelines on food systems and nutrition: VGFSyN) ซึ่งจะ เป็นเอกสารอ้างอิงในการให้แนวทางการดำเนินงานด้านนโยบาย การลงทุน และการจัดการทางสถาบันที่เหมาะสมแก่ภาครัฐ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ เพื่อแก้ไขปัญหาภาวะทุพโภชนาการในทุกรูปแบบ และจะเป็นแนวทางสำคัญที่จะมุ่งไปสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) และเป็นวาระสำคัญในการประชุม UN Food Systems Summit 2021 2) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายว่าด้วยแนวทางการเกษตรเชิงนิเวศน์และนวัตกรรมอื่นทางการเกษตร (Policy Recommendations Agroecological and Other Innovative Approaches) สำหรับปรับเปลี่ยน

ระบบอาหารและการเกษตรให้มีความยั่งยืนเพื่อส่งเสริมความมั่นคงอาหารและโภชนาการ โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบและผู้แทนไทยได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการปรับเปลี่ยนระบบอาหารไปสู่ความยั่งยืน โดยตระหนักถึงศักยภาพของเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการเพิ่มผลผลิตและรายได้ของเกษตรกร และความจำเป็นในการสร้างเครื่องมือที่เป็นนวัตกรรมใหม่ในราคาที่เข้าถึงได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกรรายย่อย ผู้หญิง และเยาวชน และ 3) แนวทางที่จะนำแนวทางปฏิบัติด้านระบบอาหารและโภชนาการ (VGFSyN) ที่แต่ละประเทศจะนำไปประยุกต์ใช้อย่างเป็นทางการ

ในขณะเดียวกัน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในฐานะหน่วยงานกำกับดูแลการผลิตสินค้าเกษตร ได้ให้ความสำคัญกับความมั่นคงด้านอาหาร โดยร่วมผลักดันขับเคลื่อนการดำเนินงานผ่านกลไกทั้งในระดับชาติและระดับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อาทิ คณะกรรมการขับเคลื่อนด้านความมั่นคงอาหาร ตลอดห่วงโซ่ ในการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนด้านความมั่นคงอาหารตลอดห่วงโซ่ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามกรอบยุทธศาสตร์การจัดการด้านอาหารของประเทศไทย รวมถึงจัดทำแผนและผลักดันการดำเนินงานด้านความมั่นคงอาหารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผ่านคณะกรรมการจัดทำแผนเพื่อการบริหารความมั่นคงทางด้านอาหาร โดยมีแผนปฏิบัติการด้านความมั่นคงทางอาหาร ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2563 - 2565) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นแผนขับเคลื่อนการดำเนินงาน และในช่วงปี 2564 ได้มีการยกร่างแผนปฏิบัติการด้านการจัดการด้านอาหาร พ.ศ. 2566 - 2570 ที่มียุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงอาหาร เป็น 1 ในยุทธศาสตร์สำคัญภายใต้แผนฯ เสนอคณะกรรมการอาหารแห่งชาติ เพื่อเป็นกรอบแนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านความมั่นคงอาหารในระยะต่อไป ซึ่งมีกองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ ในการติดตามการขับเคลื่อนฯ

นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำปฏิทินผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัดเพื่อการบริหารจัดการความมั่นคงอาหารและโภชนาการ (Provincial Crop Calendar) เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผน

เรื่องความมั่นคงอาหารและส่งเสริมเศรษฐกิจในชุมชนและท้องถิ่น โดยใช้กลไกการขับเคลื่อนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่ก้นกรองข้อมูลปฏิทินฯ และนำข้อมูลปฏิทินไปใช้ประโยชน์ด้วยการนำข้อมูลปริมาณผลผลิตสินค้าเกษตรที่ออกสู่ตลาดในแต่ละช่วงเวลาตลอดปีปฏิทิน ใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำแผนสำรองอาหารระดับจังหวัด การวิเคราะห์และประเมินผลกระทบของสถานการณ์ภัยแล้งที่อาจส่งต่อปริมาณผลผลิตในพื้นที่ และวิเคราะห์ความเพียงพอของอาหาร เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนในสถานการณ์ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ตลอดจนยังเป็นเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาในมิติต่างๆ ได้อย่างหลากหลาย รวมถึงเป็นการกระตุ้นการใช้ทรัพยากรการผลิต ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งด้านบุคลากร อุปกรณ์ เครื่องมือและวัสดุ อุปกรณ์ และการบริหารจัดการ

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนองค์กรและยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศ
กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
โทร. 0 2579 5830, 0 2579 5832

3. ความตกลงการค้าเสรีฉบับล่าสุดของไทย : RCEP (Regional Comprehensive Economic Partnership : RCEP)

การจัดทำความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreement: FTA) ของไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาตลาดส่งออกเดิมและขยายตลาดส่งออกใหม่ โดยการลดอุปสรรคทางการค้าระหว่างกัน ทั้งมาตรการด้านภาษี มาตรการที่ไม่มีภาษี รวมไปถึงอุปสรรคทางการค้าอื่น โดยองค์ประกอบของคณะเจรจาไทย มีกระทรวงพาณิชย์เป็นหัวหน้าคณะเจรจา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมเป็นคณะเจรจา โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีบทบาทในการจัดทำทำการเจรจาสินค้าเกษตรและร่วมอยู่ในคณะเจรจาด้านการค้าสินค้า โดยการสนับสนุนวิเคราะห์ข้อมูลสินค้าเกษตร ผลกระทบเชิงบวกและลบ เพื่อเสนอแนะแนวทางการรองรับ ประกอบการให้ข้อคิดเห็นในการจัดทำทำการเจรจา ซึ่งปัจจุบัน ไทยมีความตกลงการค้าเสรี

ทั้งหมด 14 ฉบับ กับ 18 คู่เจรจา โดยความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค หรือ RCEP เป็น FTA ฉบับล่าสุดของไทย ที่ได้มีการลงนามในความตกลง เมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2563 และมีผลใช้บังคับอย่างเป็นทางการ ในวันที่ 1 มกราคม 2565 ทั้งนี้การวิเคราะห์ความตกลงดังกล่าว มีรายละเอียดสรุปดังนี้

ความตกลง RCEP เป็น FTA ฉบับที่ใหญ่ที่สุดในโลก เริ่มเจรจาอย่างเป็นทางการในปี 2556 มีสมาชิก 15 ประเทศ ได้แก่ สมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ (กัมพูชา บรูไนดารุสซาลาม อินโดนีเซีย สปป. ลาว มาเลเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ เวียดนาม และไทย) ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ครอบคลุมประชากรถึง 2,300 ล้านคน (30.2% ของประชากรโลก) มี GDP รวมมูลค่า 28.5 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ (33.6% ของ GDP โลก) และมูลค่าการค้ารวม 10.7 ล้านล้านเหรียญสหรัฐ (30.3% ของมูลค่าการค้าของโลก) ซึ่งผลการจัดทำความตกลง RCEP ช่วยเพิ่มโอกาสในการส่งออกสินค้าที่มีศักยภาพของไทย โดยจีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ ได้ลดและยกเลิกภาษีศุลกากรให้กับสินค้าไทยเพิ่มเติม จาก FTA ที่มีอยู่ อาทิ ผลไม้สดและแปรรูป สินค้าประมง น้ำมัน แป้งมันสำปะหลัง รถยนต์และส่วนประกอบ พลาสติก เคมีภัณฑ์ เพิ่มโอกาสในการขยายห่วงโซ่อุปทานในภูมิภาค โดยผู้ประกอบการมีทางเลือกใช้ แหล่งวัตถุดิบที่หลากหลายมากขึ้น สามารถนำวัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิดภายใต้ RCEP มาสะสมถิ่นกำเนิด สินค้าต่อได้ และความตกลง RCEP ยังเป็น FTA ฉบับแรกที่กำหนดเกณฑ์ถิ่นกำเนิดเฉพาะรายสินค้า (Product Specific Rules: PSRs) กับสินค้าทุกรายการ ทำให้มีความสอดคล้องกับความต้องการวัตถุดิบ และกระบวนการผลิตของสินค้ามากขึ้น เพิ่มโอกาสภาคบริการและการลงทุนของไทย โดย RCEP ได้ลด/

ยกเลิกกฎระเบียบและมาตรการที่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนของภาคบริการหรือการลงทุนที่ไม่ใช่ภาคบริการ ทำให้มีความโปร่งใส และไม่ใช่อุปสรรคต่อการลงทุนเกินจำเป็น ตลอดจนการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน อาทิ ลดความซ้ำซ้อนเรื่องกฎถิ่นกำเนิดสินค้า การปรับประสานกฎระเบียบและมาตรการทางการค้า นอกจากนี้ ยังมี การพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างสมาชิก เพื่อยกระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจของสมาชิก RCEP ให้มีความใกล้เคียงกันมากขึ้น

ในปี 2564 (มกราคม - พฤศจิกายน 2564) การค้าของไทยกับสมาชิก RCEP มีมูลค่ารวม 2.96 แสนล้านเหรียญสหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 60 ของมูลค่าการค้ารวมของไทย โดยไทยส่งออกไปยังสมาชิก RCEP มูลค่า 1.40 แสนล้านเหรียญสหรัฐ สำหรับสินค้าเกษตรส่งออกที่สำคัญของไทย อาทิ ทูเรียน ยางพาราธรรมชาติ เนื้อไก่และผลิตภัณฑ์ เครื่องดื่มไม่มีแอลกอฮอล์ มันสำปะหลัง และผลิตภัณฑ์ และไทยนำเข้าจากสมาชิก RCEP มูลค่า 1.56 แสนล้านเหรียญสหรัฐ สำหรับสินค้าเกษตรนำเข้าที่สำคัญของไทย อาทิ อาหารปรุงแต่งอื่นๆ (เช่น เต้าหู้) ข้าวโพด มันสำปะหลัง ข้าวสาลี และ เมสลินอื่นๆ บุหรี่ ซึ่งการดำเนินงานต่อไป ทั้งภาคเอกชนไทยและภาครัฐ จะต้องเร่งดำเนินการเตรียมตัวและปรับตัวเพื่อให้เข้ากับข้อตกลงการค้าการลงทุนใหม่ โดยเฉพาะการเร่งศึกษากฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนเศรษฐกิจเกษตรการค้าเสรี
กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
โทร. 0 2579 5830, 0 2579 5832

ด้านติดตามและ ประเมินผลการพัฒนาการเกษตร

บทบาทสำคัญอีกหนึ่งภารกิจของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นงานด้านการติดตามและประเมินผล ที่สะท้อนผลจากการดำเนินงาน ตามนโยบาย มาตรการ แผนงาน โครงการที่สำคัญของกระทรวงเกษตร และสหกรณ์ และโครงการภายใต้แผนงานฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รวมถึงโครงการตามมติคณะรัฐมนตรี เพื่อส่งต่อข้อมูลผลการติดตามและประเมินผล ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานนโยบาย มาตรการ แผนงาน โครงการที่สำคัญต่าง ๆ ต่อผู้บริหารในการกำหนดแนวทางนโยบายการ พัฒนาการเกษตร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง และวางแผนการดำเนินงาน ตลอดปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สำนักงาน เศรษฐกิจการเกษตร ได้ดำเนินการติดตามและประเมินผลโครงการที่สำคัญ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และโครงการภายใต้แผนงานฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่สำคัญ อาทิ

1. การติดตาม

ซึ่งเป็นกระบวนการสนับสนุนให้การขับเคลื่อนโครงการหรือแผนงานที่สำคัญในช่วงระหว่างกำลังดำเนินการให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือแผนงานนั้น ๆ โดยนำระบบการติดตามประเมินผลโครงการเชิงนโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มาใช้ในการติดตามผลความก้าวหน้าในภาพรวม ร่วมกับการติดตามผลเชิงลึกในระดับพื้นที่ โดยได้มีการจัดทำรายงาน เสนอผู้บริหารรวม 4 ครั้ง และเผยแพร่ผลการติดตามผ่านช่องทางต่าง ๆ ทั้งเว็บไซต์ เฟสบุ๊กของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รวมถึงข่าวสารผ่านสื่อมวลชน สรุปผลโดยสังเขป ดังนี้

1.1 แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก

มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชุมชนและเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำของรายได้ พัฒนาศักยภาพผู้มีรายได้น้อยให้เข้าถึงทรัพยากร ปัจจัยการผลิต ส่งเสริมพัฒนาอาชีพ ความเข้มแข็งของกลุ่มและผลิตภัณฑ์ชุมชน พัฒนาระบบบริหารจัดการตลาด มีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม และสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ร่วมดำเนินการรวม 6 กระทรวง 1 หน่วยงาน งบประมาณทั้งสิ้น 2,092.5879 ล้านบาท โดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าภาพหลักในการจัดทำแผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก และเป็นหน่วยรับงบประมาณสำหรับติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการภายใต้แผนงานฯ

ผลการดำเนินงานในภาพรวม ณ วันที่ 30 กันยายน 2564 มีผลการเบิกจ่าย 1,454.10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 69.49 หรือมีประสิทธิภาพในระดับมาก ที่ค่าคะแนน 3.96 (คะแนนเต็ม 5 คะแนน) การปรับตัวของหน่วยงานและกลุ่มเป้าหมายภายใต้สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีการนำเทคโนโลยีและการสื่อสารออนไลน์เข้ามาประยุกต์ใช้ ส่งผลให้การดำเนินงานมีค่าดัชนีความสำเร็จ

อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 104.86 สามารถพัฒนาศักยภาพประชาชนกลุ่มเป้าหมาย (ต้นทาง) ให้เข้าถึงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต จัดที่ดินทำกิน ให้กับเกษตรกรและผู้ไ้ไรที่ดินทำกิน 203,831 ราย (ร้อยละ 101.92) ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพแก่กลุ่มเป้าหมาย 194,865 ราย (ร้อยละ 102.56) พัฒนาผลิตภัณฑ์และการให้บริการชุมชน (กลางทาง) แก่สถาบันหรือวิสาหกิจชุมชนได้ 1,779 กลุ่ม (ร้อยละ 104.65) ผู้ประกอบการชุมชน 22,163 ราย (ร้อยละ 105.54) ผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชนพัฒนา 2,237 ผลิตภัณฑ์ (ร้อยละ 48.63) และพัฒนาระบบบริหารจัดการและกลไกการตลาด (ปลายทาง) และพัฒนาผู้ประกอบการชุมชนด้านการบริหารจัดการ และการตลาด 9,411 ราย (ร้อยละ 87.22)

ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น มีเกษตรกรร้อยละ 78 ได้รับสิทธิ์เข้าทำประโยชน์ในที่ดิน ซึ่งส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์ในการทำเกษตร มีรายได้เพิ่มขึ้นจากการประกอบอาชีพในพื้นที่ที่ได้รับเอกสารสิทธิ์เฉลี่ย 14,128 บาทต่อปี สถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ผู้ประกอบการ มีรายได้เฉลี่ย 23,334 บาทต่อรายต่อเดือน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 19.29 รวมทั้งมียอดจำหน่ายสินค้าชุมชนภายใต้ตลาดเกษตรกร เฉลี่ย 12,395 บาทต่อเดือน ในภาพรวมก่อให้เกิดความพึงพอใจทั้งต่อเจ้าหน้าที่และเกษตรกรอยู่ในระดับมาก ที่ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.06 (คะแนนเต็ม 5)

ทั้งนี้ ผลการติดตามได้สะท้อนให้ผู้บริหารและหน่วยงาน รับทราบผลการดำเนินงาน และมีแนวทางในการวางแผนการจัดทำโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก ในปี 2565 ซึ่งต้องมีการบริหารจัดการและปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินกิจกรรมเพื่อรองรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งในปี 2564 หน่วยงานและกลุ่มเป้าหมาย มีการปรับตัวนำเทคโนโลยีการสื่อสารออนไลน์ มาใช้ในการส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ ขณะเดียวกันเกษตรกรเกิดกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยี เข้าถึงสื่อออนไลน์ได้ระดับหนึ่ง เป็นผลดีต่อภาครัฐในการประหยัดงบประมาณ และเกษตรกรสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ในส่วนของการบริหารจัดการ ต้องเน้นการชี้แจงทำความเข้าใจระหว่างหน่วยงานในส่วนกลางกับหน่วยงานผู้ปฏิบัติในพื้นที่ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน การคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการควรเน้นกลุ่มเป้าหมายที่มีความตั้งใจ และมีเวลาในการเข้าร่วม และกลุ่มผู้สูงอายุควรแบ่งเป็นกลุ่มย่อยในการเข้าร่วมกิจกรรม

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนประเมินผลแผนพัฒนาการเกษตร
ศูนย์ประเมินผล
โทร. 0 2579 0507

1.2 โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ ได้ทรงเล็งเห็นถึงสภาพปัญหาความเป็นอยู่ที่ยากจนของราษฎร ความเสื่อมโทรมของแหล่งน้ำ ที่ดินทำกิน ขาดความรู้ในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า จึงทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านแหล่งน้ำ ด้านการเกษตร ด้านการพัฒนาอาชีพ พร้อมทั้งได้พระราชทานแนวทางการดำเนินงานให้หน่วยงานต่าง ๆ นำไปวางแผน ปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาให้กับราษฎรผู้ประสบความทุกข์ยาก ด้อยโอกาส และยากจนตามภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ ซึ่งโครงการพระราชดำริเกือบทั้งหมดมีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นหน่วยงานหนึ่งในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ร่วมดำเนินงาน ในภารกิจการติดตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและโครงการที่มีการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นโครงการพัฒนาด้านการเกษตร ด้านแหล่งน้ำ ด้านการพัฒนาอาชีพ โครงการบูรณาการ และโครงการพัฒนาด้านอื่นๆ ในปี 2564 รวม 18 โครงการ ซึ่ง อาทิ โครงการอ่างเก็บน้ำนฤปดินทรจินดาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปราจีนบุรี โครงการศูนย์พัฒนาการเกษตรภูสิงห์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดศรีสะเกษ โครงการพัฒนาพื้นที่

บริเวณหนองอ้ออันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดยโสธร โครงการร่วมพัฒนาพื้นที่กองบัญชาการ ตำรวจตระเวนชายแดนเพื่อดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พื้นที่ค่ายนเรศวร อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี และโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการติดตามในภาพรวม พบว่า มีเกษตรกรได้รับการอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ และส่งเสริมอาชีพ ในปี 2564 รวม 11,688 ราย ได้รับการสนับสนุนพันธุ์สัตว์ 10,574 ตัว พันธุ์สัตว์น้ำ 9,908,500 ตัว รวมทั้งจัดให้บริการคลินิกเกษตรกรเคลื่อนที่แก่เกษตรกร 144,527 ราย โดยเกษตรกรร้อยละ 85 นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ ในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการประกอบอาชีพทางการเกษตร เช่น การปลูกพืชผัก เลี้ยงสัตว์ ไร่พริกในครัวเรือน เป็นต้น ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทาง เศรษฐกิจครัวเรือน ร้อยละ 56 มีรายจ่ายในครัวเรือนลดลงจากการนำผลผลิตที่ได้รับมาบริโภค ในครัวเรือนเฉลี่ย 9,969 บาทต่อปี และมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลผลิตภายในฟาร์มเฉลี่ย 11,028 บาทต่อปี นอกจากนี้ เกษตรกรที่นำความรู้ไปปรับใช้ร้อยละ 72 มีสภาพแวดล้อมภายใน แปลงเกษตรเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น เช่น มีสิ่งมีชีวิตในดิน (ไส้เดือน) เพิ่มขึ้น ดินร่วนซุยดีขึ้น

ทั้งนี้ ผลการติดตามได้จัดทำรายงานเสนอผู้บริหาร เพื่อทราบผลการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ ที่หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรในพื้นที่โครงการภาย หลังนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ นอกจากนี้ ได้นำส่งข้อมูลผลการติดตามให้กอง ประสานงานโครงการพระราชดำริ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูล และรายงานผลการ ติดตามต่อคณะกรรมการขับเคลื่อน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ศูนย์ประเมินผล
โทร. 0 2579 8267

2. การประเมินผล

เป็นกระบวนการตัดสินคุณค่าของแผนงาน/โครงการ โดยเป็นการดำเนินการระหว่าง และหลังสิ้นสุดการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการ เพื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐาน และสรุปผลสำเร็จหรือการบรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีจุดมุ่งหมายใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารในการพิจารณาปรับปรุงหรือยุติการดำเนินงาน สรุปผลโดยสังเขป ดังนี้

2.1 โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด

เป็นโครงการภายใต้แผนงาน/โครงการ พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ภายใต้กรอบวงเงิน 4 แสนล้านบาท ตาม พ.ร.ก. กู้เงินฯ 1 ล้านล้านบาท (รอบที่ 1) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2563 อนุมัติโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและลดต้นทุนการผลิตให้กับเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกร โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม รวมทั้งเครือข่ายความร่วมมือจากภาคส่วนต่าง ๆ ในการร่วมกันบริหารจัดการให้เกิดประสิทธิภาพ และยกระดับการผลิตไปสู่สินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง มีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นหน่วยงานหลัก บูรณาการร่วมกับหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้รับมอบหมายให้ประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

การประเมินผลในปี 2564 เป็นการประเมินผลระหว่างการดำเนินงานโครงการครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศที่ 70 จังหวัด มีกลุ่มแปลงใหญ่สามารถดำเนินการได้ตามแผน 3,377 แปลง

พื้นที่ 4,180,180 ไร่ เกษตรกร 215,147 ราย และสนับสนุนเงินอุดหนุนแก่เกษตรกรเพื่อจัดซื้อเครื่องจักรกลทางการเกษตร เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ สำหรับใช้ในแปลงใหญ่ 9,304.4701 ล้านบาท ผลการประเมินโดยใช้เกณฑ์ประเมินผลของ OECD ใน 3 ด้าน ได้คะแนนรวมเท่ากับ 95.69 (จาก 100 คะแนน) พบว่า โครงการจัดอยู่เกรด A เป็นโครงการที่มีความโดดเด่น โดยในด้านที่ 1 ความสอดคล้อง (Relevance) มีโครงการสอดคล้องกับนโยบาย/แผนยุทธศาสตร์ชาติ และสอดคล้องกับสถานการณ์กลุ่มเป้าหมายในการต่อยอดการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ด้านที่ 2 ประสิทธิภาพ (Effectiveness) กลุ่มแปลงใหญ่ดำเนินการได้ตามแผน จำนวน 3,377 แปลง (จาก 3,381 แปลง) จัดซื้อเครื่องจักรกลทางการเกษตร เครื่องมือ/อุปกรณ์ ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากขึ้นไปที่ร้อยละ 91.22 เนื่องจากการสนับสนุนตามความต้องการของกลุ่มอย่างแท้จริง ส่งผลให้กลุ่มพัฒนาไปสู่ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร เกษตรกรมีค่าใช้จ่ายการผลิตที่ลดลงร้อยละ 91.87 อาทิ กลุ่มสินค้าข้าว ลดลง 143 บาทต่อไร่ กลุ่มพืชไร่ ลดลง 297 บาทต่อไร่ กลุ่มไม้ยืนต้น ลดลง 165 บาทต่อไร่ กลุ่มพืชผัก/สมุนไพร ลดลง 320 บาทต่อไร่ กลุ่มหม่อนไหม ลดลง 242 บาทต่อไร่ กลุ่มประมง ลดลง 5,133 บาทต่อไร่ เป็นต้น ด้านการตลาด กลุ่มแปลงใหญ่ร้อยละ 79.95 มีการเชื่อมโยง เช่น โรงสี ตลาด Modern Trade บริษัท/ห้างร้าน พ่อค้าในท้องถิ่น เป็นต้น สำหรับด้านที่ 3 ประสิทธิภาพ (Efficiency) พิจารณาจากงบประมาณ กลุ่มแปลงใหญ่ได้รับงบประมาณ ทุกแปลงรวม 9,363.4066 ล้านบาท มีผลการเบิกจ่าย (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2564) จำนวน 9,304.4701 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 99.37 ด้านระยะเวลา ขั้นตอนการดำเนินงาน ตั้งแต่การทบทวนรายละเอียดโครงการ จนถึงขั้นตอนการจัดทำรายงานการใช้จ่ายงบประมาณและได้รับการตรวจเอกสารทางบัญชี ดำเนินการทันตามระยะเวลาทั้งหมด

สำหรับผลการประเมินโครงการยกระดับแปลงใหญ่ฯ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้มีการรายงานผลการประเมินผลต่อคณะกรรมการโครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด ผู้บริหาร และสำนักงานบริหารหนี้สิน ให้รับทราบผลการประเมิน อุปสรรคระหว่างการดำเนินงาน รวมทั้งได้แจ้งผลให้กรมส่งเสริมการเกษตร ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบหลัก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ ทั้งในเรื่องการปรับปรุงคู่มือการดำเนินงานให้ความครอบคลุมและมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลเพื่อรองรับมาตรการหรือโครงการต่าง ๆ ที่จะต่อยอด เพื่อใช้ในการจัดทำโครงการยกระดับแปลงใหญ่ฯ ตามแผนการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมจากผลกระทบของไวรัสโควิด-19 ในระยะที่ 2 ต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนประเมินผลการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานและศักยภาพการทางการเกษตร
ศูนย์ประเมินผล
โทร. 0 2579 0555

2.2 โครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่

เป็นโครงการภายใต้แผนงาน/โครงการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ภายใต้กรอบวงเงิน 4 แสนล้านบาท ตาม พ.ร.ก. กู้เงินฯ 1 ล้านล้านบาท (รอบที่ 1) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2563 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และน้อมนำหลักทฤษฎีใหม่และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยการพัฒนาพื้นที่จุดเรียนรู้ ในรูปแบบ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่ เพื่อเพิ่มพื้นที่เก็บกักน้ำสำหรับทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ และฟื้นฟูภาคการเกษตร ภายหลังจากแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 บูรณาการการดำเนินงานร่วมกันโดยมีสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกับหน่วยงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวม 6 หน่วยงาน และกำหนดให้สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ประเมินผลระหว่างการดำเนินงานโครงการ

การดำเนินงาน มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 27,117 ราย พัฒนาพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่ 97,328 ไร่ สามารถเพิ่มพื้นที่เก็บกักน้ำได้ 68.3205 ล้านลูกบาศก์เมตร และเกิดการจ้างงานในพื้นที่ 13,529 ราย

ผลการประเมิน พบว่า ด้านการใช้พื้นที่ เกษตรกรมีการปรับสัดส่วนการใช้พื้นที่แหล่งน้ำ : พื้นที่ปลูกข้าว : พื้นที่ปลูกพืช : พื้นที่อยู่อาศัย และเลี้ยงสัตว์ 31 : 28 : 30 : 11 เป็นไปตามสัดส่วนของการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ ด้านการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ เกษตรกรร้อยละ 97.47 มีการนำความรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ไปใช้ประโยชน์ในการทำกิจกรรมในแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ เกิดรายได้จากการจำหน่าย ผลผลิต 2,300.08 บาทต่อครัวเรือน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 33.62 มีผลตอบแทนสุทธิเพิ่มขึ้น 1,793.78 บาทต่อครัวเรือน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 33.45 สามารถพึ่งพาตนเอง ลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และลดต้นทุนการผลิต โดยการบริโภคผลผลิตของตนเอง 1,456.18 บาทต่อครัวเรือน และใช้ปัจจัยการผลิตของตนเอง 1,563.88 บาทต่อครัวเรือน ตามลำดับ ในภาพรวมของโครงการก่อให้เกิดผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ 6,546 ล้านบาท หรือสร้างเงินหมุนเวียน 2.47 เท่า เกษตรกรเกิดการรวมกลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ต้นแบบ 106 กลุ่ม ด้านความยั่งยืนของโครงการ เกษตรกร ร้อยละ 65.66 จะทำต่อ

ในรูปแบบเกษตรผสมผสาน และเกษตรกร ร้อยละ 42.50 ได้ขยายผลการทำเกษตรทฤษฎีใหม่
สู่เกษตรกรรายอื่น

สำหรับผลการประเมินโครงการฯ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรได้มีการรายงาน
ผลการประเมินผล ต่อคณะอนุกรรมการติดตามโครงการภายใต้แผนงานสร้างความเข้มแข็ง
แก่เศรษฐกิจฐานราก สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานบริหารหนี้สิน
รวมทั้งได้แจ้งผลให้สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะหน่วยงานรับผิดชอบหลัก
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ ปรับกระบวนการจัดทำโครงการ
การกำหนดกิจกรรมและแผนงานพร้อมกัน การกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ ระบบการคัดเลือก
เกษตรกร หลักเกณฑ์ให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่และมีความยืดหยุ่นผลักดันผู้รับจ้างงานสู่การ
เป็นเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) การพัฒนาด้านการรวมกลุ่ม การตลาด และการพัฒนา
อาชีพของเกษตรกร และผลักดันการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และเป็น
ฐานข้อมูลในการจัดทำโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ ตามแผนการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมจากผลกระทบ
ของไวรัสโควิด-19 ในระยะที่ 2 ต่อไป

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ศูนย์ประเมินผล
โทร. 0 2579 8267

2.3 โครงการส่งเสริมเกษตรกรยุคใหม่ (5 ประสา สืบสานเกษตรยุคใหม่ ทั่วไทยในหลวง) กรณีศึกษา : เกษตรกรกลุ่ม A ปี 2560

เป็นโครงการที่ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2560 จนถึงปี 2564 โดยส่งเสริมให้เกษตรกรที่มีความสมัครใจได้น้อมนำหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอย่างเหมาะสม ให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่และตามภูมิสังคมของแต่ละพื้นที่ มุ่งหวังพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ในการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ อันเกิดจากการพัฒนาศักยภาพของตนเอง ครอบครัว และชุมชน โดยการสร้างอาชีพอย่างเหมาะสมกับทรัพยากรและปัจจัยการผลิตที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า ซึ่งการดำเนินงานมีการประเมินศักยภาพเกษตรกรและจัดกลุ่มเกษตรกร โดยพิจารณาจากข้อมูลแหล่งน้ำ ที่ดิน แรงงาน และพฤติกรรมของเกษตรกร เข้าร่วมโครงการฯ แบ่งกลุ่มเกษตรกรเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม A คือ เกษตรกรที่สามารถพัฒนาตนเองสู่เกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 และสามารถเป็นต้นแบบได้ กลุ่ม B คือ เกษตรกรที่มีแนวโน้มจะประสบผลสำเร็จในเกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 และเป็นเกษตรกรที่ต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มเติมให้สามารถเป็นเกษตรกรทฤษฎีใหม่ และ กลุ่ม C คือ เกษตรกรที่ยังขาดศักยภาพในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ขั้นที่ 1 และเป็นเกษตรกรที่ต้องได้รับการพัฒนาเต็มรูปแบบเพื่อให้เกิดการพึ่งพาตนเอง มีเป้าหมายเกษตรกร 70,000 รายต่อปี สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้ดำเนินการติดตามประเมินผลโครงการมาอย่างต่อเนื่อง

สำหรับในปี 2564 ผลการประเมินผลเกษตรกรกลุ่ม A ซึ่งเป็นกลุ่มต้นแบบในการขยายผลเกษตรทฤษฎีใหม่ หลังจากทีเกษตรกรได้นำองค์ความรู้ และปัจจัยการผลิตทั้งพันธุ์พืช ปศุสัตว์ และประมงไปปรับใช้ ส่งผลให้เกษตรกรสามารถพึ่งพาตนเองได้ และดำเนินกิจกรรมทางการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยเกษตรกรร้อยละ 82.55 มีการขยายองค์ความรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ การทำเกษตรแบบผสมผสาน ฯลฯ ไปยังเกษตรกรรายอื่น ๆ โดยการทำกิจกรรมในแปลงเกษตรกรร้อยละ 76 จะเน้นผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือนเป็นหลัก ส่วนที่เหลือจึงนำไปจำหน่าย แบ่งปัน เก็บไว้ทำพันธุ์ แปรรูป และใช้ปัจจัยการผลิตของตนเองแทน มีรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตในแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ของเกษตรกรเพิ่มขึ้น เฉลี่ยปีละ 7,024 บาทต่อครัวเรือน มีรายจ่ายลดลงจากการบริโภค

ในครัวเรือน การใช้ปัจจัย การผลิตของตนเอง การนำวัสดุเหลือทิ้งมาปรับใช้จากเศษใบไม้ กิ่งไม้ และมูลสัตว์ต่าง ๆ นำมาทำเป็นปุ๋ยหมัก น้ำหมัก ชีวภาพ เฉลี่ยปีละ 3,692 บาทต่อครัวเรือน ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น อาทิ ค่าบุหรี ค่าเครื่องตีมแอลกอฮอล์ การพนันเสี่ยงโชค เฉลี่ย 5,207 บาทต่อครัวเรือนต่อปี อย่างไรก็ตาม พบว่า เกษตรกรยังคงประสบปัญหาด้านแหล่งน้ำอยู่ เนื่องจากแหล่งน้ำมีขนาดเล็กและไม่สามารถเก็บกักน้ำได้ และเกษตรกรส่วนใหญ่ทำการเกษตรแบบพึ่งพาตนเองเป็นหลัก ต่างคนต่างทำภายในครัวเรือน มีเพียงบางส่วนที่มีการรวมกลุ่ม และสร้างเครือข่ายเป็นวิสาหกิจชุมชน

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ศูนย์ประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ศูนย์ประเมินผล
โทร. 0 2579 8267

2.4 แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2560 - 2565

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2560 - 2564 เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2560 เป็นต้นมา การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ได้ดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์ดังกล่าว จนมาถึงปี 2562 ได้มีการทบทวนปรับปรุงแนวทางการพัฒนาและกรอบเวลาให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 นำมาสู่ “แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2560 - 2565” โดยมีวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยเป็นผู้นำเกษตรอินทรีย์ในภูมิภาคอาเซียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ภายใน ปี 2565” พร้อมทั้งผลักดันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ไปใช้เป็นกรอบในการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์ไปสู่การปฏิบัติ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้มีการติดตามประเมินผลมาอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2564 เป็นการประเมินผลแผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ฯ

ผลการพัฒนาการผลิตและการบริหารจัดการเกษตรอินทรีย์ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านเกษตรอินทรีย์ พ.ศ. 2560 - 2565 ซึ่งกำหนดเป้าหมายให้มีพื้นที่เกษตรอินทรีย์ 1.30 ล้านไร่ และเกษตรกรทำการผลิตในรูปแบบเกษตรอินทรีย์ 80,000 ราย เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานของแผนฯ ในปี 2565 พบว่า นับตั้งแต่ปี 2560 - 2563 หลังการดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่เกษตรอินทรีย์รวม 679,483 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 52.00 ของเป้าหมาย และมีเกษตรกรที่ทำการผลิตแบบเกษตรอินทรีย์รวม 57,726 ราย คิดเป็นร้อยละ 72.16 ของเป้าหมาย

ผลการประเมิน การนำความรู้ไปปรับใช้ประโยชน์ เกษตรกรร้อยละ 82.87 นำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับพื้นที่และกิจกรรมการเกษตร ในส่วนของการได้รับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ เกษตรกรยื่นขอการรับรองร้อยละ 62.76 ในจำนวนนี้ได้รับการรับรอง ร้อยละ 80.57 ด้านการยอมรับหรือความเชื่อมั่นต่อมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ประเทศไทย Organic Thailand ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีความเชื่อมั่นในระดับมากที่สุด ด้วยคะแนนเฉลี่ย 4.88 และผู้บริโภคเชื่อมั่นต่อมาตรฐานในระดับมาก ด้วยคะแนนเฉลี่ย 4.16

ด้านรายได้และมูลค่าสินค้าเกษตรอินทรีย์ จากการผลิตในปี 2563 ในระบบอินทรีย์ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ปี 2561 หรือทำเกษตรอินทรีย์ต่อเนื่องมาแล้ว 3 ปี กรณีเกษตรกรผู้ปลูกข้าวอินทรีย์ (ข้าวขาวดอกมะลิ 105) ได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ มีค่าใช้จ่ายในการผลิต 2,369.70 บาทต่อไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 406.52 กิโลกรัมต่อไร่ คิดเป็นรายได้สุทธิที่ได้รับเฉลี่ย 2,768.71 บาทต่อไร่ โดยจำหน่ายในราคาเฉลี่ย 12,640 บาทต่อตัน สูงกว่าราคาข้าวที่ผลิตแบบทั่วไปตันละ 1,500 - 2,000 บาท กรณีเกษตรกรที่มีการเลี้ยงปลาอินทรีย์ เป็นการเลี้ยงควบคู่ไปกับการผลิตข้าวอินทรีย์ โดยนำปลายข้าว รำข้าว และฟางข้าวอินทรีย์มาหมักเป็นอาหารปลา มีการเลี้ยงเฉลี่ย 4,000 ตัวต่อไร่ ขนาดปลาที่จับเฉลี่ย 460 กรัมต่อตัว ผลผลิตที่ได้อรวม 748.11 กิโลกรัมต่อไร่ ราคาจำหน่ายกิโลกรัมละ 61.44 บาท มีรายได้สุทธิเฉลี่ยปีละ 35,349.97 บาทต่อไร่ และกรณีเกษตรกรที่มีการเลี้ยงไก่ไข่อินทรีย์ ที่ได้รับการสนับสนุนพันธุ์ไก่ไข่และอาหารอินทรีย์จากกรมปศุสัตว์ มีการเลี้ยงเฉลี่ย 61 ตัว สามารถผลิตไข่ไก่ได้ 7,622 ฟองต่อปี เฉลี่ยตัวละ 152 ฟอง จำหน่ายไข่ไก่ ได้ฟองละ 3.03 บาท มีรายได้เฉลี่ยปีละ 14,449.27 บาทต่อปี ด้านการเชื่อมโยงตลาด

สินค้าเกษตรอินทรีย์ เกษตรกรร้อยละ 71.71 มีการนำผลผลิตเกษตรอินทรีย์ไปจำหน่ายยังสถานที่
จุดรับซื้อหรือตลาดต่าง ๆ

ทั้งนี้ ผลการประเมิน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้จัดทำ รายงานเสนอผู้บริหาร คณะกรรมการ
ตรวจสอบและประเมินผล ประจำปีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (คตป.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ ในระยะต่อไป ทั้งในด้านสนับสนุน
งบประมาณ การให้ความสำคัญ เรื่องของแหล่งน้ำที่ใช้ในการผลิต การสร้างการรับรู้และความเข้าใจ
ในการทำเกษตรอินทรีย์ที่ถูกต้อง เน้นการตลาดนำการผลิต และการเพิ่มพื้นที่ในเชิงคุณภาพมากกว่า
เชิงปริมาณ รวมทั้งการจัดทำ ฐานข้อมูลเกษตรอินทรีย์ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตอย่าง
ต่อเนื่อง ครอบคลุมการผลิต การแปรรูป และการตลาด รวมทั้ง สนับสนุนการแปรรูปและพัฒนา
ผลิตภัณฑ์อินทรีย์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม สอดคล้องกับรูปแบบหรือรสนิยมของผู้บริโภค โดยพิจารณาจากกลุ่มที่มี
ความพร้อมและมีศักยภาพ และสร้างการรับรู้ เกี่ยวกับตราสัญลักษณ์ การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์
Organic Thailand ให้มากขึ้น

สอบถามรายละเอียดและข้อมูลเพิ่มได้ที่

ส่วนประเมินผลแผนพัฒนาการเกษตร
ศูนย์ประเมินผล
โทร. 0 2579 0507

ส่วนที่

5

กิจกรรมในรอบปี

งานสัมมนาภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2563 และแนวโน้มปี 2564 “เดินหน้าเกษตรวิถีใหม่ ขับเคลื่อนไทยอย่างยั่งยืน”

วันที่ 23 ธันวาคม 2563 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จัดสัมมนาภาวะเศรษฐกิจการเกษตรปี 2563 และแนวโน้มปี 2564 “เดินหน้าเกษตรวิถีใหม่ ขับเคลื่อนไทยอย่างยั่งยืน” โดยนายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร รายงานถึงภาวะเศรษฐกิจการเกษตร และกล่าวรายงาน ซึ่งได้รับเกียรติจาก ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวเปิดงาน และให้แนวทางขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี 2564 ณ ห้องคอนเวนชันเซ็นเตอร์ โรงแรมรามารีการ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร

ภายในงานมีปาฐกถาพิเศษ หัวข้อ “ก้าวทันเศรษฐกิจวิถีใหม่ สู่ออกาสภาคเกษตรไทยที่ท้าทาย” โดย ดร.ศุภชัย พานิชภักดิ์ อดีตผู้อำนวยการใหญ่องค์การการค้าโลก (WTO) และอดีตเลขาธิการการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา (UNCTAD)

และช่วงบ่ายเป็นการเสวนา หัวข้อ “ทางรอดปลอดภัย สู่เกษตรวิถีใหม่ที่ยั่งยืน” โดย ผศ.ดร.ธนวรรธน์ พลวิชัย อธิการบดีมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย นายปริญญา พานิชภักดิ์ ประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนธุรกิจเกษตร (Agribusiness) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายยงยุทธ เลาหจิวราลัย ผู้แทน Young Smart Farmer และ ดำเนินการเสวนา โดย นายบัญชา ชุ่มชัยเวชย์ พิธีกรรายการและผู้ประกาศข่าวทางช่อง 3 และ 3HD

การสัมมนาหลักสูตร “การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกับภาคเกษตร”

วันที่ 12 มกราคม 2564 ดร.ทัศนีย์ เมืองแก้ว รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธาน การสัมมนาหลักสูตร “การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศกับภาคเกษตร” โดยมีนายธีรพงษ์ เหล่าพงศ์พิชญ์ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และนายเจษฎา สกุลคุ อองค์การบริหารจัดการ ก๊าซเรือนกระจก เป็นวิทยากรบรรยาย ณ ห้องประชุม 3 อาคารนวัตกรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เลขาธิการ สฟก. ร่วมเปิดตัวโครงการ “การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภาคเกษตร เพื่อเพิ่มการปรับตัว และความยั่งยืนในพื้นที่สูง”

วันที่ 13 มกราคม 2564 นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และ ดร.ทัศนีย์ เมืองแก้ว รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมในพิธีเปิดตัวโครงการ “การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในภาคเกษตรเพื่อเพิ่มการปรับตัว และความยั่งยืนในพื้นที่สูง” ผ่านระบบการประชุมทางไกล Virtual Meeting โดยมี ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ณ ห้องประชุม 115 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เลขาธิการ สศก. ร่วมประชุมคณะกรรมการบริหารการขับเคลื่อน งานนโยบายและแก้ไขปัญหาคาเกษตร ครั้งที่ 1/2564

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2564 นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พร้อมด้วย ดร.ทัศนีย์ เมืองแก้ว รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และ ดร.พงศ์ไท ไทโยธิน ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร ร่วมการประชุมคณะกรรมการบริหารการขับเคลื่อนงานนโยบายและแก้ไขปัญหาคาเกษตร ครั้งที่ 1/2564 เพื่อพิจารณาผลการดำเนินงานตามภารกิจสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการกำหนดแผนการปฏิบัติงานตามแนวทางการขับเคลื่อนงานกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 23 ประเด็น โดยมี ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน ณ ห้องประชุม 134-135 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เลขาธิการ สสก. ลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์ การผลิตทุเรียนนอกฤดู ณ แปลงใหญ่ตำบลลิ้มชัน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช

วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2564 นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) นายวิทยา ฉายสุวรรณ ที่ปรึกษา สศก. นางพัชรารัตน์ ลิ้มศิริกุล ผู้อำนวยการ สศท. 8 และคณะ ร่วมลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์การผลิตทุเรียนนอกฤดู ณ แปลงใหญ่ตำบลลิ้มชัน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนนอกฤดูตำบลลิ้มชัน อำเภอท่าศาลา จังหวัดนครศรีธรรมราช เริ่มปลูกทุเรียนหอมทอง ตั้งแต่ปี 2535 และมีประสบการณ์การผลิตทุเรียนนอกฤดูมากกว่า 20 ปี รวมกลุ่มและจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชน “กลุ่มผลิตทุเรียนนอกฤดูตำบลลิ้มชัน” มีสมาชิก 119 ราย พื้นที่ 1,100 ไร่ สามารถผลิตทุเรียนนอกฤดูคุณภาพส่งออกไม่น้อยกว่า 3,500 ตันต่อปี ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP ยกระดับคุณภาพผลผลิต โดยมีผลผลิตคุณภาพระดับ A ได้รับรางวัลที่ 2 จากการประกวดแปลงใหญ่ ปี 2559 และ 2560 ในส่วนของการตลาด ผลผลิตมีปริมาณและคุณภาพผลผลิตสอดคล้องกับความต้องการของตลาด เกษตรกรรวมกลุ่มกันจำหน่ายโดยมีผู้ประกอบการเข้ามาประมูลผลผลิต ทำให้ได้ราคาสูงกว่าการจำหน่ายแบบทั่วไป กิโลกรัมละ 5-10 บาท และมีระบบตรวจสอบย้อนกลับ เช่น QR Code บาร์โค้ด เป็นต้น

เลขาธิการ สศก. เป็นประธานเปิดการอบรม และสาธิตการเกษตรไทยด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ณ ตำบลสวนขัน อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2564 นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธานเปิดการอบรมและสาธิตการเกษตรไทยด้วยปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีนางพัชรารัตน์ ล้อมศิริกุล ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8 สุราษฎร์ธานี (สศท.8) กล่าวรายงาน ทั้งนี้ การอบรมดังกล่าวจัดขึ้นระหว่างวันที่ 23 - 25 กุมภาพันธ์ 2564 ณ ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร หมู่ 6 ตำบลสวนขัน อำเภอช้างกลาง จังหวัดนครศรีธรรมราช

กิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์จิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” Big Cleaning Day ประจำปี 2564

วันที่ 19 มีนาคม 2564 นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธาน เปิดกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์จิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ” Big Cleaning Day ประจำปี 2564 ซึ่งจัดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงทัศนียภาพแวดล้อม ในสถานที่ปฏิบัติงานให้มีความสวยงามและเป็นระเบียบเรียบร้อย รวมทั้งเป็นการเตรียมความพร้อมในการจัดงาน วันคล้ายวันสถาปนาของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ครบรอบ 42 ปี โดยมี นางศศิญา ปานตัน เลขานุการกรม ในฐานะประธานคณะกรรมการดำเนินงาน 5 ส สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กล่าวรายงาน ณ อาคารนวัตกรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

พิธีเปิดป้ายอาคารสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เนื่องในโอกาส ครบรอบ 42 ปี วันคล้ายวันสถาปนา สศก. ประจำปี 2564

วันที่ 24 มีนาคม 2564 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) จัดพิธีเปิดป้ายสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร โดยท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระพรหมหารชมงคฺคฺมุนี (ธงชัย ธรรมธโช) เจ้าคณะใหญ่หนกลาง กรรมการมหาเถรสมาคม วัดไตรมิตรวิทยาราม กรุงเทพมหานคร ทำการเจิมป้ายและประพรมน้ำพระพุทธมนต์ เพื่อความเป็นสิริมงคล โดยได้รับเกียรติจาก ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานเปิดแพรคลุมป้าย พร้อมทั้งคณะผู้บริหารระดับสูงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ นายธนา ชีรวินิจ เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ ดร.ทองเปลว กองจันทร์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมเป็นเกียรติในพิธี

ในการนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร นำโดย นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร คณะผู้บริหาร ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ ร่วมในพิธีครั้งนี้ ณ บริเวณหน้าอาคารนวัตกรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

การสัมมนา “42 ปี สศก. จุดเปลี่ยนสู่ความสำเร็จ” ในโอกาสครบรอบ 42 ปี วันคล้ายวันสถาปนา สศก.

วันที่ 24 มีนาคม 2564 ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ในพิธีเปิดการสัมมนา เรื่อง “42 ปี สศก. จุดเปลี่ยนสู่ความสำเร็จ” พร้อมมอบนโยบายและกล่าว แสดงความยินดีเนื่อง ในโอกาสครบรอบ 42 ปี วันคล้ายวันสถาปนาสำนักงาน เศรษฐกิจการเกษตร ประจำปี 2564 โดยมีคณะผู้บริหาร ระดับสูงกระทรวงเกษตร ได้แก่ นายธนา ชีรวินิจ เลขานุการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ ดร.ทองเปลว กองจันทร์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมเป็นเกียรติ ในงานนี้ นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นผู้กล่าวรายงาน ณ ห้องประชุมพิงบุญ ชั้น 8 อาคารวิสัยทัศน์ สำนักงาน เศรษฐกิจการเกษตร

การประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับภูมิภาค

วันที่ 31 มีนาคม 2564 นายพลเชษฐ์ ตรีโช รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธาน กล่าวเปิดการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดทำ ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับภูมิภาค ระหว่างวันที่ 31 มีนาคม - 2 เมษายน 2564 เพื่อฝึกปฏิบัติการคำนวณ ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตร การปฏิบัติการประมาณการ ภาวะเศรษฐกิจการเกษตร หลักการเขียนรายงานภาวะ เศรษฐกิจการเกษตรระดับภูมิภาค โดยมี ดร.พงศ์ไท ไทโยธิน ผู้อำนวยการ กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร เป็นผู้กล่าวรายงาน และมีเจ้าหน้าที่ จากกองนโยบาย และแผนพัฒนาการเกษตร ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1-12 เข้าร่วม การประชุม ณ โรงแรมบางแสน เฮอริเทจ จังหวัดชลบุรี

รองเลขาธิการ สกค. ติดตามสถานการณ์ส้มเขียวหวาน อ.ฝาง จ.เชียงใหม่

วันที่ 2 เมษายน 2564 นายพลเชษฐ์ ตรีโช รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พร้อมด้วย นางอังคณา พุทศรี ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 เชียงใหม่ และเจ้าหน้าที่จากศูนย์สารสนเทศการเกษตรและสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 เชียงใหม่ ลงพื้นที่ติดตามสถานการณ์การสำรวจภาวะการผลิตส้มเขียวหวาน ปี 2564 และสำรวจความถูกต้องการแปลภาพถ่ายดาวเทียมเนื้อที่ส้มเขียวหวาน ณ อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

การประชุมคณะมนตรี APTERR ครั้งที่ 9

วันที่ 28 พฤษภาคม 2564 นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมประชุมคณะมนตรีองค์การสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม (APTERR) ครั้งที่ 9 ผ่านระบบการประชุมทางไกล โดยมีนายชาญพิทยา ฉิมพาลี ผู้จัดการทั่วไปสำนักงานเลขาธิการ APTERR เป็นประธาน เพื่อรับทราบและพิจารณาผลการดำเนินงานระบายข้าวภายใต้ Tier 1 และ 3 ของเมียนมา ฟิลิปปินส์ และกัมพูชา ตลอดจนแผนการดำเนินงานและงบประมาณประจำปี ณ ห้องประชุม AEOC ชั้น 3 อาคารศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ประชุมการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566-2570)

วันที่ 14 มิถุนายน 2564 นายฉันทานนท์ วรรณฉจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมประชุมการจัดทำ (ร่าง) แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ณ ห้องประชุมเลขาธิการชั้น 4 อาคารนวัตกรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ในครั้งนี้ ดร. ทศนีย์ เมืองแก้ว รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และ ดร. พงศ์ไท ไทโยธิน ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร เข้าร่วมประชุมในครั้งนี้ด้วย โดยมี นายสำราญ สารบรรณ์ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ณ ห้องประชุม 135 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สพท. จัดฝึกอบรม หลักสูตร “การพัฒนาข้าราชการบรรจุใหม่”

วันที่ 29 มิถุนายน 2564 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร จัดฝึกอบรม หลักสูตร “การพัฒนาข้าราชการบรรจุใหม่ ระหว่างวันที่ 29 มิถุนายน – 2 กรกฎาคม 2564 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เรียนรู้ระเบียบแบบแผนของทางราชการ หลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติราชการ สามารถปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่สอดคล้องกับภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีจิตสำนึกที่ดี ศรัทธาต่ออาชีพข้าราชการ มุ่งมั่นในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ตลอดจนสร้างเครือข่ายและการประสานงานต่อไป

ทั้งนี้ ได้รับเกียรติ นายศรีไพร บุญยะเดช ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาระบบบริหาร มาบรรยายในหัวข้อ “การพัฒนาองค์การสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรปี 2564” ให้แก่ข้าราชการใหม่ อบรมผ่านการถ่ายทอดสัญญาณดิจิทัลผ่านโปรแกรม ZOOM ณ ห้องประชุม 1 ชั้น 3 อาคารนวัตกรรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

การประชุมคณะกรรมการนโยบาย และพัฒนาสับปะรดแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2564

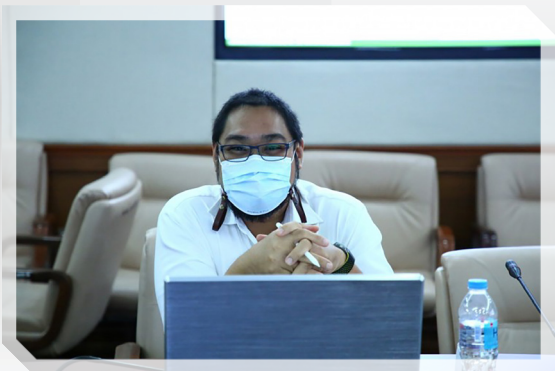
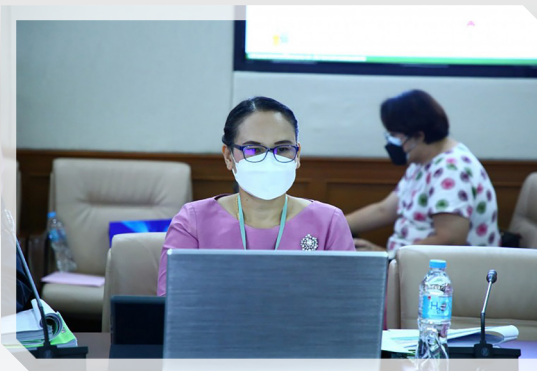

วันที่ 30 มิถุนายน 2564 นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พร้อมด้วย นางอัญญา ตราโช รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และ นายธวัชชัย เตชะเชษฐ์ ผู้อำนวยการสำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมประชุมคณะกรรมการนโยบายและพัฒนาสับปะรดแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2564 โดยมี นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน เพื่อพิจารณาแนวทางการบริหารจัดการสับปะรดและ แผนปฏิบัติการด้านสับปะรด ปี 2564 – 2565 ณ ห้องประชุม 412 อาคารรัฐสภา

ประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาคำพิพากษา ร่าง พรบ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

วันที่ 13 กรกฎาคม 2564 นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พร้อมด้วย ดร.ทัศนีย์ เมืองแก้ว รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และ นางอัญญา ตราไชย รองเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พร้อมคณะผู้บริหาร เข้าร่วมชี้แจง งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ผ่านระบบการประชุมออนไลน์ ณ ห้องประชุมชั้น 3 อาคารศูนย์ปฏิบัติการเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

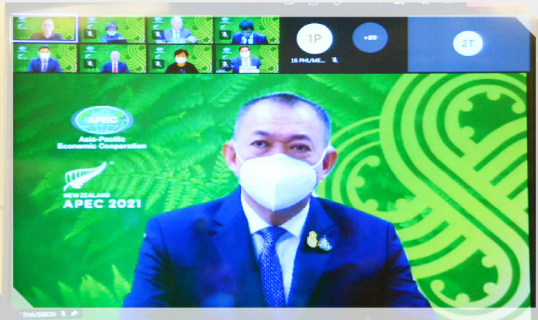

การประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาความเชื่อมโยง งบประมาณกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง)

วันที่ 19 กรกฎาคม 2564 นายฉันทานนท์
วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
พร้อมด้วย ดร.ทัศนีย์ เมืองแก้ว รองเลขาธิการสำนักงาน
เศรษฐกิจการเกษตร และนางอัญชญา ตราไซ รองเลขาธิการ
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร พร้อมคณะผู้บริหารระดับสูง
ซึ่งนำโดย ดร.ทองเปลว ทองจันทร์ ปลัดกระทรวงเกษตร
และสหกรณ์ ร่วมการประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณา
ความเชื่อมโยงงบประมาณกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ
และแผนปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ในคณะกรรมการ
วิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ผ่านระบบการ
ประชุมออนไลน์ ณ ห้องประชุมชั้น 3 อาคารศูนย์ปฏิบัติ
การเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

การประชุมรัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปค ครั้งที่ 6

วันที่ 19 สิงหาคม 2564 นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมการประชุมรัฐมนตรีความมั่นคงอาหารเอเปค ครั้งที่ 6 ร่วมกับรัฐมนตรีและผู้แทนจากเขตเศรษฐกิจสมาชิกเอเปค ทั้ง 21 เขต โดยมี ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ผ่านระบบการประชุมทางไกล พร้อมด้วย ดร.ทองเปลว กองจันทร์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และนายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์ รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เข้าร่วม ณ ห้องประชุม 123 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

พิธีวางพวงมาลา เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคตพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

วันที่ 13 ตุลาคม 2564 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร นำโดย นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นประธานในพิธีวางพวงมาลา เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคตพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยมีคณะผู้บริหาร ข้าราชการ เข้าร่วมพิธี ณ บริเวณห้องโถง ชั้น 1 อาคารนวัตกรรมการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อเป็นการน้อมรำลึกถึงพระราชมหกรุณาธิคุณและพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ได้ทรงปฏิบัติอันเป็นคุณประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน

การสัมมนาวิชาการ “Disruptive Change: เกษตรไทยต้องเปลี่ยนโฉม”

วันที่ 28 ตุลาคม 2564 นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมเป็นผู้นำดำเนินรายการในงานสัมมนาวิชาการ “Disruptive Change: เกษตรไทยต้องเปลี่ยนโฉม” โดยมี ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานเปิดงานและปาฐกถา พิเศษ “นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์” และดร.อภิชาติ พงษ์ศรีหตุลชัย เลขาธิการสมาคมเศรษฐศาสตร์เกษตรแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ กล่าวรายงาน

นอกจากนี้ มีการบรรยายพิเศษ “การปรับตัวของกระทรวงเกษตร และสหกรณ์” โดย ดร.ทองเปลว กองจันทร์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พร้อมด้วย คณะวิทยากรผู้ร่วมเสวนา ได้แก่ นายปิติพงศ์ พิ๋งบุญ ณ อยู่ชยา นายกษมาคมเศรษฐศาสตร์เกษตรฯ รศ.ดร.วิชฌุ อรรถวานิช คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ คุณผกากาญจน์ ภูพุดตาล เกษตรกรผู้ปลูกข้าว คุณสมิต ทวีเลิศนิธิ กรรมการผู้จัดการ บริษัท นิธิฟู๊ดส์ จำกัด

ทั้งนี้ การสัมมนาดังกล่าว จัดโดยสมาคมเศรษฐศาสตร์เกษตรแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ร่วมกับ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผ่านการถ่ายทอดสด ระบบออนไลน์ ZOOM และ Live Facebook Fanpage เศรษฐกิจการเกษตรเพื่อประชาชน

พิธีลงนามบันทึกความร่วมมือการสร้างควมมั่นคงอย่างยั่งยืน

วันที่ 17 ธันวาคม 2564 นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ร่วมเป็นเกียรติในพิธีลงนามบันทึกความร่วมมือการสร้างควมมั่นคงอย่างยั่งยืนให้แก่เกษตรกรด้วยการผลิตไฟฟ้าและพลังงานความร้อนจากพืชพลังงาน เพื่อชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก โดยมี นายสุพัฒน์พงษ์ พันธ์มีเชาว์ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน พร้อมด้วย ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กล่าวมอบนโยบายแนวทางการดำเนินงานในความร่วมมือครั้งนี้ และ นายนราพัฒน์ แก้วทอง ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะ ประธานกรรมการส่งเสริมการใช้ปัจจัยการผลิตที่เหมาะสมเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เป็นผู้กล่าวรายงาน

ทั้งนี้ การลงนามดังกล่าว เป็นการลงนามร่วมกันระหว่าง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.ทองเปลว กองจันทร์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) กระทรวงพลังงาน (นายกุลิศ สมบัติศิริ ปลัดกระทรวงพลังงาน) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายจنگคล้าย วรพงศธร รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) และสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (นายสมัย ลีสกุล รองประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย) ณ ห้อง 115 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมถึงผ่านระบบออนไลน์ ZOOM Meeting

ภาคผนวก

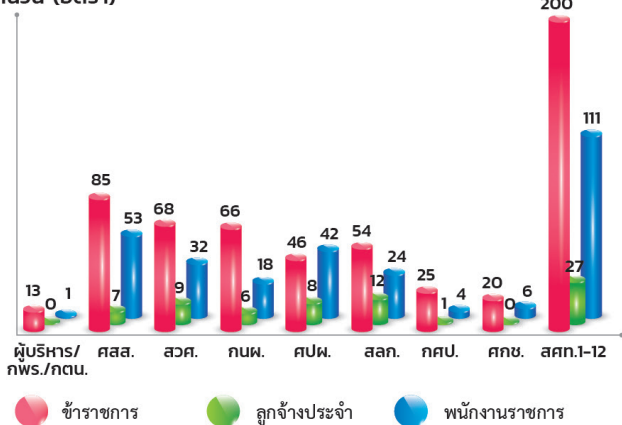

อัตรากำลังข้าราชการ / ลูกจ้างประจำ / พนักงานราชการ

อัตรากำลังของข้าราชการ	661	อัตรา	มีคน	577	อัตรา
อัตรากำลังของลูกจ้างประจำ	70	อัตรา	มีคน	70	อัตรา
อัตรากำลังของพนักงานราชการ	299	อัตรา	มีคน	291	อัตรา

อัตรากำลังข้าราชการ / ลูกจ้างประจำ / พนักงานราชการ

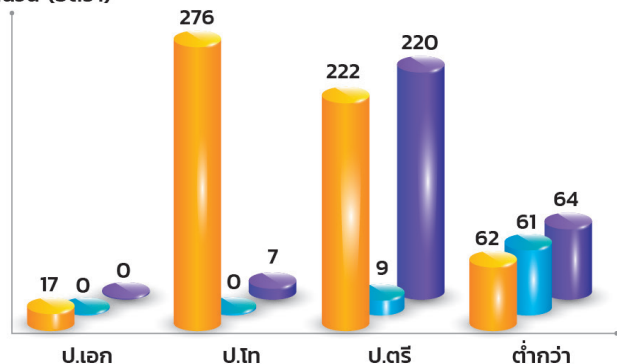
จำนวน (อัตรา)

- กพร. : กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
- กตน. : กลุ่มตรวจสอบภายใน
- คสส. : ศูนย์สารสนเทศการเกษตร
- สวส. : สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร
- กนผ. : กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร
- ศปผ. : ศูนย์ประเมินผล
- สสภ. : สำนักงานเลขานุการกรม
- กศป. : กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
- ศกช. : ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ
- สศท.1-12 : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1-12

อัตรากำลังแยกตามวุฒิการศึกษา

จำนวน (อัตรา)

- วุฒิการศึกษาของข้าราชการ
- วุฒิการศึกษาของลูกจ้างประจำ
- วุฒิการศึกษาของพนักงานราชการ

ข้อมูล ณ 31 มกราคม 2565

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2565

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

งบรายจ่าย	ปี 2564	ปี 2565	อัตราเพิ่ม/ลดร้อยละ
งบประมาณ	624,026,300	601,888,700	- 3.55
1. งบบุคลากร	333,884,200	329,825,300	- 1.22
เงินเดือนข้าราชการ	224,954,500	221,757,200	- 1.42
ค่าจ้างประจำ	28,639,400	24,653,300	- 13.92
พนักงานราชการ	80,290,300	83,414,800	3.89
2. งบดำเนินงาน	119,561,900	106,473,400	- 10.95
ค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ	101,101,400	89,261,900	- 11.71
ค่าสาธารณูปโภค	18,460,500	17,211,500	- 6.77
3. งบลงทุน	103,900,600	100,952,200	- 2.84
ค่าครุภัณฑ์	81,932,600	100,411,200	22.55
ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	21,968,000	541,000	- 97.54
4. งบรายจ่ายอื่น	65,935,600	64,397,800	- 2.33
ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการต่างประเทศชั่วคราว	2,000,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมระหว่างประเทศ	-	812,600	100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดทำข้อมูลพืชเศรษฐกิจเชิงลึก	5,000,000	801,000	- 83.98
ค่าใช้จ่ายการติดตามประเมินผลโครงการพระราชดำริฯ	2,478,200	2,478,200	-
ค่าใช้จ่ายในการศึกษาแนวทางการรวบรวมและกระจายสินค้าเกษตรของสถาบันเกษตรกรด้วยโซ่ความเย็น (Cold Chain)	477,400	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการบริหารจัดการเขตเกษตรเศรษฐกิจสินค้าเกษตรที่สำคัญ	6,950,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์เศรษฐกิจสินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และเพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจ	-	4,950,000	100.00
ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรอาสาประจำศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	9,750,000	5,820,000	- 40.31
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการเกษตรอินทรีย์	500,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ในระดับพื้นที่	978,600	812,500	- 16.97
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการศึกษาการบริหารจัดการกลุ่มเกษตรกรที่ผลิตปุ๋ยอินทรีย์	144,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมเกษตรกรทฤษฎีใหม่	500,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการติดตามและประเมินผลการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	2,500,000	2,000,000	- 20.00
ค่าใช้จ่ายในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำสารสกัดต้นทุเรียนการผลิตภาคเกษตร	2,789,300	1,756,900	- 37.01
ค่าใช้จ่ายในการติดตามสถานการณ์สินค้าเกษตร ปัจจัยการผลิตและภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนและสถาบันเกษตรกร	2,225,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตร	900,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการจัดทำภาวะเศรษฐกิจการเกษตรระดับภูมิภาค	5,500,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการศึกษาแนวทางการพัฒนาเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นอย่างยั่งยืน	220,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการสินค้าเกษตรในระดับจังหวัด	3,156,900	512,500	- 83.77
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการจัดเก็บข้อมูลผลผลิตต่อไร่โดยวิธีตัดแปลงเก็บเกี่ยวผลผลิต (Crop Cutting)	1,545,100	1,545,100	-
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสำรวจภาวะเศรษฐกิจสังคมครัวเรือนและแรงงานเกษตร	4,617,600	600,000	- 87.01
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานโครงการพัฒนาระบบเตือนภัยเศรษฐกิจการเกษตร	1,100,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการพัฒนาศักยภาพการติดตามและวิเคราะห์ภัยพิบัติทางการเกษตร	-	1,100,000	100.00
ค่าใช้จ่ายในการติดตามผลการดำเนินงานโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	2,716,000	4,791,000	76.40
ค่าจ้างที่ปรึกษาเพื่อการประเมินผลแผนงานบูรณาการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก	2,812,500	-	- 100.00

งบรายจ่าย	ปี 2564	ปี 2565	อัตราเพิ่ม/ ลดร้อยละ
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการศึกษาความเหมาะสมของรูปแบบการปลูกพืชเสริมและการทำอาชีพเสริมในสวนยางพารา	270,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการศึกษาการบริหารจัดการสินค้าประมงตลอดห่วงโซ่อุปทาน	120,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการศึกษาห่วงโซ่อุปทานสินค้าข้าวเจ้า	230,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการศึกษาศักยภาพการแปรรูปใบสับประตเป็นผลิตภัณฑ์เส้นใย	400,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการศึกษาความคุ้มค่าการปลูกพืชในโรงเรือนด้วยเทคโนโลยีอัจฉริยะ	220,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการศึกษาการบริหารจัดการอ้อยไฟไหม้ทั้งระบบ	190,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการศึกษาวิเคราะห์พฤติกรรมกรมการตัดสินใจปลูกพืชของเกษตรกรภายใต้การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ	300,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการศึกษาแนวทางการเพิ่มศักยภาพการผลิตของครัวเรือนเกษตรกรที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นยากจน เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ในภาคเกษตร	700,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการศึกษาแนวทางการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการภาคการเกษตร (ASP)	2,284,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการจ้างที่ปรึกษาโครงการส่งเสริมการพัฒนาระบบประกันภัยผลผลิตทางการเกษตร	2,361,000	-	- 100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการศึกษาวิเคราะห์เชิงเศรษฐกิจของการนำผลพลอยได้และวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องและพลังงานทางเลือก	-	4,534,400	100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการศึกษาแนวทางการลดความเหลื่อมล้ำในภาคเกษตร	-	3,000,000	100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการศึกษานวัตกรรมสู่การพัฒนาภาคเกษตร	-	600,000	100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	-	1,150,000	100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการติดตามประเมินผลโครงการสำคัญภายใต้แผนแม่บทด้านการเกษตร	-	2,080,000	100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการติดตามประเมินผลโครงการ 1 ตำบล 1 กลุ่มเกษตรกรทฤษฎีใหม่	-	700,000	100.00
ค่าใช้จ่ายในการติดตามและวิเคราะห์สถานการณ์แนวโน้มภาคเกษตร	-	2,500,000	100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการขับเคลื่อนและติดตามแผนพัฒนาการเกษตร และแผนยุทธศาสตร์ฯ	-	1,534,200	100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการจัดทำฐานข้อมูลและแนวทางการพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม	-	1,031,900	100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการจัดทำสารสนเทศสินค้าเกษตรที่สำคัญเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต	-	787,500	100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการสร้างการรับรู้ ได้รับความเข้าใจ Big Data ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	-	500,000	100.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการโครงการเสริมสร้างความร่วมมือด้านการเกษตรและความมั่นคงอาหารในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก	-	18,000,000	100.00
5. งบเงินอุดหนุน	744,000	240,000	- 67.74
ค่าใช้จ่ายสมทบกองทุนสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียนบวกสาม	744,000	240,000	- 67.74

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564-2565

สถานที่ตั้งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ส่วนกลาง

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2940 5550-1, 0 2940 5553-4, 0 2940 5556-9
โทรสาร 0 2940 7210
Website : <http://www.oae.go.th>

สำนักงานเลขานุการกรม สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2940 7224-6
โทรสาร 0 2940 7210
E-mail: correspond@oae.go.th
Website : <http://www.ots.oae.go.th/>

กองนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2940 6985
โทรสาร 0 2940 6489
E-mail: bapp@oae.go.th
Website : <http://www.bapp.oae.go.th>

กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2579 5830
โทรสาร 0 2940 7033
E-mail: biae@oae.go.th
Website : <http://www.iaed.oae.go.th/>

ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2579 4166
โทรสาร 0 2579 5511
E-mail: deppe@oae.go.th
Website : <http://www.eva.oae.go.th/>

ศูนย์สารสนเทศการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2579 3608
โทรสาร 0 2579 8543
E-mail: cai@oae.go.th
cai-exe@oae.go.th
Website : <http://www.cai.oae.go.th/>

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2940 5598
โทรสาร 0 2940 7488
E-mail: baer@oae.go.th
Website : <http://www.baer.oae.go.th/>

ศูนย์ข้อมูลเกษตรแห่งชาติ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กทม. 10900
โทรศัพท์ 0 2579 8161 , 0 2579 8247
โทรสาร 0 2579 8162
E-mail: nabc@nabc.go.th
Website : <https://www.nabc.go.th/>

สถานที่ตั้งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ส่วนภูมิภาค

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 1 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ภายในสถานีพัฒนาที่ดิน จังหวัดเชียงใหม่
ตำบลดอนแก้ว อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ 50180
โทรศัพท์ 0 5312 1318
โทรสาร 0 5312 1319
E-mail : zone1@oae.go.th
Website : <http://www.zone1.oae.go.th/>
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง
แม่ฮ่องสอน และพะเยา

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 2 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

บริเวณศูนย์ราชการ ตำบลหัวรอ อำเภอเมือง
จังหวัดพิษณุโลก 65000
โทรศัพท์ 0 5532 2650, 0 5532 2658
โทรสาร 0 5532 2650 ต่อ 17 , 0 5532 2658 ต่อ 17
E-mail : zone2@oae.go.th
Website : <http://www.zone2.oae.go.th/>
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดพิษณุโลก แพร่ น่าน สุโขทัย
อุตรดิตถ์ และตาก

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 3 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ถนนมิตรภาพ อุดร ฯ - ขอนแก่น บ้านข้าวนาร
ตำบลโนนสูง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี 41330
โทร. 0 4229 2557 โทรสาร 0 4229 2557-8
E-mail : zone3@oae.go.th
Website : <http://www.zone3.oae.go.th/>
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดอุดรธานี เลย หนองบัวลำภู หนองคาย
บึงกาฬ สกลนคร และนครพนม

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 4 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

343 หมู่ 15 ตำบลท่าพระ อำเภอเมือง
จังหวัดขอนแก่น 40260
โทรศัพท์ 0 4326 1513
โทรสาร 0 4326 1513
E-mail : zone4@oae.go.th
Website : <http://www.zone4.oae.go.th/>
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดขอนแก่น ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์
และมหาสารคาม

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 5 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

95 หมู่ 10 บ้านดอน ตำบลโคกกรวด
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา 30280
โทรศัพท์ / โทรสาร 0 4446 5079, 0 4446 5120
E-mail : zone5@oae.go.th
Website : <http://www.zone5.oae.go.th/>
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์
และสุรินทร์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 6 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

184/9 หมู่ 8 ตำบลทุ่งสุขลา
อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี 20230
โทรศัพท์ 0 3835 1398 , 0 3835 1261
โทรสาร 0 3835 1261
E-mail : zone6@oae.go.th
Website : <http://www.zone6.oae.go.th/>
รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดชลบุรี นครนายก ฉะเชิงเทรา ระยอง
สมุทรปราการ จันทบุรี ตราด สระแก้ว และปราจีนบุรี

สถานที่ตั้งสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ส่วนภูมิภาค

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๗ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

เลขที่ 238 หมู่ 4 ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา

จังหวัดชัยนาท 17150

โทรศัพท์ 0 5640 5005-8 โทรสาร 0 5640 5007

E-mail : zone7@oae.go.th

Website : <http://www.zone7.oae.go.th/>

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดชัยนาท ลพบุรี สระบุรี อ่างทอง สิงห์บุรี

อยุธยา สุพรรณบุรี ปทุมธานี นนทบุรี และกรุงเทพฯ

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 8 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

131 ถนนราธิบัติ เทศบาลเมืองท่าข้าม

อำเภอพนมพิณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี 84130

โทรศัพท์ 0 7731 1641, 0 7731 1597

โทรสาร 0 7731 1641

E-mail : zone8@oae.go.th

Website : <http://www.zone8.oae.go.th/>

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง พังงา

ภูเก็ต กระบี่ และนครศรีธรรมราช

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 9 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

163/38 หมู่ 10 ตำบลเขาปู่ช้าง อำเภอเมือง

จังหวัดสงขลา 90000

โทรศัพท์ 0 7431 2996

โทรสาร 0 7431 1589

E-mail : zone9@oae.go.th

Website : <http://www.zone9.oae.go.th/>

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดสงขลา พัทลุง สตูล ตรัง ยะลา ปัตตานี

และนราธิวาส

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

8 ถนนเสือป่า ตำบลหน้าเมือง อำเภอเมือง

จังหวัดราชบุรี 70000

โทรศัพท์ 0 3233 7951, 0 3233 7954

โทรสาร 0 3233 7951

E-mail : zone10@oae.go.th

Website : <http://www.zone10.oae.go.th/>

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดราชบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม

นครปฐม กาญจนบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 11 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ศาลากลางจังหวัดอุบลราชธานี ชั้น 2

555 หมู่ 3 ถนนแจ้งสนิท ตำบลระแงง

อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000

โทร. 0 4534 4654

โทรสาร 0 4534 4655

E-mail : zone11@oae.go.th

Website : <http://www.zone11.oae.go.th/>

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ยโสธร

ศรีสะเกษ และมุกดาหาร

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 12 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ภายในสนามบินนครสวรรค์

ตำบลนครสวรรค์ออก

อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ 60000

โทร. 0 5680 3525

โทรสาร 0 5680 3526

E-mail : zone12@oae.go.th

Website : <http://www.zone12.oae.go.th/>

รับผิดชอบพื้นที่ จังหวัดนครสวรรค์ กำแพงเพชร พิจิตร

เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี

คณะผู้จัดทำหนังสือรายงานประจำปี 2564 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

1. นายฉันทานนท์ วรรณเขจร	เลขาธิการ
2. ดร.ทัศนีย์ เมืองแก้ว	รองเลขาธิการ
3. นางเบญจวรรณ ศิริโพธิ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ
4. นางสาวกัทธชา ฝ่องใส	ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล
5. นางสาวศานติ วัชรานุกร	ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายระบบเศรษฐกิจการเกษตร
6. นายเอกราช ตรีลพ	ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจการผลิตและการตลาด
7. นายกฤช เอี่ยมฐานนท์	ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจการแปรรูปสินค้าเกษตรฯ
8. นางสาวพณิตา ไพบูลย์จิตต์อารี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
9. นางอารีย์ อีระดำรงตระกูล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
10. นางสาวกาญจนา มาลัยกฤษณะชลี	เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ
11. นายกิจจารอด อันเงินถายกร	นักวิชาการสถิติชำนาญการพิเศษ
12. นางอัญชมา แก้วเฉย	เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ
13. นางสาวเก๋าก้อย ทองรุศ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
14. นางสุธาทิพย์ ศรีสรรเพ็ช	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
15. นางทัศนดา คัญใหญ่	นักวิชาการสถิติชำนาญการพิเศษ
16. นายบรรจบ ชุณสุวรรณ	เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ
17. นายธรรมาจรรย์ ฤกษ์อำรง	เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ
18. นายชัยกิต อูยะอำรงสิทธิ์	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ
19. นางสาวอรพิน สุนทรเกตุ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
20. นางสาวณิธิพร มีนพัชมนสัมพันธ์	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ
21. นางสาวติรพร จูติพรขจิต	นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ
22. นางสาวกัทชนก อู่อัติ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
22. นางสาววิไลวรรณ เพชรวิสูตร	นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ
23. นางสาวรพีพรรณ จันทิ่ง	พนักงานบริการงานประชาสัมพันธ์

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
OFFICE OF AGRICULTURAL ECONOMICS

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
OFFICE OF AGRICULTURAL ECONOMICS

ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

โทรศัพท์ 0 2940 5550-1, 0 2940 5553-4 โทรสาร 0 2940 7210

 www.oae.go.th เศรษฐกิจการเกษตรเพื่อประชาชน

 ข่าวเศรษฐกิจการเกษตร @OAENEWS

 เศรษฐกิจการเกษตรเพื่อประชาชน @PUBLICOAE

 เศรษฐกิจการเกษตรเพื่อประชาชน

